

Ledamöter och ersättare

KOMMUNSTYRELSEN

Tid tisdag 16 juni 2026 kl. 08:15

Plats Stadshuset, våning 9

Upprop

Val av justerare

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Punkt	Rubrik	Ärendenr	Sida
1	Skattesats år 2027	2026/771	2
2	Mål och budget 2027 med plan 2028-2029	2026/772	3 - 167

§ 154

Skattesats år 2027

Ärendenr 2026/771-2.4.0.2

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att bordlägga ärendet till kommunstyrelsens sammanträde 2026-06-16.

Sammanfattning av ärendet

Skattesatsen för 2026 är 22,50 % och föreslås vara oförändrad för år 2027.

För år 2028–2029 är planen beräknad utifrån en oförändrad skattesats.

Kommunstyrelseförvaltningen har föreslagit kommunfullmäktige besluta att skattesatsen för år 2027 är oförändrad, 22,50 %.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har 2026-06-01 § 87 föreslagit kommunfullmäktige besluta att skattesatsen för år 2027 är oförändrad, 22,50 %. Vid ärendets behandling reserverade sig Matti Björk (M) och Sana Suljanovic (M).

Sammanträdet

Ordföranden (S) föreslår bordlägga ärendet till kommunstyrelsens sammanträde 2026-06-16.

Beslutsgång

Ordföranden ställer eget förslag under proposition och finner att kommunstyrelsen bifaller förslaget.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut gällande skattesats år 2027, KLF Hid: 2026.5766
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2026-06-01 § 87, KLF Hid: 2026.5927

§ 155

Mål och budget 2027 med plan 2028-2029

Ärendenr 2026/772-1.3.3.2

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att bordlägga ärendet till kommunstyrelsens sammanträde 2026-06-16.

Sammanfattning av ärendet

Mål och budget visar hur Luleå kommunkoncern kommer att arbeta för visionen om framtidens Luleå 2040 i form av mål och hur budgeten fördelas. Dokumentet är ett styrande dokument som ger grund för ägardirektiv för bolagen samt planering och uppföljning i både nämnder och kommunala bolag. Detta är det centrala dokumentet för att styra den kommunala verksamhetens inriktning och omfattning i det korta perspektivet (1–3 år).

Alla verksamheter ska besluta om mål som bidrar till *Väl fungerande vardag för alla*. Luleå kommunkoncern ska i alla verksamheter inför 2027, med utgångspunkt i sina grunduppdrag, besluta om målsättningar för att bidra till kommunfullmäktiges övriga prioriterade områden.

- *Mer Luleå för fler luleåbor*
- *Trygg i Luleå*
- *Klimatsmart och naturpositiv*
- *Blomstrande näringsliv*

De prioriterade områdena är de som senare följs upp i delårsrapport och årsredovisning och måluppfyllelsen är en del vid bedömningen om kommunen uppnått god ekonomisk hushållning i verksamheten.

Resultat

Resultatbudgeten visar på ett positivt resultat för år 2027 med 74 miljoner kronor. År 2028 och år 2029 blir det budgeterade resultatet positivt med 40 miljoner kronor respektive 65 miljoner kronor. I resultatet finns en samlad uppskattning av intäkter med 60 miljoner årligen inräknad, se beskrivning nedan. Om dessa intäkter exkluderas är resultatet negativt för år 2028 och visar på 5 mkr i överskott år 2029. Om inte de ekonomiska förutsättningarna inför dessa år förbättras måste åtgärder vidtas för att nå en ekonomi i balans och det långsiktiga resultatmålet. De beräknade resultatnivåerna i mål och budget 2027–2029 är under förutsättning att nämnderna klarar en budget i

balans.

Investeringar

De planerade investeringarna för åren 2027–2029 uppgår till totalt 4 246 miljoner kronor. De beräknas under 2027 uppgå till 1 441 miljoner kronor, för 2028 till 1 551 miljoner kronor och för 2029 till 1 254 miljoner kronor.

God ekonomisk hushållning

Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 1–3 %

Resultaten under 2027, 2028 och 2029 har budgeterats till 74 miljoner kronor (1,1 %), 40 miljoner kronor (0,6 %) respektive 65 miljoner kronor (0,9 %). Det innebär att målet inte kommer att nås under år 2028 och 2029.

Soliditeten ska vara minst 55 %

Under 2027–2029 kan investeringarna endast till mindre del finansieras med egna medel vilket medför en ökad nyupplåning om 800 miljoner kronor år 2027, 890 miljoner kronor år 2028 och 570 miljoner kronor år 2029. Soliditeten som i 2025 års bokslut uppgick till 63 procent beräknas vid 2029 års slut uppgå till cirka 51 procent, vilket beror på det fortsatt höga behovet av investeringar. Fram till år 2027 bedöms målet uppnås, från år 2028 behöver resultatnivåerna ökas eller investeringsnivåerna sänkas för att uppnå målet 55 procent soliditet.

Respektive nämnds budgetavvikelse ska vara noll eller positiv

Lika viktigt för god ekonomisk hushållning är ett effektivt och ändamålsenligt användande av kommunens resurser i verksamheten och att resurserna är rätt anpassade utifrån de demografiska förutsättningarna. Det ställs allt högre krav på kommunens verksamheter, verksamheter ska bedrivas med god kvalitet och ett effektivt resursutnyttjande. Vissa verksamheter genomgår stora förändringar så som demografiska förändringar, konkurrensutsättning, förändrade målgrupper samt en efterfråga som ökar snabbare. Målet är att budgetavvikelse ska vara noll eller positiv för respektive nämnd.

Kommunstyrelseförvaltningen har föreslagit kommunfullmäktige besluta att anta mål och budget för 2027 med plan 2028–2029.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har 2026-06-01 § 88 föreslagit kommunfullmäktige besluta att anta mål och budget för 2027 med plan 2028-2029 med Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets ändringsförslag i enlighet med bilaga KLF Hid: 2026.5867. Vid ärendet behandling reserverade sig Matti Björk (M) och Sana Suljanovic (M) mot beslutet.

Sammanträdet

Ordföranden (S) föreslår bordlägga ärendet till kommunstyrelsens sammanträde 2026-06-16.

Beslutsgång

Ordföranden ställer eget förslag under proposition och finner att kommunstyrelsen bifaller förslaget.

Beskrivning av ärendet

Utgångspunkter i budgetarbetet 2027–2029

Budgetarbetet utgår ifrån de finansiella målen i kommunens policy om god ekonomisk hushållning samt nedanstående:

- I befolkningsprognosen är en ökning 450 personer år 2027, 500 personer år 2028 samt 550 personer för år 2029 och framåt inräknad. Prognosen följer inte den långsiktiga visionen om att kommunen ska vara 100 000 invånare år 2040, men målsättningen och behovet är att invånarantalet kommer att öka betydligt mer efter år 2029 då det pågår en ökande tillväxt med nya industriområden och bostadsområden.
- Internräntan fastställs till 2,75 %, (fg år 2,75 %) vilket är i nivå med Sveriges kommuner och regioners (SKR) beräkning.
- PO-pålägg fastställs till 40,51 % (40,66 %) vilket är i nivå med Sveriges kommuner och regioners (SKR) beräkning.
- Kompensation för prisuppräknningar ges till nämnderna. Prisuppräknningen är uppräknad enligt index SKR:s prognoser per april. Internhyran är uppräknad med 1,5 procent.
- Kompensation för löneuppräknningar avsätts till central pott på finansförvaltningen och fördelas ut till nämnderna i efterhand.
- Pensioner, skatteintäkter o statsbidrag beräknas utifrån prognoser per april från KPA Pension respektive Sveriges kommuner och regioner (SKR).
- Budgetramarna är beräknade på en oförändrad skattesats, 22,50 kr per 100 skattekr.
- Demografiskt motiverad kompensation/avdrag för socialnämnden, arbetsmarknads- och gymnasienämnden och barn- och utbildningsnämndens verksamheter baseras på beräkningar i de fastställda demografiska modellerna. Befolkningsprognos från SCB används i beräkningen.
- Volymkompensation för infrastruktur- och servicenämnden och KS/kommunstyrelseförvaltningen som avser kostnader för främst exploateringsverksamheten baseras på beräkningar i den fastställda volymmodellen.

Skatteintäkter och statsbidrag

Som underlag till förslag för budget för år 2027–2029 har Sveriges Kommuner och Regioners prognos från april, cirkulär 26:18 använts, vad gäller skatteintäkter och statsbidrag. Skatteunderlagsprognosen är beräknad utifrån SCBs befolkningsprognos för Luleå kommun med en ökning på 450 invånare år 2027, 500 invånare år 2028 samt 550 invånare från år 2029 och framåt.

	År 2027	År 2028	År 2029
Skatteintäkter	5 644 227	5 924 072	6 199 429
Generella statsbidrag	847 522	879 479	889 730
Total, tkr	6 491 748	6 803 551	7 089 160

Sammanställning av förslag till nämndernas kommunbidrag för budget år 2027 och flerårsplan 2028–2029

Kommunstyrelseförvaltningen har sammanställt förslag till förändring av nämndernas kommunbidrag enligt nedan (tkr).

KS/ Kommunstyrelseförvaltningen

KS/ Kommunstyrelseförvaltningen	Anm	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Kommunbidrag enl beslut 2026-2028		263 543	268 507	268 507
Förändring prisuppräknig	1	83	1 063	5 260
Internränta justering	2	-2 221	-3 025	-3 025
Volymmodell, tomträtter	3	215	215	215
Finansieringsprincipen	4	2 175	2 172	2 172
Lönerevision år 2026	5	5 807	5 807	5 807
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	6	-184	-184	-184
Politiska sekreterare	7	2 500	2 500	2 500
Slutligt kommunbidrag, tkr		271 918	277 056	281 252

1. Prisuppräknig baserad på 2025-års utfall, indexuppräknad enligt SKR cirkulär 26:18.
2. Inför 2026 kompenseras nämnderna för en internräntehöjning till 2,75 procent men då budgeterade investeringsnivåer 2025 inte uppnåddes är kompensationen för hög och justeras därför. Även korrigerig av en variabel i modellen för uträknig av internräntan behöver göras.
3. Ramförändring volymmodell år 2026 enligt separat beräknig.
4. Kompensation år 2027–2029 enligt finansieringsprincipen, budgetproposition, höst 2026 cirkulär 25:42.
5. Lönerevision år 2026, helårseffekt för 2027 och framåt
6. År 2027 sänks personalomkostnads-påslag (PO) för kommunen från 40,66 % till 40,51 %, vilket innebär att tidigare kompensation minskas
7. Politiska sekreterare, se beslut 2026/382.

KS/ Kollektivtrafik

KS/ Kollektivtrafiken	Anm	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Kommunbidrag LLT, 2026-2028		157 542	161 355	161 355
Förändring prisuppr LLT	1	74	547	4 512
Slutligt kommunbidrag, LLT		157 616	161 902	165 867
Kommunbidrag LT, 2026-2028		32 443	33 415	33 415
Förändring prisuppr Länstrafiken	2	0	959	1 946
Korrigerig budget, enligt underlag från LT	3	-482	-1 454	-1 454
Utökning av kollektivtrafik 2025/1745	4	150	150	150
Slutligt kommunbidrag, Länstrafiken		32 111	32 508	36 473
Totalt kommunbidrag, tkr		189 727	194 411	202 341

1. Prisuppräknig baserad på 2025-års utfall, indexuppräknad enligt SKR cirkulär 26:18.
2. Prisuppräknig 3 % för Länstrafiken år 2028 och år 2029
3. Korrigerig av budget enligt sammanställning från Länstrafiken Norrbotten.
4. Utökning av turer på linje 223, 90 tkr samt linje 221, 60 tkr. Beslut 2025/1745.

KS/ Räddningstjänst

KS/ Räddningstjänsten	Anm	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Kommunbidrag enl beslut 2026-2028		88 559	94 212	94 212
Förändring prisuppräknig	1	148	478	1 399
Internränta justering	2	-757	-1 326	-1 326
Lönerevision år 2026	3	2 136	2 136	2 136
Po-sänknig från 40,66 till 40,51	4	-67	-67	-67
Ändrade arbetstidsregler skift	5	3 000	3 000	3 000
Slutligt kommunbidrag, tkr		93 019	98 433	99 354

1. Prisuppräknig baserad på 2025-års utfall, indexuppräknad enligt SKR cirkulär 26:18.
2. Inför 2026 kompenserades nämnderna för en internräntehöjning till 2,75 procent men då budgeterade investeringsnivåer 2025 inte uppnåddes är kompensationen för hög och justeras därför. Även korrigerig av en variabel i modellen för uträknig av internräntan behöver göras.
3. Lönerevision år 2026, helårseffekt för 2027 och framåt
4. År 2027 sänks personalomkostnads-påslag (PO) för kommunen från 40,66 % till 40,51 %, vilket innebär att tidigare kompensation minskas
5. Omorganisation till 5-skift, på grund av ändrade arbetstidsregler.

Arbetsmarknads- och gymnasienämnd

Arbetsmarknads- och gymnasienämnd	Anm	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Kommunbidrag enl beslut 2026-2028		490 470	487 960	487 960
Förändring prisuppräknig	1	-76	425	6 783
Demografi tillägg/avdrag, förändring	2	3 550	7 451	11 641
Internränta justering	3	-863	-1 205	-1 205
Finansieringsprincipen	4	477	533	533
Lönerevision år 2026	5	11 894	11 894	11 894
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	6	-368	-368	-368
Skolstruktur, Falken och gymnasiereception	7	10 100	10 100	10 100
Slutligt kommunbidrag, tkr		515 184	516 790	527 338

1. Prisuppräknig baserad på 2025-års utfall, indexuppräknad enligt SKR cirkulär 26:18.
2. Demografiskt driven ramförändring enligt separat beräkning.
3. Inför 2026 kompenseras nämnderna för en internräntehöjning till 2,75 procent men då budgeterade investeringsnivåer 2025 inte uppnåddes är kompensationen för hög och justeras därför. Även korrigerig av en variabel i modellen för uträknig av internräntan behöver göras.
4. Kompensation år 2027–2029 enligt finansieringsprincipen, budgetproposition, höst 2026 cirkulär 25:42.
5. Lönerevision år 2026, helårseffekt för 2027 och framåt
6. År 2027 sänks personalomkostnads-påslag (PO) för kommunen från 40,66% till 40,51%, vilket innebär att tidigare kompensation minskas
7. Utökade driftmedel utifrån genomförande av ny skolstruktur, Falken och gymnasiereceptionen. Medel omförs från finansförvaltningen.

Barn- och utbildningsnämnd

Barn- och utbildningsnämnd	Anm	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Kommunbidrag enl beslut 2026-2028		1 951 360	1 963 865	1 963 865
Förändring prisuppräknig	1	347	2 754	20 071
Demografi tillägg/avdrag, förändring	2	-340	656	-15 056
Internränta justering	3	-6 454	-7 902	-7 902
Finansieringsprincipen	4	11 915	27 391	27 391
Lönerevision år 2026	5	47 212	47 212	47 212
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	6	-1 379	-1 379	-1 379
Skolstruktur, behov	7	17 200	17 200	17 200
Slutligt kommunbidrag, tkr		2 019 861	2 049 797	2 051 401

1. Prisuppräknig baserad på 2025-års utfall, indexuppräknad enligt SKR cirkulär 26:18.
2. Demografiskt driven ramförändring enligt separat beräkning.
3. Inför 2026 kompenseras nämnderna för en internräntehöjning till 2,75 procent men då budgeterade investeringsnivåer 2025 inte upp-

nåddes är kompensationen för hög och justeras därför. Även korriger-
ring av en variabel i modellen för uträkning av internräntan behöver
göras.

4. Kompensation år 2027–2029 enligt finansieringsprincipen, budgetpro-
position, höst 2026 cirkulär 25:42.
5. Lönerrevision år 2026, helårseffekt för 2027 och framåt
6. År 2027 sänks personalomkostnads-påslag (PO) för kommunen från
40,66 % till 40,51 %, vilket innebär att tidigare kompensation minskas
7. Utökade driftmedel utifrån genomförande av ny skolstruktur. Medel
omförs från finansförvaltningen.

Kultur- och fritidsnämnd

Kultur- och fritidsnämnden	Anm	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Kommunbidrag enl beslut 2026-2028		415 903	422 685	422 685
Förändring prisuppräknig	1	203	1 124	7 533
Internränta justering	2	-2 353	-3 004	-3 004
Lönerrevision år 2026	3	4 762	4 762	4 762
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	4	-141	-141	-141
Luleå-förslaget	5	195	195	195
Skolstruktur, sporthall	6	8 200	8 200	8 200
Skolstruktur, bibliotek och fritidsgård	6	2 200	2 200	2 200
Slutligt kommunbidrag, tkr		428 969	436 021	442 430

1. Prisuppräknig baserad på 2025-års utfall, indexuppräknad enligt SKR
cirkulär 26:18.
2. Inför 2026 kompenserades nämnderna för en internräntehöjning till
2,75 procent men då budgeterade investeringsnivåer 2025 inte upp-
nåddes är kompensationen för hög och justeras därför. Även korrige-
ring av en variabel i modellen för uträkning av internräntan behöver
göras.
3. Lönerrevision år 2026, helårseffekt för 2027 och framåt
4. År 2027 sänks personalomkostnads-påslag (PO) för kommunen från
40,66 % till 40,51 %, vilket innebär att tidigare kompensation minskas
5. Driftskompensation för beslutade Luleå-förslag, Utegyrn, badbrygga/
hopptorn samt Skicrossbana i Måttsund.
6. Utökade driftmedel utifrån genomförande av ny skolstruktur, för
Hertsö sporthall, bibliotek och fritidsgård. Medel omförs från finans-
förvaltningen.

Socialnämnd

Socialnämnden	Anm	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Kommunbidrag enl beslut 2026-2028		2 350 272	2 405 233	2 405 233
Förändring prisuppräknig	1	-419	1 615	20 470
Internränta justering	2	-8 245	-9 907	-9 907
Lönerevision år 2026	3	58 489	58 489	58 489
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	4	-1 824	-1 824	-1 824
Demografi tillägg/avdrag, förändring	5	-3 614	-9 227	24 543
Finansieringsprincipen	6	7 490	7 366	7 366
Slutligt kommunbidrag, tkr		2 402 149	2 451 745	2 504 370

1. Prisuppräknig baserad på 2025-års utfall, indexuppräknad enligt SKR cirkulär 26:18.
2. Inför 2026 kompenserades nämnderna för en internräntehöjning till 2,75 procent men då budgeterade investeringsnivåer 2025 inte uppnåddes är kompensationen för hög och justeras därför. Även korrigerig av en variabel i modellen för uträknig av internräntan behöver göras.
3. Lönerevision år 2026, helårseffekt för 2027 och framåt
4. År 2027 sänks personalomkostnads-påslag (PO) för kommunen från 40,66 % till 40,51 %, vilket innebär att tidigare kompensation minskas
5. Demografiskt driven ramförändring enligt separat beräkning.
6. Kompensation år 2027–2029 enligt finansieringsprincipen, budgetproposition höst 2026 cirkulär 25:42.

Infrastruktur- och servicenämnd

Infrastruktur- och servicenämnden	Anm	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Kommunbidrag enl beslut 2026-2028		462 139	492 018	492 018
Förändring prisuppräknig	1	1 246	3 948	12 845
Volymmodell, förändring	2	-2 964	-10 449	-5 433
Internränta justering	3	-15 361	-21 685	-21 685
Lönerevision år 2026	4	5 631	5 631	5 631
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	5	-177	-177	-177
Luleåförslaget	6	122	122	122
Säkerhet och beredskap	7	1 000	1 000	1 000
Slutligt kommunbidrag, tkr		451 636	470 408	484 321

1. Prisuppräknig baserad på 2025-års utfall, indexuppräknad enligt SKR cirkulär 26:18, april
2. Ramförändring volymmodell år 2026 samt prognos för år 2027–2029 enligt separat beräkning.
3. Inför 2026 kompenserades nämnderna för en internräntehöjning till 2,75 procent men då budgeterade investeringsnivåer 2025 inte uppnåddes är kompensationen för hög och justeras därför. Även korrige-

ring av en variabel i modellen för uträkning av internräntan behöver göras.

4. Lönerrevision år 2026, helårseffekt för 2027 och framåt
5. År 2027 sänks personalomkostnads-påslag (PO) för kommunen från 40,66 % till 40,51 %, vilket innebär att tidigare kompensation minskas
6. Driftskompensation för beslutade Luleå-förslag, BMX-bana, Kyrkbyn – kullar samt Bussfritt torg i Kyrkbyn.
7. Utökat behov kopplat till säkerhet och beredskap.

Miljö- och byggnadsnämnd

Miljö- och byggnadsnämnden	Anm	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Kommunbidrag enl beslut 2026-2028		33 257	33 866	33 866
Förändring prisuppräknning	1	-140	-200	229
Lönerrevision år 2026	2	1 529	1 529	1 529
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	3	-48	-48	-48
Internränta justering	4	-73	-106	-106
Slutligt kommunbidrag, tkr		34 525	35 041	35 470

1. Prisuppräknning baserad på 2025-års utfall, indexuppräknad enligt SKR cirkulär 26:18.
2. Lönerrevision år 2026, helårseffekt för 2027 och framåt
3. År 2027 sänks personalomkostnads-påslag (PO) för kommunen från 40,66 % till 40,51 %, vilket innebär att tidigare kompensation minskas
4. Inför 2026 kompenserades nämnderna för en internräntehöjning till 2,75 procent men då budgeterade investeringsnivåer 2025 inte uppnåddes är kompensationen för hög och justeras därför. Även korrigerings av en variabel i modellen för uträkning av internräntan behöver göras.

Överförmyndarnämnd

Överförmyndarnämnd	Anm	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Kommunbidrag enl beslut 2026-2028		13 114	13 322	13 322
Förändring prisuppräknning	1	6	23	242
Lönerrevision år 2026	2	205	205	205
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	3	-9	-9	-9
Ny tjänst handläggare	4	670	670	670
Utbildning, omställningsstöd, ny mandatperiod	5	170		
Slutligt kommunbidrag, tkr		14 156	14 211	14 430

1. Prisuppräknning baserad på 2025-års utfall, indexuppräknad enligt SKR cirkulär 26:18.
2. Lönerrevision år 2026, helårseffekt för 2027 och framåt.
3. År 2027 sänks personalomkostnads-påslag (PO) för kommunen från 40,66 % till 40,51 %, vilket innebär att tidigare kompensation minskas

4. Ny tjänst, handläggare.
5. Utökade kostnader för utbildning, omställningsstöd inför ny mandatperiod.

Valnämnd

Valnämnd	Anm	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Kommunbidrag enl beslut 2026-2028		1 691	1 725	1 725
Förändring prisuppräknig	1	-30	-60	-54
EU-val år 2029	2	0	0	3 000
Slutligt kommunbidrag, tkr		1 661	1 665	4 671

1. Prisuppräknig baserad på 2025-års utfall, indexuppräknad enligt SKR cirkulär 26:18.
2. Utökade kostnader för EU-val 2029.

Kommunrevision

Kommunrevision	Anm	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Kommunbidrag enl beslut 2026-2028		3 306	3 373	3 373
Förändring prisuppräknig	1	19	51	138
Utbildning	2	50	0	0
Slutligt kommunbidrag, tkr		3 375	3 424	3 511

1. Prisuppräknig baserad på 2025-års utfall, indexuppräknad enligt SKR cirkulär 26:18.
2. Utökade kostnader för utbildning år 2027.

Sammanställningen ovan redovisas för att synliggöra det samlade budgetförslaget. Förslag till kommunrevisionens budget upprättas av kommunfullmäktiges presidium. Presidiet upprättar förslaget självständigt i förhållande till kommunstyrelsen.

Finansförvaltning

Kommunens finansförvaltning hanterar bland annat skatter och statsbidrag, pensionskostnader, arbetsgivaravgifter, avskrivningar, räntekostnader, borgensavgifter, utdelningar mm, för kommunen som helhet. Inom finansförvaltningen finns även ett antal poster för kommande och oförutsedda behov som i nuläget inte har lagts ut på nämnderna.

Finansförvaltningen	Anm	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Pensionskostnader	1	375 942	401 101	425 469
Återförda pensionskostnader	1	-263 167	-272 114	-281 366
Lönerevision	2	113 901	259 101	409 201
Arbetsgivaravgifter	3	967 726	1 000 629	1 034 650
Återförda PO-pålägg	3	-969 384	-1 002 343	-1 036 423
Återförda kapitalkostnader	4	-720 499	-772 017	-819 214
KS, utvecklingsmedel	5	15 200	15 200	15 200
Övrig finansiell intäkt	6	-2 500	-2 500	-2 500
Tillfälliga poster				
KF Mål och budget 2026-2028, Ökade				
driftskostnader för reinvesteringar fastigheter	7	3 000	3 000	3 000
Behov skolstruktur 2028	7	0	52 700	52 700
Behov skolstruktur 2029	7	0	0	14 900
Finansieringsprincipen, aktivitetskrav	7	17 237	17 212	17 212
Samordnad varudistribution	7	3 800	3 800	3 800
SOC: löneavtal 2025-2027	7	15 000	15 000	15 000
Underskottstäckning Nordiskt flygteknikcentrum	7	2 000	2 000	0
Luleåförslaget	7	683	683	683
Samlad uppskattning av intäkter	7	-60 000	-60 000	-60 000
Övrigt	7	-180	-180	-180
Finansiella intäkter och kostnader				
Borgensintäkter	8	-30 000	-33 000	-35 000
Utdelning Luleå Kommunföretag AB	9	-25 000	0	0
Utdelning finansiella intäkter	10	-2 500	-2 500	-2 500
Övriga finansiella intäkter	11	-3 500	-3 500	-3 500
Räntekostnader lån, pensioner	12	97 840	114 591	128 945
Avskrivningar	13	456 380	476 706	495 294

1. Beräknade pensionskostnader enligt pensionsprognos samt internt återförda pensionskostnader.
2. Anslag för lönerevision enligt index för konjunkturlönestatistik cirkulär 26:18.
3. Beräknade arbetsgivaravgifter och återförda PO-pålägg på lönekostnader.
4. Beräknade internt återförda kapitalkostnader, består av avskrivningar och internränta.
5. Anslag för KS utvecklingsmedel
6. Periodiserad realisationsvinst från fastighetsaffär, upplöses i samma takt som hyreskontraktet på 20 år.
7. Tillfälliga poster på finansförvaltningen.
Samlad uppskattning av intäkter avser ett nettobelopp av möjliga reavinster samt kostnader för saneringar och rivningar.
8. Borgensintäkter från koncernbolag för ställd säkerhet vid upplåning.
9. Utdelning från Luleå Kommunföretag AB enligt mål och budget 2026 med plan 2027–2028, beslut KF 2025-06-17.

10. Beräknad utdelning från Kommuninvest år 2027–2029.
11. Ränteintäkter på utlåning.
12. Övriga räntekostnader inkluderar räntekostnader på långfristiga lån samt räntekostnad på pensionsskuld.
13. Beräknade avskrivningar för år 2027–2029.

Investeringsramar 2027–2029

Förslag till investeringsramar för 2027–2029 enligt tabeller nedan (tkr).

Investeringsbudget 2027-2029	2027	2028	2029	Summa
Skattefinansierad verksamhet inkl exploatering	1 161 400	1 248 750	971 500	3 381 650
Avgiftsfinansierad verksamhet, VA	279 500	302 250	282 200	863 950
Summa	1 440 900	1 551 000	1 253 700	4 245 600

Investeringsbudget 2027-2029	2027	2028	2029	Summa
KS/Kommunstyrelseförvaltningen	12 300	10 200	10 200	32 700
KS/Kommunstyrelseförvaltningen, exploatering exkl VA	159 550	150 950	115 400	425 900
KS/Räddningstjänsten	11 150	33 100	3 250	47 500
Arbetsmarknad- och gymnasienämnd	1 600	1 600	1 600	4 800
Barn- och utbildningsnämnd	167 300	325 300	284 800	777 400
Kultur- och fritidsnämnd	53 350	72 900	49 000	175 250
Infrastruktur- och servicenämnden	596 350	464 900	347 450	1 408 700
Miljö- och byggnadsnämnd	500	500	500	1 500
Socialnämnd	159 000	189 000	159 000	507 000
Valnämnden	300	300	300	900
Summa skattefinansierad verksamhet inkl exploatering	1 161 400	1 248 750	971 500	3 381 650
VA-verksamhet	279 500	302 250	282 200	863 950
Summa investeringar kommunen	1 440 900	1 551 000	1 253 700	4 245 600

Större investeringar som prioriteras 2027–2029

Skattefinansierade investeringar 3 382 miljoner kronor

- Exploatering av nya arbetsplatsområden på Rutvik Södra, Råneå Sörsidan, Ektjärn/Storheden, Rutvik Östra, Hertsöfältet/Svartön och Kyrkåkra nytt bostadsområde Hertsöheden, Bävern, Rutvik, Gultzaudden - kvarteret Svanen, Rutvik samt fortsatt utbyggnad av bostadsområdet på Kronandalen och Dalbo.
- Avsatt medel under perioden för skolstruktur inklusive sporthallar och övriga ytor, tex ny idrottshall vid Hälsans hus.
- Avsatt medel för nya gruppboenden samt vård och omsorgsboenden.
- Ökat tempo på reinvesteringar av fastigheter.
- Ökat tempo på reinvesteringar av gator, vägar, belysning, gång- och cykelvägar.
- Nyinvestering i gång- och cykelvägar.
- Avsatt medel för säkerhetsåtgärder

VA-verksamhetens investeringar 864 miljoner kronor

- Fortsatta investeringar för vatten och avlopp: Huvudstråk Luleå-Boden, Hantverkervägen, Trekanten, Klöverträsk, Ängesbyn, Niemisel, Uddebo, förstärkning Sörbyarna samt reinvesteringar i verk och nät.

Förslaget till investeringsbudget 2027–2029 innebär för perioden en beräknad nyupplåning på cirka 2 260 miljoner kronor. Vid utgången av 2026 beräknas låneskulden uppgå till cirka 2 310 miljoner kronor vilket ger en total låneskuld vid utgången av 2029 om cirka 4 570 miljoner kronor.

Dialog

Planeringsprocessen inför 2027–2029 startade med underlag i form av exempelvis RISE omvärldsrapport, uppföljning av övergripande mål till 2040 (närvärld) och redovisning av resultat i årsredovisningen (invärld). Under våren 2025 genomfördes Luleå Framtidsforum, där en slutrapport med rekommendationer togs fram.

I mars presenterade nämnder och kommunala bolag, vid tre halvdagskonferenser, resultat föregående år samt en framåtblick och syn på utmaningar inför 2027–2029.

Under mars och april prioriterade en strategisk grupp för investeringar bland de gemensamma behoven inom kommunorganisationen.

I mitten av mars fastställde kommundirektören budgetförutsättningar till verksamheterna. Nämnderna beslutade sedan under april om konsekvensbeskrivningar av budgetförutsättningarna 2027–2029.

Utkastet behandlades av kommunens ledningsgrupp. Därefter presenterades det i mitten av maj för samtliga politiska partier i fullmäktige. Underlag som stöd till de politiska grupperna delgavs i samband med det.

Beslutsunderlag

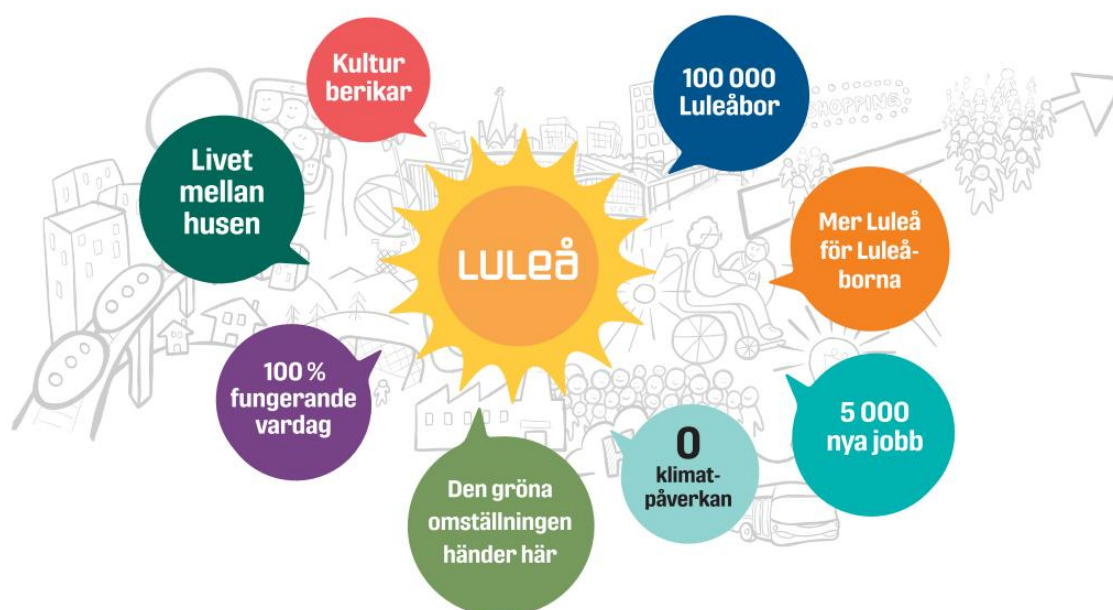
- Förslag - Luleå kommuns mål och budget 2027 med plan för 2028–2029, KLF Hid: 2026.5768
- Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut gällande mål och budget 2027 med plan 2028-2029, KLF Hid: 2026.5767
- Sammanställning Konsekvensbedömningar 2027-2029, KLF Hid: 2026.5928
- Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets förslag till mål och budget för Luleå kommun 2027-2029, KLF Hid: 2026.5867
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2026-06-01 § 88, KLF Hid: 2026.5929

Inledning.....	2
Prioriterade områden.....	3
Välfungerande vardag för alla.....	3
Mer Luleå för fler luleåbor	4
Trygg i Luleå	4
Klimatsmart och naturpositiv	4
Blomstrande näringsliv.....	4
Budget 2027 och plan för 2028–2029	5
Resultatbudget	5
Balansbudget.....	7
Kassaflödesbudget.....	8
Driftbudget	9
Investeringsbudget.....	11
De kommunala bolagens ekonomiska sammanställning	14
Finansiell analys av budgeten	16
Budgeten i förhållande till de långsiktigt finansiella målen.....	16
Balanskravsutredning	16
Årets planerings- och budgetprocess	17

Inledning

Mål och budget visar hur Luleå kommunkoncern kommer att arbeta för visionen om framtidens Luleå 2040 i form av mål och hur budgeten fördelas. Dokumentet är ett styrande dokument som ger grund för ägardirektiv för bolagen samt planering och uppföljning i både nämnder och kommunala bolag. Detta är det centrala dokumentet för att styra den kommunala verksamhetens inriktning och omfattning i det korta perspektivet (1–3 år).

Kommunkoncernen prioriterar fortsatta satsningar på välfärden, tillväxt, ökat tempo i klimatomställningen, en levande landsbygd och ett mer inkluderande Luleå.

”

VISION LULEÅ 2040 innebär att vi bygger framtidens Luleå – tryggt, klimatneutralt och öppet för nya idéer.

“

Omvärld och invärld

Luleå påverkas av stora förändringar i omvärlden som ställer nya krav på kommunen, men som också skapar betydande möjligheter för fortsatt utveckling och tillväxt. Demografiska förändringar med en åldrande befolkning och minskande barnkullar påverkar behovet av välfärd, kompetensförsörjning och kommunal service. Samtidigt ökar förväntningarna på tillgänglighet, kvalitet och effektivitet i kommunens verksamheter.

Digitalisering och teknikutveckling förändrar förutsättningarna för hur välfärd och service kan utformas och levereras. Nya tekniska lösningar och AI skapar möjligheter till effektivare arbetssätt, ökad innovation och bättre service till invånare och företag. Samtidigt ökar kraven på informationssäkerhet, robust digital infrastruktur och förmågan att hantera cyberhot och störningar.

Den gröna industriomställningen och investeringar i norra Sverige innebär stora möjligheter för Luleå att växa som etableringsort, arbetsmarknad och plats att leva på. Omställningen skapar förutsättningar för fler arbetstillfällen, ökad inflyttning och stärkt konkurrenskraft men ställer också höga krav på samhällsbyggnad, bostadsförsörjning, infrastruktur och kompetensförsörjning. För att utvecklingen ska vara långsiktigt hållbar behöver hela kommunen kunna ta del av möjligheterna, där landsbygders förutsättningar för service, företagande, lokal matproduktion och föreningsliv är en viktig del av kommunens attraktivitet och motståndskraft.

Klimatförändringar och ett mer osäkert omvärldsläge innebär samtidigt ökade behov av klimatanpassning, trygghet och beredskap. Kommunen behöver stärka sin förmåga att förebygga och hantera störningar, kriser och samhällspåverkan samt säkerställa robusta och hållbara samhällsfunktioner. Arbetet för social hållbarhet, jämlikhet och trygghet blir allt viktigare i en tid av snabb förändring.

För att möta utvecklingen krävs ett långsiktigt helhetsperspektiv, tydliga prioriteringar och ett nära samarbete mellan kommunen, näringslivet, akademin, civilsamhället och andra offentliga aktörer. Genom samverkan, innovation och hållbar utveckling kan Luleå fortsätta utvecklas som en trygg, attraktiv och hållbar kommun för de som bor, verkar och vistas här.

Prioriterade områden

Av Luleå kommunkoncerns *Policy för styrning* framgår att fullmäktiges planer och strategier omhändertas av de verksamheter som styrningen riktar sig till. Dokumenten visar riktningen och prioriteringarna för vad som ska åstadkomma på lite längre sikt inom olika ämnen eller områden och inryms i kommunkoncernens fem prioriterade områden på vår väg till visionen om framtidens Luleå 2040.

Alla verksamheter ska besluta om mål som bidrar till *Välfungerande vardag för alla*.

Luleå kommunkoncern ska i alla verksamheter inför 2027, med utgångspunkt i sina grunduppdrag, även besluta om målsättningar för att bidra till fullmäktiges övriga prioriterade områden.

Välfungerande vardag för alla

Luleå kommunkoncerns välfärd och service ska vara anpassade till och möta invånarnas behov, med fokus på att skapa nöjda invånare med förtroende för kommunen.

- **Nöjda invånare:** De som bor, verkar och vistas i Luleå ska vara nöjda med kommunkoncernens tjänster och service.
- **Ändamålsenligt och kostnadseffektivt:** Hög produktivitet där kvalitet och resultat står i god relation till resursanvändningen.
- **Attraktiv arbetsgivare:** Luleå kommunkoncern uppfattas som en bra arbetsgivare där medarbetare väljer att stanna kvar och som attraherar nya medarbetare med rätt kompetens.

Mer Luleå för fler luleåbor

För att skapa en hållbar tillväxt behöver invånarna vara delaktiga i samhällsomställningen, industrins omställning behöver kunna ske i rätt takt och kulturen användas som drivkraft för en attraktiv kommun och fler Luleåbor.

- **Framtidssäkrad infrastruktur:** Infrastrukturprojekt och nya bostäder som möter behoven hos invånare och företag.
- **Ökad attraktivitet och inflyttning:** Hela Luleå växer och invånarna upplever en högre livskvalitet och tillfredsställelse med bostadsmiljöer och mötesplatser.
- **Stärkt delaktighet och engagemang hos invånare:** Invånare känner sig delaktiga i samhällsomställningen och har möjligheter att bidra och påverka utvecklingen.

Trygg i Luleå

Luleå ska fortsätta att vara en trygg plats att leva och bo på. Kommunkoncernen ska stärka det lokalt brottsförebyggande arbetet, förhindra organiserad brottslighet och klara att hantera störningar i samhället.

- **Tryggt och socialt hållbart Luleå:** En positiv utveckling av den sociala hållbarheten där de som bor, verkar och vistas känner sig trygga i sin närmiljö.
- **Stärkt brottsförebyggande arbete:** Det lokala arbetet för att i samverkan förebygga och motverka kriminalitet, främst bland barn och unga, är effektivt och brottsligheten i Luleå är fortsatt låg.
- **Ökad robusthet och resiliens:** God förmåga att förebygga, stå emot och hantera störningar i samhället under såväl kris som krig.

Klimatsmart och naturpositiv

Luleå ska vara klimatneutralt och en förebild i hållbar samhällsomställning, där möjligheter för rekreation, självförsörjning och biologisk mångfald växer.

- **Positiv klimatneutralitetstrend:** Luleå kommunkoncern tar nödvändiga steg på vägen till klimatneutralitet.
- **Grön tillväxt:** God tillgänglighet för invånarna till rekreativ grönska, bibehållen biologisk mångfald och fler ekosystemtjänster och areella verksamheter.

Blomstrande näringsliv

Luleå kommunkoncern ska vara en möjliggörare för ett starkt och växande näringsliv genom hög tillgänglighet och ett nära partnerskap.

- **Utvecklad dialog:** Det finns flera och varierade former för dialog mellan kommunkoncernen och näringslivet, och näringslivet har förtroende för kommunens verksamheter.
- **Växande och konkurrenskraftigt näringsliv:** Tillväxt i det lokala näringslivet, en branschbredd som speglar den nationella nivån samt att det kontinuerligt tillkommer nya företag.
- **Förbättrad service och bemötande:** Kommunkoncernens service och bemötande uppfattas som ansvarstagande, välkomnande och lösningsorienterat.

Budget 2027 och plan för 2028–2029

Luleå kommunkoncern ska varje dag skapa största möjliga nytta för tillgängliga medel utifrån politiska prioriteringar med målsättningen att skapa ett attraktivt, växande och hållbart Luleå med Sveriges bästa service. Luleå kommunkoncernen ska ha goda förutsättningar att långsiktigt klara ekonomin och den kommunala verksamheten.

I Luleå kommunkoncern betyder god ekonomisk hushållning att kommunkoncernen;

- inte över tid bedriver en verksamhet där kostnaderna är högre än intäkterna,
- har ett långsiktigt och hållbart perspektiv och på så sätt se till att kommande generationer inte hamnar i en sämre situation än nuvarande generation,
- bedriver verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

Ekonomiska utmaningar

En framåtblick visar att kommunen och dess bolag behöver uppnå resultatnivåer som är långsiktigt hållbara för att möjliggöra Luleås tillväxtambition. Med hållbara resultatnivåer blir det enklare att klara av oförutsedda kostnader, men också att finansiera nödvändiga investeringar och pensionsåtaganden. För planperioden finns en medveten satsning på investeringar för målgruppen barn och unga.

De demografiska förändringarna med allt fler äldre över 80 år och minskande barnkullar medför utmaningar i verksamheterna och påverkar ekonomin kommande år. De stora behoven av investeringar kommer att påverka driftsbudgeten framgent eftersom det innebär ökade avskrivningskostnader samt räntekostnader.

De ökade räntekostnaderna beror på att kommunen inte fullt ut kommer att kunna finansiera investeringarna med egna medel, utan upplåning kommer behövas. Därför kommer nämnderna och verksamheterna även fortsättningsvis att behöva vidta åtgärder för återhållsamhet kombinerat med fortsatt effektivisering och förändrade arbetssätt, bland annat med hjälp av digitalisering. Samtidigt behövs det satsningar som bidrar till ökad inflyttning för att stärka skatteunderlaget.

Resultatbudget

Resultatbudgeten visar på ett positivt resultat för år 2027 med 74 miljoner kronor. År 2028 och år 2029 blir det budgeterade resultatet positivt med 40 miljoner kronor respektive 65 miljoner kronor. I resultatet finns en samlad uppskattning av intäkter med 60 miljoner årligen inräknad, se beskrivning nedan. Om dessa intäkter exkluderas är resultatet negativt för år 2028 och visar på 5 mkr i överskott år 2029. Om inte de ekonomiska förutsättningarna inför dessa år förbättras måste åtgärder vidtas för att nå en ekonomi i balans och det långsiktiga resultatmålet. De beräknade resultatnivåerna i mål och budget 2027–2029 är under förutsättning att nämnderna klarar en budget i balans.

Skatter och generella bidrag är beräknade enligt cirkulär 26:18 från Sveriges kommuner och regioner samt tillhörande skatteunderlagsprognos. Prognosen för befolkningsökning som

används i skatteunderlagsprognosen är +450 invånare år 2027, +500 invånare år 2028 samt +550 invånare år 2029 och framåt.

För år 2027 är en utdelning med 25 miljoner kronor från Luleå Kommunföretag AB inräknad i enlighet med *Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028*. Beslut om verkställande av utdelningen fattas av kommunstyrelsen i samband med beslut om delårsrapport per augusti 2027.

I budgeten för finansförvaltningen ingår för år 2027 och framåt en samlad uppskattning av intäkter med 60 miljoner kronor årligen som avser ett nettobelopp av möjliga reavinster samt kostnader för sanering och rivningar. Dessa poster budgeteras inte då de är svåra att prognosticera både vad gäller tidpunkt och belopp, för mer information se nedan. Posten med 60 miljoner kronor har införts mot bakgrund av att tidigare års utfall sammantaget visat på ett överskott inom dessa delar. Beloppet utgör därmed en samlad och försiktig bedömning i budgeten utifrån följande källor till kostnader och intäkter:

Under kommande tre år planeras rivning och sanering av ett antal fastigheter. Kostnaderna är mycket svårbedömda fram tills att rivningsprocessen sätts i gång och därför finns inte dessa kostnader inräknade i budgeten. För 2027 uppskattas i nuläget kostnaden för rivningar och saneringar till 106 miljoner kronor varav 40 miljoner kronor beräknas få en resultatpåverkan, men utfallet kan bli högre eller lägre. De fastigheter som avses är gamla brandstationen i centrum (kvarteret Bävren), gamla brandstationen i Gammelstad, kvarteret Pontonen och kvarteret Svanen. Det finns även ett antal fastigheter där rivning kommer att genomföras men där kostnaderna ännu inte har kunnat uppskattas. De fastigheter som avses är Stadsöskolan, Öhemsskolan, Mariebergsskolan och hyreshus i Antnäs.

Reavinster vid försäljning av tomträtter, exploateringsfastigheter och mark är inte medräknade i det budgeterade resultatet, detta eftersom det råder osäkerhet vilket år dessa kommer infalla samt till vilket belopp. Totalt uppskattas möjliga reavinster till 147 miljoner kronor 2027, 281 miljoner kronor 2028 och 212 miljoner kronor 2029. Utöver dessa förväntas även tillfälliga intäkter från arrenden under åren 2027–2029. Intäkterna uppskattas till 7 miljoner per år och avser mark till industrin i den pågående samhällsomställningen.

Resultatbudget (mkr)	År 2027	År 2028	År 2029
Nettokostnad	-5 925	-6 211	-6 441
Avskrivningar	-456	-477	-495
Verksamhetens nettokostnad	-6 381	-6 688	-6 936
Skatteintäkter	5 644	5 924	6 199
Generella statsbidrag	848	879	890
Verksamhetens resultat	110	116	153
Finansiella intäkter	61	39	41
Finansiella kostnader	-98	-115	-129
Årets resultat	74	40	65
Resultatets andel av skatter och statsbidrag	1,1%	0,6%	0,9%

Luleå kommun har ett långsiktigt finansiellt mål om att årsresultatets andel av skatt och statsbidrag ska vara minst 1–3 procent. Med ett resultat på 1 procent kan kommunen delvis självfinansiera investeringar och därigenom hålla nere upplåningen. Målet beräknas till 1,1 procent (74 miljoner kronor) år 2027, 0,6 procent (40 miljoner kronor) år 2028 samt 0,9 procent (65 miljoner kronor), vilket innebär att målet om resultatnivå 1–3 procent endast uppnås år 2027. Inför planperioden 2028–2029 kommer åtgärder behöva vidtas för att beslutad resultatnivå ska uppnås.

Balansbudget

Balansbudgeten visar kommunens beräknade tillgångar samt eget kapital och skulder vid utgången av respektive år.

Balansbudget (mkr)	År 2027	År 2028	År 2029
TILLGÅNGAR			
- Likvida medel	80	56	64
- Omsättningstillgångar	738	738	738
- Materiella anläggningstillgångar	11 306	12 220	12 817
- Finansiella anläggningstillgångar	124	124	124
Summa tillgångar	12 249	13 138	13 743
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
- Eget kapital	6 876	6 917	6 982
varav årets resultat	74	40	65
- Avsättningar	495	505	524
- Kortfristiga skulder (övr)	1 456	1 456	1 456
- Långfristiga skulder inkl checkkredit (externa)	3 422	4 262	4 782
Summa skulder och eget kapital	12 249	13 138	13 743

Kassaflödesbudget

Kassaflödesbudgeten visar kommunens beräknade finansiella flöden under perioden 2027–2029. Tabellen nedan visar att det krävs en nettoupplåning på 2 260 miljoner kronor, för perioden 2027–2029, för att säkerställa kassaflödet.

Kassaflödesbudget (mkr)	År 2027	År 2028	År 2029
Årets resultat	74	40	65
Justering för avskrivningar	456	477	495
Justering för förändring avsatt till pensioner	8	23	34
Justering för rörelsepåverkande förändringar övriga avsättningar	0	0	0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0	0	0
Förändring EK			
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	538	540	595
Minskning/ökning förråd m.m.	0	0	0
Minskning/ökning kortfristiga fordringar	0	0	0
Minskning/ökning långfristiga fordringar	0	0	0
Minskning/ökning övriga kortfristiga skulder (exkl. checkräkning och skuld bolag)	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	538	540	595
Investeringar i materiella	-1 441	-1 551	-1 254
- Försäljning	100	100	100
Investeringar i finansiella	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 341	-1 451	-1 154
Nyupptagna lån	800	890	570
Amortering av leasingskuld	-3	-3	-3
Förändring upplåning (checkkredit och lån)	797	887	567
Årets kassaflöde	-6	-24	-8

Driftbudget

För beräkningen av nämnders budget används flera utgångspunkter och antaganden som de finansiella målen, befolkningsprognosen, demografisk kompensation, utvecklingen av pensioner, löner, skatter och statsbidrag med mera. Samtliga nämnder samt KS/kollektivtrafik har fått kompensation för prisuppräkning enligt index från SKR. Nämnderna har även fått avdrag för sänkning av personalomkostnadspåslaget till 40,51 procent (40,66 fg år).

Anslag för löneöversyn finns inom finansförvaltningen och överförs till nämnderna när löneöversynen är klar. Anslaget beräknas på SKR:s konjunkturlönestatistik. Likt tidigare år, görs under 2026 en omvärldsanalys för att jämföra lönenivåer med andra kommuner och regioner samt en lönekartläggning enligt diskrimineringslagen. Förvaltningarnas behov av löneökningar och fackliga yrkanden inhämtas också. Resultatet av detta kan leda till förslag på prioriteringar av vissa yrkesgrupper, som i sådana fall tas upp som förslag till beslut i kommunstyrelsen i vanlig ordning.

Följande politiska beslut har omhändertagits i budget:

- Politiska sekreterare, 2,5 mkr från år 2027
- Samordnad varudistribution, 3,8 mkr från år 2027

Budgetförutsättningar har skickats ut till nämnderna i mars 2026 vilka i sin tur har tagit fram och beslutat om konsekvensbeskrivningar utifrån förutsättningarna. Nämndernas och Luleå Lokaltrafik AB:s totala beskrivna behov uppgår till 128,7 miljoner kronor år 2027.

Följande poster från konsekvensbeskrivningarna föreslås prioriteras:

- OB-ersättning enligt nya avtal, 15 mkr från år 2027 (socialnämnden)
- Ändrade arbetstidsregler för skift, 3 mkr från år 2027 (KS/räddningstjänsten)
- Säkerhet och beredskap, 1 mkr från år 2027 (infrastruktur- och servicenämnden)
- Ny tjänst samt utbildning, 0,8 mkr 2027, samt tillfälliga behov 0,2 mkr år 2027 (överförmyndarnämnden)
- Utökade driftmedel utifrån genomförande av ny skolstruktur, 52,7 mkr år 2028, 67,6 mkr år 2029 (finansförvaltningen)

Samtliga nämnder kommer i sitt kommunbidrag få priskompensation, kompensation för löneöversyn 2026 samt vissa mindre justeringar. Övriga förändringar i nämndernas kommunbidrag specificeras nedan:

- KS/Kommunstyrelseförvaltningen
 - Politiska sekreterare, 2,5 mkr från år 2027
 - Tillägg enligt volymmodell 0,2 mkr från år 2027
- KS/Räddningstjänsten
 - Ändrade arbetstidsregler, skift 3,0 mkr från år 2027

- Barn- och utbildningsnämnden
 - Avdrag enligt demografimodell, -18,8 mkr år 2027, -23,40 mkr år 2028, -39,1 mkr år 2029
 - Utökade driftmedel utifrån genomförande av ny skolstruktur, 17,2 mkr år 2027 och framåt, omförs från befintliga medel inom finansförvaltningen.
- Arbetsmarknads- och gymnasienämnden
 - Tillägg/avdrag enligt demografimodell, +5,0 mkr år 2027, -0,3 mkr år 2028, +3,9 mkr år 2029
 - Skolstruktur, Falken och gymnasiereceptionen, 10,1 mkr från år 2027, omförs från befintliga medel inom finansförvaltningen.
- Kultur- och fritidsnämnden
 - Utökade driftmedel utifrån genomförande av ny skolstruktur: sporthall, bibliotek och fritidsgård, 10,4 mkr från år 2027 omförs från befintliga medel inom finansförvaltningen.
- Socialnämnden
 - Tillägg enligt demografimodell, 33,3 mkr år 2027, 61,8 mkr år 2028, 95,6 mkr år 2029
- Infrastruktur- och servicenämnden
 - Tillägg enligt volymmodell, 12,6 mkr år 2027, 21,1 mkr år 2028, 26,1 mkr år 2029
 - Säkerhet och beredskap 1 mkr från år 2027
- Valnämnd
 - EU-val, 3 mkr år 2029
- Överförmyndarnämnd
 - Ny tjänst, handläggare, 0,7 mkr från år 2027
 - Omställningsstöd samt utbildning överförmyndarnämnd ny mandatperiod, 0,2 mkr år 2027
- KS/Finansförvaltningen
 - Lönerrevision 3,4 % från år 2027
 - Utökade driftmedel utifrån genomförande av ny skolstruktur 52,7 mkr, år 2028, 67,6 mkr år 2029
 - Samordnad varudistribution, 3,8 mkr från år 2027
 - Samlad uppskattning av intäkter, 60 mkr från år 2027. (För mer information se avsnitt *Resultatbudget* ovan).

Driftbudget (mkr)	År 2027	År 2028	År 2029
KS/Kommunstyrelseförvaltning	272	277	281
KS/Räddningstjänst	93	98	99
KS/Kollektivtrafik	190	195	200
Arbetsmarknad- och gymnasienämnd	515	517	527
Barn- och utbildningsnämnd	2 020	2 050	2 051
Kultur- och fritidsnämnd	429	436	442
Miljö- och byggnadsnämnd	35	35	35
Socialnämnd	2 402	2 452	2 504
Infrastruktur- och servicenämnd	452	470	484
Kommunrevision	3	3	4
Valnämnd	2	2	5
Överförmyndarnämnd	14	14	14
Summa nämnder	6 426	6 550	6 649
Finansförvaltning (lön, pension, avgifter m.m.)	-501	-339	-208
Nettokostnader exkl. avskrivningar	5 925	6 211	6 441

Kommunövergripande anslag

De kommunövergripande anslaget *KS utvecklingsmedel* finns inom finansförvaltningens kommunbidrag med 15,2 mkr från år 2027.

Investeringsbudget

Norra Sverige och Luleå kommun har en viktig roll i den globala omställningen. Det beror på de särskilda förutsättningar som finns i regionen. Omställningen skapar behov av utveckling inom många områden, till exempel väg, sjöfart, järnväg och kraft. Det kräver också stora insatser från flera aktörer i samhället.

Omställningen gör också att fler behöver flytta till kommunen för att täcka behovet av arbetskraft. För att det ska lyckas behövs investeringar i nya bostadsområden, men också i skolor, parker och andra miljöer som gör Luleå attraktivt att bo i. Under planperioden satsar Luleå kommun särskilt på barn och unga, bland annat genom investeringar i skolor, idrottsytor, lekplatser och skolvägar. Det görs även satsningar för äldre och personer med funktionsnedsättning, till exempel i form av nytt vård- och omsorgsboende samt gruppboenden.

Målet om klimatneutralitet år 2040 innebär att kommunen behöver prioritera investeringar som minskar klimatpåverkan eller hjälper samhället att anpassa sig till ett förändrat klimat. Fler investeringar leder till högre avskrivningar och kan också ge högre räntekostnader, särskilt om befolkningen växer. Det gör att driftsbudgeten belastas mer framöver. Om investeringarna finansieras med lån ökar kostnaderna ytterligare på sikt. Därför väntas investeringstakten vara fortsatt hög de kommande åren, samtidigt som kommunen behöver hitta fler sätt att finansiera behoven. För att investeringar ska kunna lösa flera utmaningar samtidigt behövs nya arbetssätt, samverkan mellan olika aktörer, testmiljöer och fokus på medborgarnas behov.

Investerings- och exploateringsbudgeten för 2027–2029 visar vilka byggnader och anläggningar som planeras. Flera delar bygger på beslut som redan har fattats. Den genomsnittliga investeringsnivån under perioden motsvarar cirka 20,8 procent av kommunens intäkter från skatter och statsbidrag.

Varje nämnd beslutar vilka investeringar som ska genomföras utifrån kommunstyrelsens prioriteringar. Infrastruktur- och servicenämnden ansvarar sedan för att genomföra större delen av investeringarna.

Större investeringar som prioriteras 2027–2029

Skattefinansierade investeringar 3 382 miljoner kronor

- Exploatering av nya arbetsplatsområden på Rutvik Södra, Råneå Sörsidan, Ektjärn/Storheden, Rutvik Östra, Hertsöfältet/Svartön och Kyrkåkra nytt bostadsområde Hertsöheden, Bävern, Rutvik, Gültzauudden - kvarteret Svanen, Rutvik samt fortsatt utbyggnad av bostadsområdet på Kronandalen och Dalbo.
- Avsatt medel under perioden för skolstruktur inklusive sporthallar och övriga ytor, tex ny idrottshall vid Hälsans hus.
- Avsatt medel för nya gruppboenden samt vård och omsorgsboenden.
- Ökat tempo på reinvesteringar av fastigheter
- Ökat tempo på reinvesteringar av gator, vägar, belysning, gång- och cykelvägar
- Nyinvestering i gång- och cykelvägar
- Avsatt medel för säkerhetsåtgärder

VA-verksamhetens investeringar 864 miljoner kronor

- Fortsatta investeringar för vatten och avlopp: Huvudstråk Luleå-Boden, Hantverksvägen, Trekanten, Klöverträsk, Ängesbyn, Niemisel, Uddebo, förstärkning Sörbyarna samt reinvesteringar i verk och nät.

Budgerad resultatnivå och behovet av investeringar innebär för perioden 2027–2029 en beräknad nyupplåning på cirka 2 260 miljoner kronor.

Mål och budget 2027 med plan 2028–2029

Investeringsbudget 2027-2029	2027	2028	2029	Summa
Skattefinansierad verksamhet inkl exploatering	1 161 400	1 248 750	971 500	3 381 650
Avgiftsfinansierad verksamhet, VA	279 500	302 250	282 200	863 950
Summa	1 440 900	1 551 000	1 253 700	4 245 600

Investeringsbudget 2027-2029	2027	2028	2029	Summa
KS/Kommunstyrelseförvaltningen	12 300	10 200	10 200	32 700
KS/Kommunstyrelseförvaltningen, exploatering exkl VA	159 550	150 950	115 400	425 900
KS/Räddningstjänsten	11 150	33 100	3 250	47 500
Arbetsmarknad- och gymnasienämnd	1 600	1 600	1 600	4 800
Barn- och utbildningsnämnd	167 300	325 300	284 800	777 400
Kultur- och fritidsnämnd	53 350	72 900	49 000	175 250
Infrastruktur- och servicenämnden	596 350	464 900	347 450	1 408 700
Miljö- och byggnadsnämnd	500	500	500	1 500
Socialnämnd	159 000	189 000	159 000	507 000
Valnämnden	300	300	300	900
Summa skattefinansierad verksamhet inkl exploatering	1 161 400	1 248 750	971 500	3 381 650
VA-verksamhet	279 500	302 250	282 200	863 950
Summa investeringar kommunen	1 440 900	1 551 000	1 253 700	4 245 600

Begreppsförklaringar

- Exploatering är insatser för nya bostadsområden och arbetsplatsområden med tydlig koppling till befolkningsutvecklingen.
- Verksamhetsanpassningar är för att möta förändrade behov i kommunens verksamheter.
- Nyinvesteringar är för nya satsningar i befintlig infrastruktur. Reinvesteringar är för investeringar i befintliga anläggningar och utrustning för att säkerställa funktionen och bevara värdet på kommunens infrastrukturer.

De kommunala bolagens ekonomiska sammanställning

Resultat efter finansiella poster, mkr

Bolag	År 2027	År 2028	År 2029
Luleå Kommunföretag AB	32	36	42
Luleå Energi AB, koncern	139	158	189
Luleå Hamn AB	-60	-117	-157
Luleå Lokaltrafik AB	-4	-10	-12
Luleå Miljöresurs AB	7	6	6
Lulebo AB	30	35	40

* Nystartade Science Park AB kommer påbörja sitt långsiktiga arbete under hösten 2026.

Bolagen har inte hunnit besluta om budget för perioden, men enligt ovanstående prognoser är det främst Luleå Kommunföretag AB, Luleå Energi AB-koncern samt Lulebo AB som avviker positivt jämfört med budget 2026, för kommande 3-årsperioden. Luleå kommunföretag AB planerar/prognostiserar för ett högre resultat för kommande år utifrån att främst dotterbolagens planerade utdelningar, motsvarande gällande riktlinjer för utdelning i bolagskoncern, under 2027–2029 ökar totalt sett. Luleå Energi-koncern planerar att förbättra sitt resultat för åren 2027–2029 utifrån prisjusteringar för fjärrvärme samt elnät, enligt beslutad prisstrategi. Resultatet påverkas även positivt av ökade anslutningsintäkter för elnät 2027 samt anslutningsintäkter för fjärrvärme 2028–2029. Lulebo AB jobbar med att se över sin investeringstakt kopplat till nybyggnation och ROT-åtgärder för att minska underhållsskulden. Investeringstakten planeras att minska något vilket medför en lägre kostnadsökning framöver. Intäkterna planeras att öka mer än kostnadsökningarna kommande år vilket medför att resultatet planeras att förbättras under kommande år. Luleå Hamn AB fortsätter med tunga investeringar inför framtiden kopplat mot den gröna omställningen som sker i Norrbotten, detta medför planerat stora resultatförluster för 2027–2029. Hamnen jobbar kontinuerligt med åtgärder för att både öka intäkter och sänka kostnader för att förbättra resultaten. Försiktighetsprincipen har använts för att inte visa för bra resultat utifrån de osäkerheter som fortfarande finns kring den nya verksamheten. Luleå Lokaltrafik AB prognostiserar i dagsläget en förlust för kommande år främst utifrån att kraftigt försämrat omvärldsläget vilket medfört stora fördyringar 2026 kopplat till drivmedlen som används i bussarna. Utifrån försiktighetsperspektiv bedöms det högre priset kvarstå de kommande åren. Samtidigt kommer stora investeringar genomföras de närmsta åren med att omsätta befintlig bussflotta och påbörja elektrifieringen av den. Detta medför fördyringar som i dagsläget inte täcks av befintliga intäkter enligt avtal med kommun eller via externa intäkter. Bolaget har dialog med kommunen och Luleå kommunföretag AB för att hitta lämplig väg framåt för att förbättra resultatet, antingen via ökade intäkter eller minskade kostnader. Luleå Miljöresurs AB planerar att resultatmässigt ligga på ungefär samma nivå som budget 2026.

Investeringsvolym, mkr

Bolag	År 2027	År 2028	År 2029
Luleå Kommunföretag AB	-	-	-
Luleå Energi AB, koncern	571	609	902
Luleå Hamn AB	1 604	1 534	664
Luleå Lokaltrafik AB	68	44	75
Luleå Miljöresurs AB	105	81	86
Lulebo AB	300	300	350
Summa	2 648	2 568	2 077

* Nystartade Science Park AB kommer påbörja sitt långsiktiga arbete under hösten 2026.

De största planerade investeringarna under 2027–2029 är att Luleå Hamn AB fortsätter med projekten Malmporten och Framtidens hamn för den gröna omställningen. Luleå Energi-koncern fortsätter och ökar investeringstakten i fjärrvärmenätet utifrån den omställning av systemet som måste genomföras för att fungera efter industrin har genomfört sin gröna omställning i Luleå. Därutöver är det fokus på investeringar kring elnätet kopplat till fördelningsstationer samt utbyggnad av elnät kopplat till industriparken på Hertsön. Lulebo AB fortsätter att genomföra ROT- och underhållsprojekt på sina fastighetsbestånd samt fortsätter med nyproduktion av lägenheter dock i en något lägre takt än senaste åren. Luleå Miljöresurs AB investerar främst i nybyggnationer i form av nytt garage samt avfallhall och nya fordon kopplat till den fastighetsnära insamlingen men även övriga fordon kopplat till avfallsverksamheten. Därutöver införskaffas nya avfallskärl. I slutet av perioden planeras att investera i biogasanläggningen samt en ny PFAS-anläggning om dessa kan genomföras med en god lönsamhet. Luleå Lokaltrafik AB planerar att främst investera i nya bussar och el-infrastruktur med mera i befintliga fastigheter för att kunna bibehålla driften i verksamheten när den mer går mot elektrifiering. I slutet av perioden planeras det att påbörja en investering kopplat till el-infrastrukturen i ny depå.

Finansiell analys av budgeten

Budgeten i förhållande till de långsiktigt finansiella målen

Målen framgår av policy för god ekonomisk hushållning. Följs upp vid delår och årsbokslut.

Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 1–3 %
Resultaten under 2027, 2028 och 2029 har budgeterats till 74 miljoner kronor (1,1 %), 40 miljoner kronor (0,6 %) respektive 65 miljoner kronor (0,9 %). Det innebär att målet inte kommer att nås under år 2028 och 2029.

Soliditeten ska vara minst 55 %

Under 2027–2029 kan investeringarna endast till mindre del finansieras med egna medel vilket medför en ökad nyupplåning om 800 miljoner kronor år 2027, 890 miljoner kronor år 2028 och 570 miljoner kronor år 2029. Soliditeten som i 2025 års bokslut uppgick till 63 procent beräknas vid 2029 års slut uppgå till cirka 51 procent, vilket beror på det fortsatt höga behovet av investeringar. Fram till år 2027 bedöms målet uppnås, från år 2028 behöver resultatnivåerna ökas eller investeringsnivåerna sänkas för att uppnå målet 55 procent soliditet.

Respektive nämnds budgetavvikelse ska vara noll eller positiv

Lika viktigt för god ekonomisk hushållning är ett effektivt och ändamålsenligt användande av kommunens resurser i verksamheten och att resurserna är rätt anpassade utifrån de demografiska förutsättningarna. Det ställs allt högre krav på kommunens verksamheter, verksamheter ska bedrivas med god kvalitet och ett effektivt resursutnyttjande. Vissa verksamheter genomgår stora förändringar så som demografiska förändringar, konkurrensutsättning, förändrade målgrupper samt en efterfråga som ökar snabbare. Målet är att budgetavvikelserna ska vara noll eller positiv för respektive nämnd.

Balanskravsutredning

Det lagstadgade balanskravet är en resultatmässig miniminivå som innebär att årets totala intäkter måste vara högre än de totala kostnaderna. Om ett underskott uppstår efter balanskravsutredning så måste detta kompenseras med överskott inom en treårsperiod. Vid beräkning av balanskravsresultatet ska vissa resultatposter inte tas med, exempelvis realisationsvinster på anläggningstillgångar.

Från år 2024 har det enligt kommunallagen införts en möjlighet att reservera medel till en resultatreserv (RER) samtidigt som den tidigare resultatutjämningsreserven (RUR) får finnas kvar och nyttjas till utgången av 2033. Möjligheten till disponering av medel från RER och RUR framgår av policy för god ekonomisk hushållning, men då resultatet är positivt under samtliga år under planperioden bedöms inte RUR eller RER behöva nyttjas.

Årets planerings- och budgetprocess

Analys och rapporter som underlag

Planeringsprocessen inför 2027–2029 startade med underlag i form av exempelvis RISE omvärldsrapport, uppföljning av övergripande mål till 2040 (närvärld) och redovisning av resultat i årsredovisningen (invärld). Under våren 2025 genomfördes Luleå Framtidsforum, där en slutrapport med rekommendationer togs fram.

I mars presenterade nämnder och kommunala bolag, vid tre halvdagskonferenser, resultat föregående år samt en framåtblick och syn på utmaningar inför 2027–2029.

Under mars och april prioriterade en strategisk grupp för investeringar bland de gemensamma behoven inom kommunorganisationen.

Förutsättningarna är klara

I mitten av mars fastställde kommundirektören budgetförutsättningar till verksamheterna. Nämnderna beslutade sedan under april om konsekvensbeskrivningar av budgetförutsättningarna 2027–2029.

Utkastet är tillgängligt och blir ett förslag

Utkastet behandlades av kommunens ledningsgrupp. Därefter presenterades det i mitten av maj för samtliga politiska partier i fullmäktige. Underlag som stöd till de politiska grupperna delgavs i samband med det.

Förslag till Mål och budget

Beredning skedde vid kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunstyrelse i juni.

Mål och budget är klar

Kommunfullmäktige fastställde Mål och budget med plan i mitten på juni. Efter beslutet arbetar nämnder och styrelser fram och beslutar om verksamhetsplaner.

Dialoger mellan kommunstyrelse och nämnder/bolagsstyrelser. Ärenden om ägardirektiv till bolag.

Sammanställning Konsekvens- bedömningar 2027–2029

Kommunfullmäktige

Innehållsförteckning

1 KS-Kommunstyrelseförvaltningen	3
1.1 Inledning.....	3
1.2 Drift	14
1.3 Investeringar	16
2 KS-Räddningstjänst.....	18
2.1 Inledning.....	18
2.2 Drift	24
2.3 Investeringar	25
3 Arbetsmarknads- och gymnasienämnd	31
3.1 Inledning.....	31
3.2 Drift	37
3.3 Investeringar	39
4 Barn- och utbildningsnämnd.....	41
4.1 Inledning.....	41
4.2 Drift	49
4.3 Investeringar	53
5 Kultur- och fritidsnämnd.....	56
5.1 Inledning.....	56
5.2 Drift	56
5.3 Investeringar	59
6 Infrastruktur- och servicenämnd	62
6.1 Inledning.....	62
6.2 Drift	62
6.3 Investeringar	66
7 Miljö- och byggnadsnämnd.....	69
7.1 Inledning.....	69
7.2 Drift	71
7.3 Investeringar	71
8 Socialnämnd.....	72
8.1 Inledning.....	72
8.2 Drift	75
8.3 Investeringar	78
9 Valnämnd.....	80

9.1 Inledning.....	80
9.2 Drift	80
9.3 Investeringar	80
10 Överförmyndarnämnd.....	82
10.1 Inledning.....	82
10.2 Drift	86
10.3 Investeringar	88
11 Luleå Lokaltrafik AB.....	89
11.1 Inledning.....	89
11.2 Drift	90
11.3 Investeringar	93
12 Kommunal Norrbotten	94
13 Sveriges Lärare	95
14 Vision	97
15 Vårdförbundet.....	98

1 KS-Kommunstyrelseförvaltningen

1.1 Inledning

Budgetförutsättningar för perioden 2027–2029 har tagits fram utifrån befolkningsprognos, pris- och ränteuppräknningar samt löne- och pensionsprognoser.

Statsbidrag enligt finansieringsprincipen ingår i kommunbidraget för 2027 och 2028 och ska bidra till kostnader kopplade till kommande cybersäkerhetslag, lagen om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare samt anslutning till Utbetalningsmyndigheten.

Beslutet om konsekvenser av budgetförutsättningar fattas av nämnden för att informera om vilka konsekvenser de preliminära ramarna för år 2027–2029 får utifrån nämndens planerade verksamhet. Budgetförutsättningarna och nämndernas konsekvenser kommer tillsammans med analys och prognoser sedan vara med som underlag vid beredning och prioriteringar i mål och budget med plan som slutligen fastställs av kommunfullmäktige den 16:e juni. I mål och budget 2027 med plan 2028–2029 får nämnderna sina slutliga ramar för drift respektive investeringar för de kommande åren. Därefter påbörjas nämndernas arbete med verksamhetsplan inklusive budget.

Genom beslutet informerar kommunstyrelsen som nämnd också om ekonomiska konsekvenser (drift och investeringar) av tilläggsuppdrag, det vill säga beslutsförslag eller beslut. Tilläggsuppdrag kommer att ge konsekvenser för andra nämnder, exempelvis samordnad varudistribution.

Kommunstyrelseförvaltningens verksamhet utgör en central del av kommunens samlade styrning, samordning och utveckling. Förvaltningen ansvarar både för egna verksamheter och för kommungemensamma funktioner som skapar förutsättningar för hela kommunorganisationens genomförandeförmåga.

Kommunstyrelseförvaltningens ram består i huvudsak av:

- personal i egen förvaltning (62,1 % år 2026)
- politisk verksamhet (15,1 %)
- externa tjänster (17,8 %)
- bidrag till andra juridiska personer, exempelvis delägda bolag och näringslivsprojekt (5,0 %)

Under perioden 2019–2026 har kommunstyrelsen genomfört verksamhetsförändringar i sin förvaltning motsvarande 37,7 mnkr inom kommunbidraget. Om man till exempel jämför budgeten per anställd 2019 jämfört med 2026 så har den minskat från 2 465 tkr till 1 295 tkr. Den senaste budgetförändringen mellan 2025 och 2026 motsvarar en effektivisering om 3,4 mkr utöver de 9 mkr som flyttades till andra nämnder i syfte att stärka deras förmåga till innovation och utveckling. De frigjorda medlen har delvis bidragit till ett stabilt resultat på kommunnivå och delvis till ökat reformutrymme i andra nämnder, samtidigt som kommunstyrelsen tagit sig an nya uppdrag och ökat sin produktivitet.

Den nuvarande budgeten för 2026 är fullt intecknad av befintlig verksamhet och personal vilket kräver noggranna prioriteringar i aktiviteter och rekrytering. Det innebär att det redan i dagsläget saknas ekonomiskt utrymme för att fullt ut hantera de beslutade arbetsuppgifterna, och än mindre oförutsedda händelser eller nya behov. Vid tillkommande uppgifter krävs därmed omprioriteringar inom befintlig verksamhet.

De preliminära ramarna innebär alltså att arbetet med kostnadssänkningar i förvaltningen behöver fortsätta. Samtidigt ökar kraven på kommunen och kommunstyrelsen inom flera områden, vilket innebär att effektiviseringar i sig inte är tillräckliga för att möta utvecklingsbehoven. Produktivitetsökning, tillgång till rätt kompetens och en hög förmåga till förnyelse är avgörande. Digitalisering och AI utgör viktiga verktyg för att effektivisera verksamheten och att utveckla kommunens service, såväl i kommunstyrelseförvaltningen och i kommunen som helhet. Men det kräver investeringar i både systemstöd och kompetens.

För att värna kärnuppdraget inom samhällsbyggnad, näringsliv och säkerhet samt lagstadgade funktioner inom kansli, HR, inköp och ekonomi sker prioriteringar i första hand inom de stödjande uppdragen till förvaltningarna. Detta leder till minskad kapacitet i kommungemensamma funktioner. Konsekvenserna är:

- längre ledtider och risk för köbildning
- lägre kvalitet i stöd till verksamheterna
- minskad genomförandekraft i utvecklings- och förändringsarbete

Detta innebär att konsekvenserna inte enbart uppstår inom kommunstyrelseförvaltningen, utan påverkar samtliga nämnders förmåga att bedriva och utveckla sin verksamhet. När utrymmet för gemensamma lösningar minskar ökar risken för att likartade behov hanteras parallellt i olika delar av organisationen, vilket leder till högre kostnader och minskad samordning.

De preliminära ramarna innebär även att insatser inom samhällsbyggnadsprocessen behöver prioriteras hårdare. Industrins omställning och den förväntade tillväxten medför ett ökat behov av detaljplaner, mark för näringsliv och bostäder samt investeringar i infrastruktur. Stora projekt, såsom Norrbotniabanan, kräver betydande planeringsresurser under kommande år. Begränsade resurser påverkar därmed kommunens förmåga att hålla tempo i utvecklingen och möta efterfrågan från externa aktörer.

Det säkerhetspolitiska läget och ökade krav inom civil beredskap, informationssäkerhet och säkerhetsskydd innebär samtidigt att kommunen behöver stärka sin förmåga inom dessa områden. Statliga medel tillförs, men bedöms inte fullt ut täcka behovet av vare sig investeringar eller drift. Åtgärderna kräver både investeringar och långsiktig finansiering av drift. Inom kommunstyrelsens ansvarsområde finns behov av förstärkningar, exempelvis inom bakgrundskontroller och signalskydd.

I kommunstyrelseförvaltningens driftbudget ingår även förvaltningsövergripande kostnader, såsom utbildningar och gemensamma system, samt anslaget för ett hållbart och växande Luleå. Syftet med anslaget är att möjliggöra utveckling inom fullmäktiges prioriterade områden genom kommungemensamma insatser. Det preliminära anslaget uppgår till 14 mnkr per år 2027–2029, vilket är en minskning jämfört med 2026. Detta innebär en lägre takt i utvecklingsarbetet och ett minskat utrymme för kommungemensamma satsningar. Minskningen påverkar bland annat:

- tempo i planläggning, exploaterings- och infrastrukturfrågor
- kommunikationsinsatser
- åtgärder för näringslivsklimat och service
- kommungemensamma satsningar inom digitalisering och AI
- insatser inom kompetensförsörjning
- trygghetsskapande åtgärder
- utveckling inom klimatanpassning och klimatinvesteringar

Sammantaget innebär de preliminära ramarna att kommunstyrelsens möjlighet att leda, samordna och utveckla kommunen begränsas. Minskade resurser för kommungemensamma funktioner får konsekvenser i hela organisationen och påverkar kommunens förmåga att genomföra prioriterade satsningar, upprätthålla kvalitet i verksamheten och möta ökade krav från omvärlden.

1.1.1 Identifierade behov

Kommunstyrelsen har styrande uppgifter, ansvar för kommunens personalpolitik, beredskapsarbete, näringslivsutveckling och samhällsbyggnad. Dessutom ansvarar nämnden ur ett kommungemensamt perspektiv för att leda, samordna och utveckla kommunens samlade verksamhet inom en mängd olika områden. I detta uppdrag ligger att säkerställa att kommunen agerar som en sammanhållen organisation, där resurser används effektivt och där prioriteringar utgår från kommunen som helhet snarare än utifrån enskilda verksamheters behov.

De preliminära budgetförutsättningarna för perioden 2027–2029 innebär ett begränsat ekonomiskt handlingsutrymme samtidigt som kraven på kommunen ökar. Ett mer osäkert omvärldsläge, den pågående samhällsomställningen och ökade förväntningar från invånare, näringsliv och statliga aktörer innebär att kommunen behöver leverera mer, snabbare och med högre kvalitet – inom snävare ramar.

Detta innebär att behovet av kommungemensamma lösningar och en tydlig samordning ökar. Flera av de centrala utmaningarna kan inte hanteras inom enskilda nämnder eller förvaltningar, utan kräver gemensam styrning, prioritering och utveckling. Samtidigt blir det avgörande att minska dubbelarbete, skapa enhetliga arbetssätt och säkerställa att resurser används där de ger störst effekt

De mest centrala behoven under perioden är:

Styrning och ledning – strukturer och ledarskap för stärkt helhetssyn, gemensamma prioriteringar, ökad genomförandekraft och kulturförflyttning.

Demokrati och insyn – ökad transparens, rättssäkerhet och utvecklade former för dialog.

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö – långsiktigt hållbara förutsättningar att attrahera, behålla och utveckla kompetens.

Säkerhet och beredskap – stärkt förmåga att hantera kriser och uppfylla ökade krav.

Näringsliv – förbättrat företagsklimat och ökad service till företag.

Samhällsbyggnad – samordnad planering för tillväxt, etableringar och attraktiva livsmiljöer.

Kommunikation – samordnad och strategisk kommunikation som stärker tillit och genomförande av fattade beslut.

Inköp och upphandling – mer strategisk och samordnad användning av resurser.

Digitalisering och AI – gemensamma strukturer och investeringar som möjliggör effektivare arbetssätt.

Folkhälsa, trygghet och jämlikhet – stärkt samverkan kring ett gott liv för de som bor verkar och vistas i Luleå.

Klimat – intensifierat arbete med minskad klimatpåverkan och klimatanpassning.

Dessa områden är ömsesidigt beroende och förstärker varandra. Brister i ett område får konsekvenser i andra delar av organisationen. Kommunstyrelsens förmåga att hålla ihop dessa frågor, göra tydliga prioriteringar och skapa gemensamma förutsättningar är därför avgörande för att kommunen ska kunna upprätthålla kvalitet i verksamheten och samtidigt driva nödvändig utveckling.

Mot denna bakgrund beskriver följande avsnitt de viktigaste kommungemensamma behoven som kommunstyrelsen har ansvar för att leda och samordna samt de konsekvenser som uppstår om de inte kan mötas i tillräcklig omfattning inom givna budgetramar.

1.1.1.1 Kommunstyrelsens styrande uppgifter

De ekonomiska förutsättningarna under perioden ställer ökade krav på en sammanhållen styrning där hela kommunkoncernen arbetar utifrån gemensamma prioriteringar och en tydlig logik. För att hantera detta krävs en förflyttning i kultur, arbetssätt och ledarskap som ytterligare stärker helhetssyn, delaktighet, handlingsutrymme och förmåga till omställning.

Utan en sådan förflyttning finns en påtaglig risk att utvecklingsinsatser bedrivs parallellt i olika delar av organisationen, vilket leder till ineffektiv resursanvändning, ökade kostnader och bristande genomförandekraft. I ett läge med begränsade resurser blir detta särskilt problematiskt.

Kommunen behöver fortsätta stärka en kultur som präglas av att chefer och medarbetare utgår från kommunens samlade uppdrag, att samarbete över organisatoriska gränser är norm, att utveckling ses som en investering och att erfarenheter och misstag används för lärande. För att detta ska få genomslag behöver ledarskapet skapa förutsättningar för kortare beslutsvägar, ökad transparens och ett tydligt fokus på invånarens behov.

Det innebär också att förvaltningarna i högre grad behöver arbeta med gemensamma strukturer för prioritering, uppföljning och lärande. På så sätt kan begränsade resurser användas mer effektivt och bidra till större samlad nytta.

Kommunstyrelsens roll i detta arbete är central. Den innebär att säkerställa gemensamma ramar och möjliggöra arbetssätt som minskar dubbelarbete, samordna utvecklingsinsatser som behöver ske kommungemensamt och skapa strukturer för ett lärande ledarskap. Det innebär också att styra mot helhet och långsiktighet i situationer där kortsiktiga behov riskerar att tränga undan strategiskt viktiga satsningar.

Sammanfattningsvis har styrning, ledarskap och organisationskultur en avgörande betydelse för kommunens förmåga att genomföra uppdraget och upprätthålla kvalitet i verksamheten.

1.1.1.2 Personalpolitik

Kommunens möjlighet att säkerställa god service och kvalitet i verksamheten är direkt beroende av tillgången till rätt kompetens. Demografiska förändringar, ökad konkurrens om arbetskraft och förändrade krav på arbetslivet innebär att kompetensförsörjning behöver hanteras som en strategisk och kommungemensam fråga.

De ekonomiska ramarna påverkar förutsättningarna att arbeta långsiktigt och förebyggande. När utrymmet för insatser minskar ökar belastningen på befintliga verksamheter, samtidigt som möjligheten att investera i kompetensutveckling, arbetsmiljö och förändrade arbetssätt begränsas.

Detta innebär att arbetsmiljöarbetet i högre grad riskerar att bli reaktivt, att kompetensutvecklingen blir mer ojämn och att genomförandet av förändringar tar längre tid. Fördröjda investeringar i systemstöd och arbetssätt innebär dessutom att administrativa och tidskrävande moment kvarstår, vilket ökar belastningen på medarbetare och chefer.

Sammantaget leder detta till en långsammare utvecklingstakt, ökad sårbarhet i organisationen och försämrade förutsättningar att genomföra nödvändig kompetensförflyttning.

För att möta dessa utmaningar krävs gemensamma prioriteringar och lösningar, såsom stärkt stöd i rekrytering genom en gemensam rekryteringsenhet, utvecklade systemstöd och arbetssätt som minskar administration, förbättrade förutsättningar för chefer samt strukturer för lärande och kompetensutveckling i hela organisationen. Även hälsofrämjande och förebyggande insatser behöver stärkas för att minska sjukfrånvaro och möjliggöra ett längre arbetsliv.

Utan en sådan samlad inriktning riskerar kommunen att möta ökade behov med otillräckliga förutsättningar, vilket påverkar både kvaliteten i verksamheten och kommunens långsiktiga utvecklingsförmåga.

1.1.1.3 Säkerhet och beredskap

Kommunen behöver göra en samlad och långsiktig satsning på säkerhet och beredskap. Det förändrade säkerhetspolitiska läget innebär att kriser och störningar blir en del av den ordinarie planeringsförutsättningen.

För att säkerställa invånarnas trygghet och upprätthålla samhällsviktig verksamhet krävs investeringar i ledningsförmåga, kontinuitetsplanering, informationssäkerhet, säkerhetsskydd och robust infrastruktur.

Kommunen ska kunna upprätthålla verksamhet under minst två veckor vid kris eller krig. Detta kräver bland annat ledningsplatser, reservkraft, kommunikationslösningar, lagerhållning och utbildning.

De ökade kraven innebär att nämnderna behöver tillräckliga resurser för att stärka sin förmåga. Statliga medel tillförs men bedöms inte fullt ut täcka behoven, vilket innebär att kommunen behöver prioritera området inom egen ram. Inom kommunstyrelsens ansvarsområde finns ett ökat behov av kompetens- och organisationsförstärkning, bland annat kopplat till totalförvarsplanering, bakgrundskontroller och signalskydd till följd av NATO-medlemskapet.

Sammantaget är detta en nödvändig investering i kommunens långsiktiga stabilitet och motståndskraft.

1.1.1.4 Samhällsbyggnad

Kommunen behöver fortsatt ha ett samlat grepp om samhällsomställningen i takt med industrins utveckling och den ökade inflyttningen. Omställningen skapar stora möjligheter, men ställer fortsatt krav på tempo, samordning och ökad förutsägbarhet i samhällsbyggandet.

För att möjliggöra hållbar tillväxt krävs en samordnad utveckling av mark för näringsliv och bostäder, infrastrukturer samt attraktiva livsmiljöer i både stad och landsbygd. Detta förutsätter gemensamma prioriteringar mellan nämnder och bolag samt en tydlig helhetssyn i planering och genomförande.

För att möjliggöra fortsatt bebyggelseutveckling och tillväxt ökar behoven av att säkerställa tillräcklig kvalitet i våra sjöar och vattendrag, vilket innebär en ny uppgift

inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Arbetet kan delvis finansieras genom externa medel och samverkan, men kräver även kommunala resurser.

Samhällsbyggnad omfattar även nya och utökade uppdrag inom planering och samordning. Nya lagkrav inom plan- och bygglagen innebär att kommunens kulturmiljöer ska utredas och integreras i översiktsplaneringen, vilket medför ett utökat resursbehov.

När flera stora behov uppstår samtidigt ökar kraven på styrning och prioritering. Om arbetet inte samordnas finns risk för fördröjningar, ineffektiv resursanvändning och att kommunen inte fullt ut kan ta tillvara de möjligheter som omställningen innebär.

Samhällsbyggande omfattar att möjliggöra etableringar i rätt tid, utveckla ett varierat bostadsutbud och stärka attraktiviteten genom kvalitativa livsmiljöer i hela kommunen. Det ställer också krav på ökad samverkan, både internt och med externa aktörer.

Rekommendationerna från Luleå Framtidsforum, särskilt inom mobilitet, förstärker behovet av ett samlat och långsiktigt arbete inom samhällsbyggnad. Under 2027 tas en ny trafikstrategi fram som ska vara vägledande för kommunens utveckling av transportsystemet och integreras i den övergripande planeringen. Arbetet sker inom ram men innebär ökade krav på prioritering och samordning.

Sammantaget är ett samordnat arbete med samhällsbyggnad en förutsättning för att möta utvecklingen, stärka kommunens attraktivitet och möjliggöra en hållbar tillväxt.

1.1.1.5 Näringsliv

Ett starkt och växande näringsliv är en grundförutsättning för kommunens utveckling och ekonomi. Den pågående industriella omställningen skapar stora möjligheter men ställer också krav på snabbare processer, bättre samordning och en mer tillgänglig service.

Kommunen behöver fortsätta arbetet att arbeta systematiskt med att utveckla en kultur som är serviceinriktad där företag möts av en tydlig, enkel och lösningorienterad organisation. En nära dialog med näringslivet är avgörande för att skapa förtroende och förståelse för företagens behov.

Samtidigt behöver kommunen verka för en balanserad utveckling mellan olika branscher och tillvarata potentialen inom exempelvis besöksnäringen.

1.1.1.6 Kommungemensamma frågor

Demokrati och insyn

Det förändrade omvärldsläget, med ökad osäkerhet och informationspåverkan, innebär att kommunens arbete med demokrati, transparens och medborgardialog får ökad betydelse. Kraven på tydlig, begriplig och konsekvent kommunikation ökar, särskilt i situationer där kommunen behöver göra prioriteringar, hantera målkonflikter och fatta beslut med långsiktiga eller stora konsekvenser. Detta innebär att kommunen behöver redovisa avvägningar, risker och prioriteringar på ett sätt som är tillgängligt och begripligt för invånare och andra intressenter. En sådan öppenhet är avgörande för att upprätthålla tillit och stabilitet i.

Samtidigt ökar de nationella förväntningarna på att kommuner deltar i policy- och lagstiftningsprocesser. Ett växande antal remisser och externa förfrågningar innebär ett ökat behov av kvalificerad handläggning, analys och samordning. Detta ställer krav på både utredningskapacitet och kommunikationsförmåga, samt på en väl fungerande samordning mellan förvaltningar och även bolag.

Ett eventuellt beslut om permanentning av ungdomsfullmäktige innebär kostnader och behov av samordning inom kommunstyrelseförvaltningen. Om beslut tas om att införa politiska sekreterare innebär även det ett utökat resursbehov, där delar kan hanteras inom befintlig ram genom omdisponering, men där full finansiering inte ryms utan ytterligare prioriteringar.

För att värna demokratin, stärka invånarnas insyn och samt höja vår förmåga i kris och krig behöver kommunen fortsätta utveckla formerna för dialog och delaktighet. När ekonomiska ramar begränsas blir det särskilt viktigt att vara lyhörd och kunna beskriva vilka konsekvenser olika vägval får för dem som bor, verkar och vistas i Luleå. Det är grunden för att kunna göra rätt prioriteringar, och även en förutsättning för att kunna samordna relevanta insatser med externa aktörer, till exempel inom civilsamhälle och näringsliv.

Kommunikation

Kommunens kommunikationsförmåga behöver stärkas i en tid av ökad komplexitet, snabb förändring och höga förväntningar. Tydlig, samordnad och tillgänglig kommunikation är avgörande för att skapa tillit, stödja genomförandet av beslut och stärka kommunens attraktivitet.

Idag finns behov av en tydligare gemensam riktning, stärkt samordning och en högre kommunikationsmognad i organisationen. Kommunikation behöver i större utsträckning ses som en integrerad del av styrning och verksamhetsutveckling.

En samlad kommunikationsförmåga är också en förutsättning för att kommunen ska kunna agera proaktivt och samordnat, både i vardag och i kris.

Inför kommande planeringsperioder kan omfördelning av kommunbidrag bli aktuell för att optimera kommunens samlade kommunikationskapacitet.

Inköp och upphandling

De ekonomiska förutsättningarna ställer ökade krav på ett strategiskt och samordnat inköpsarbete. För att säkerställa effektiv användning av skattemedel och rättssäker offentlig upphandling, behöver kommunen arbeta enhetligt med behovsanalys, kravställning, uppföljning och dialog med marknaden. Kommunens upphandling är också en betydande del i hur näringslivet upplever kommunens företagsklimat.

Kategoristyrning är en central förutsättning för det fortsatta arbetet för att sänka kostnaderna, förbättra företagsklimatet och bidra till kommunens mål om klimat, särskilt inom områden med stora volymer och höga krav såsom bygg och anläggning, transporter, livsmedel och IT.

Samtidigt behöver inköpsprocessen förenklas så att det blir lätt att göra rätt. Tydligare stöd, enklare beställningsflöden och minskad administration underlättar för verksamheterna att utföra sina uppdrag och sänka sina kostnader.

Kommunstyrelsen har en viktig roll i att leda och samordna utvecklingen av inköpsområdet samt säkerställa gemensamma arbetssätt i hela kommunkoncernen för att uppfylla regelverk och Sveriges nationella upphandlingsstrategi

Digitalisering och AI

För att möta kompetensförsörjningsutmaningen och invånarnas höga förväntningar på tillgänglig, enkel och sammanhållen service behöver kommunen satsa på digitalisering och AI genom att snabbt införa gemensamma strukturer och förmåga för styrning, data och teknik.

Syftet är att automatisera och förenkla processer, så att arbetsuppgifter kan tas bort och tid frigöras för det mänskliga mötet och kvalitativa insatser. Detta är också avgörande för att kommunen ska kunna delta i nationella satsningar som Digitaliseringsstrategin 2025–2030, Sveriges AI-strategi och SKR handslag för välfärdens digitalisering.

Dessutom behöver vi höja vår förmåga för att uppfylla lagkrav och EU-förordningar kring informationssäkerhet och datahantering. Utan sådana strukturer riskerar kommunen att fastna i ineffektiva arbetssätt där resurser binds i arbetsuppgifter som kan automatiseras eller förenklas och som upplevs som krångliga av invånare och företag.

Digitalisering och AI skapar möjligheter till effektivare och mer behovsanpassade arbetssätt för invånare och företag, samtidigt som de frigör tid för medarbetare att

fokusera på det mänskliga mötet. För att lyckas krävs investeringar i kompetens, teknik och samordnade lösningar.

En tydlig gemensam riktning och satsning på digitalisering och AI är därför avgörande – med fokus på att förenkla och automatisera service, stärka operativ förmåga, etablera systemlösningar, höja informationssäkerheten och skapa plattformar som frigör tid för mänskliga möten och kvalitativa insatser.

Folkhälsa, jämlikhet och trygghet

Kommunen behöver stärka sitt samlade arbete för social hållbarhet och för att säkerställa ett långsiktigt hållbart och attraktivt Luleå. I en tid av snabb omställning, oro i omvärlden, ökad inflyttning och förändrade livsvillkor ökar kraven på att kommunen arbetar mer samordnat med frågor som rör hälsa, trygghet, jämlikhet och delaktighet.

Social hållbarhet handlar om människors livsvillkor och möjligheten att leva ett gott liv, med tillgång till utbildning, arbete, trygghet och inflytande. Det omfattar även arbetet med att minska skillnader mellan grupper och att skapa trivsamma och trygga livsmiljöer i hela kommunen.

I dag bedrivs ett omfattande arbete inom området i flera delar av organisationen, men det saknas i vissa delar en tydlig koppling till övergripande styrning och prioritering. Detta innebär en risk för att insatser inte samordnas fullt ut och att resurser inte används där de ger störst effekt. Det finns behov av en gemensam riktning som omhändertar de snabba förändringarna i vår omvärld och möjliggör sammanhållen styrning av arbetet för social hållbarhet.

Det handlar om att stärka kopplingen mellan strategisk nivå och genomförande i verksamheterna samt att skapa bättre förutsättningar för samverkan, både inom kommunen och med externa aktörer.

Om arbetet inom social hållbarhet inte utvecklas i tillräcklig takt finns risk för ökade skillnader i livsvillkor, minskad tillit och ökad otrygghet men även minskad beredskap för kris. Det påverkar i sin tur kommunens attraktivitet, kompetensförsörjning och långsiktiga utveckling. Kommunstyrelsen har en central roll i att leda och samordna arbetet för en utveckling av kommunens arbete för social hållbarhet i en tid när förutsättningarna ändras mycket snabbt. Det innebär att vara lyhörd för behov, prioritera insatser och skapa strukturer som stödjer ett långsiktigt, kunskapsbaserat och målinriktat arbete i hela organisationen.

1.2 Drift

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Nettokostnader	-289,1	-261,7	-263,2	-268,6	-270,6
Kommunbidrag	291,0	261,7	263,2	268,6	270,6
Resultat	1,9	0	0	0	0
Specificerade kostnader:					
Nya lagkrav inom Plan och Bygglagen, utredning kulturmiljöer			1,0	1,0	1,0
Vattenförvaltning och samordning i kommunen			0,8	0,8	0,8
Luleå Science Park			1,5	1,5	1,5
Samordnad varudistribution			0,5	0,5	0,5

I tabellen beskrivs kostnader för satsningar, till exempel driftskonsekvenser av investeringar och behov som bedöms rymmas inom kommunbidrag (inklusive extern finansiering).

Nya lagkrav inom Plan och Bygglagen, innebär att kulturmiljöer ska utredas och kunna infogas i översiktsplanen. Möjlighet finns att söka externa medel för detta och kan eventuellt samfinansieras med andra nämnder.

Vattenförvaltning, nya regler för vattenförvaltning och samordning inom kommunen vilket kommer innebära ny uppgift i KS reglemente. Möjlighet finns att söka externa medel för detta.

Luleå Science Park, avser kostnader för beslutat ägarbidrag efter bolagisering om 1,5mkr årligen som kan omhändertas inom ram.

Samordnad varudistribution, införande av samordnad varudistribution medför behov av utökade resurser för upphandling och uppföljning inom kommunstyrelseförvaltningen.

1.2.1 Drift av planerade förändringar

(Mkr)	2027	2028	2029
Genomförande av ungdomsfullmäktige om beslut kring permanent inrättning	1,3	1,3	1,3
Införande av politiska sekreterare	2,5	2,5	2,5

Utökad bemanning civil beredskap	1,6	1,6	1,6
Samordnad rekryteringsfunktion	10,0	10,0	10,0
Summa	15,4	15,4	15,4

I tabellen beskrivs kostnader för satsningar, till exempel driftskonsekvenser av investeringar och behov som inte bedöms rymmas inom kommunbidrag (inklusive extern finansiering).

En eventuell satsning på en fortsättning av ungdomsfullmäktige beräknas ha kostnader motsvarande 1,3 mkr per år under perioden. Dessa har under 2025 och 2026 finansierats från KS utvecklingsmedel.

En eventuell satsning på politiska sekreterare skulle delvis kunna finansieras inom ram med konsekvens att del av partistödet omdisponeras. Detta täcker dock inte kostnaden fullt ut.

Det utökade behovet av bemanning för civil beredskap för att omhänderta totalförvarsplaneringen samt NATO medlemskapets krav på kommunen bedöms inte rymmas inom föreslagen ram. En utökning kommer att krävas motsvarande 2 årsarbetare.

En eventuell satsning på samordnad rekryteringsfunktion beräknas innebära ökade kostnader om 10 mkr per år vilket avser 13–15 årsarbetare. Bedömningen är att en rekryteringsenhet skulle minska chefers administrativa belastning vid rekrytering motsvarande 25 årsarbetare per år för Luleå kommun.

1.2.2 Utifrån Luleå Framtidsforum

Av rekommendationerna från Luleå Framtidsforum linjerar det tematiska spåret mobilitet med Kommunstyrelsens ansvarsområde, främst i det långsiktiga perspektivet. Rekommendationerna stärker pågående arbete och satsningar för att främja ett hållbart resande och ett attraktivt Luleå, och kommer att vara ett värdefullt medborgarperspektiv i både den övergripande trafikplaneringen och planeringen av kollektivtrafik.

Under 2027 planeras en ny trafikstrategi att tas fram. Den kommer att beskriva hur kommunen vill att trafiksystemet ska utvecklas på lång sikt och vara vägledande för beslut inom stadsbyggnadsområdet samt inom transport- och infrastrukturplaneringen för en lång tid framåt. Arbetet med trafikstrategi kommer att ske inom ram.

Införande av en enhetstaxa för resor med kollektivtrafik inom kommunen var också en rekommendation från Luleå Framtidsforum. En utredning för att klargöra förutsättningarna för enhetstaxa pågår, och skulle i det fall en lösning visar sig vara möjlig innebära en kostnadsökning inom ramen för KS – kollektivtrafikanslaget.

1.3 Investeringar

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Investeringar	-13,6	-389,1	-399,4	-231,9	-166,3
Bruttoinvesteringar exklusive VA	-13,6	-319,9	-304,5	-167,7	-115,6
Specificering:					
Kommunstyrelseförvaltningen exkl exploatering	-0,7	-45,3	-12,3	-10,2	-10,2
Exploatering	-12,9	-274,6	-292,2	-157,5	-105,4
Summa	-13,6	-319,9	-304,5	-167,7	-115,6
Exploatering VA (avgiftsfinansierad)	0	-69,2	-94,9	-64,2	-50,7

1.3.1 Planerade investeringar

Kommunstyrelsens behov av investeringar omfattar i huvudsak markförvärv, inventarier och mjukvara samt medel för att kunna genomföra Luleå-förslaget.

I investeringsbehovet finns också kommungemensamma beredskaps- och säkerhetsåtgärder, som endast till viss del bedöms kunna täckas med statliga medel. Omfattningen är än så länge osäker när det gäller säkerhetsområdet.

I kommunstyrelsens investeringsbudget ingår också exploateringskostnader för att få fram nya bostads- och verksamhetsområden. Inom exploateringsverksamheten är en princip att intäkter från tomt- och markförsäljning ska väga upp kostnaderna för exploateringen av mark, över tid och som helhet. På utgiftssidan finns i dagsläget utmaningar i till exempel kostnadsutvecklingen på entreprenadsidan, men också utifrån parametrar som förorenad mark, behov av utbyggd infrastruktur med mera men också utifrån de priser som marknaden är villig att betala.

Under de närmaste åren bedöms den förväntade utvecklingstakten leda till behov av framtunga investeringar och att kostnadssidan därför kan bli större än intäktssidan i

det korta perspektivet. Detta behöver då balanseras med högre intäkter framöver i takt med att efterfrågan på byggbar mark ökar.

2 KS-Räddningstjänst

2.1 Inledning

Utdrag ur kommunstyrelsens reglemente

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens räddningstjänst-, sotnings- och olycksförebyggande verksamhet enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor. Kommunstyrelsen ansvarar också för tillsyn och tillståndsprövning enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, förutom för egna verksamheter och objekt.

Verksamhetsuppdrag

Räddningstjänsten Luleå arbetar för att kvinnor och män, flickor och pojkar, som bor och vistas i Luleå ska vara trygga och säkra. Det gör räddningstjänsten genom att förebygga och hantera olyckor och samhällsstörningar.

Sammanfattning

Ekonomikontoret skickade den 9 mars ut planerings- och budgetförutsättningar med förslag till preliminära driftramar samt investeringsramar för åren 2027–2029. Räddningstjänstens preliminära ram till kommande år är uppräknad från föregående år med prisuppräknningar enligt index.

Planerings- och budgetförutsättningarna samt nämndernas konsekvenser kommer tillsammans med analys och prognoser att vara med som underlag vid beredning och prioriteringar i plan och budget som slutligen fastställs av kommunfullmäktige den 16:e juni. I Mål och budget 2027 med plan för 2028 - 2029 får nämnderna sina slutliga ramar för drift respektive investeringar för de kommande åren. Därefter påbörjas nämndernas arbete med verksamhetsplan inklusive budget. Räddningstjänstens verksamhetsplan för 2027 beslutas i januari 2027 av kommunstyrelsen.

Behov i verksamheten till kommande år

Räddningstjänsten har behov av utökade medel till de kommande åren för att anpassa driften till förändrade förutsättningar. Dessa består huvudsakligen av ändringar i hanteringen av tillsyn enligt LBE samt förändrade arbetstidsregler.

För LBE behövs 1,0 mkr årligen, till en tjänst på sektionen Myndighet med anledning av förändrad av att 200 - 300% fler tillsyner behöver utföras än tidigare.

Ändrade arbetstidsregler har omfattats av ett tillfälligt dispensförfarande som upphör vid årsskiftet. Kommunen kommer att ha visst utrymme för undantag, men i grunden

behöver verksamheten planeras för att följa arbetstidsreglerna. Räddningstjänsten planerar att införa 5-skift i stället för 4-skift för den operativa styrkan för att klara övergången. Detta kommer att kräva 4 nya tjänster och för detta har räddningstjänsten behov av 3,0 mkr i utökat kommunbidrag årligen för de kommande åren.

För att täcka kostnaden för SAP-R för arbetstagare inom räddningstjänst har räddningstjänsten behov av 0,3 mkr i utökat kommunbidrag årligen till de kommande åren. Medlen tas från finansförvaltningen som får motsvarande minskad kostnad.

Rekryteringen till RIB-stationen i Sörbyarna har påbörjats under 2026. Den är dock försenat och alla nyanställda kommer inte att hinna utbildas under 2026.

Räddningstjänstens begär därför 0,9 mkr till 2028 för att slutföra utbildningen.

Investeringar

Till kommande år finns ett antal reinvesteringar upptagna i investeringsplanen, bl a ett höjdfordon, en släck- och räddningsbil samt en hydrokopter. Till RIB-organisationen i Sörbyarna är det upptaget en brandstation, en BAS 4 bil, samt FIP-bilar, inventarier och utrustning.

2.1.1 Utmaningar och behov

Under "Utmaningar och behov" har räddningstjänsten tagit upp ett antal faktorer som kommer att påverka räddningstjänsten under de kommande åren, förändringar i LBE, lagen om brandfarliga och explosiva varor, nytt dispensbeslut ger behov av 5-skift, Luleå industripark och Hertsöheden samt RUHB, räddningstjänst under höjd beredskap.

Arbetsbelastning sektionen Myndighet samt förändringar LBE

Arbetsmängden för sektionen Myndighetsutövning har ökat och förväntas öka till kommande år med anledning av alla satsningar i kommunen. Det pågår också ett arbete med att förbättra servicen inom Luleå kommun vilket också påverkar sektionens arbete. Arbetsituationen inom sektion Myndighet är därför ansträngd.

Från och med juli 2025 har Myndigheten för civilt försvar (tidigare MSB) implementerat flera ändringar i lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE), inklusive skärpta krav för hantering av explosiva varor. Viktiga förändringar inkluderar begränsad giltighetstid för vissa tillstånd till max tre år och uppdaterade föreskrifter för tillsyn (MCFFS 2026:2).

Viktiga förändringar i LBE

- Skärpt kontroll: Förändringarna syftar till att öka säkerheten och förhindra att explosiva varor kommer på avvägar.
- Giltighetstid för tillstånd kortas: Tillstånd för hantering eller överföring av explosiva varor som beslutas av kommunen får nu gälla i högst tre år.
- Tillsyn och föreskrifter: Nya föreskrifter (MCFFS 2026:2) gäller från 2026-02-15 och reglerar hur kommunerna ska planera och utföra sin tillsyn. Detta inkluderar att staten nu kommer styra frister/frekvens av tillsynens genomförande. Med kortare tillståndstid och krav på tillsyn minst en gång per tillståndspanoeriod ger det en kraftig ökning av antalet tillsyner kommunen förväntas utföra.
- Lämplighetsprövning: Sedan augusti 2021 krävs lämplighetsprövning för de som hanterar explosiva varor, vilket fortlöper med skärpta kontroller.
- Förverkande: Explosiva varor kan anses förverkade när ett tillstånd upphör eller återkallas.

De praktiska konsekvenserna av detta är att Luleå kommun behöver minst fördubbla till tredubbla antalet tillsyner som görs inom LBE-området. Kostnadstäckningen från avgiften är ca 20%. => En ny tjänst behövs inom LBE-området, ca 1,0 mkr vilket räddningstjänsten har behov av från och med år 2027 och framåt.

Nytt dispensbeslut ger behov av 5-skift

Den 1 oktober 2023 och den 1 februari 2024 har nya arbetstidsregler trätt i kraft. I oktober 2025 har inskärpning av tidigare formuleringar och regler skett. Ändringarna görs för att kollektivavtalets bestämmelser om dygnsvila ska uppfylla minimikravet om minst 11 timmars dygnsvila och att arbete och dygnsvila ska alternera enligt EU:s arbetstidsdirektiv. Mellan 1 november 2025 – 31 oktober 2026 har Arbetstidsnämnden beslutat att bevilja dispens enligt ansökan vid enstaka tillfällen och kortare perioden vid förläggning av ordinarie arbetstid och tjänstgöringstid/jour i följande situationer:

- vid övning och utbildning
- då det råder kompetensbrist.

Inom ramen för ovanstående dispens kan arbetsgivarens behov av undantag hanteras under exempelvis semesterperioden, storhelger samt helger, men endast i den omfattning som arbetsgivaren bedömer som absolut nödvändigt. Dispenssystemet har funnits för att verksamheten ska kunna ställa om och anpassa sig till det nya regelverket. Ordningen med dispenser upphör till årsskiftet 2026/2027.

Detta har fått till följd att räddningstjänsten i Luleå behöver omorganisera verksamheten så att den kan följa grundkraven i arbetstidsförlängningen. En förflyttning till 5-skiftsystem, jämfört med nuvarande 4-skiftsystem är den enda gångbara lösningen, inom ramen för nu gällande kollektivavtal som begränsar handlingsutrymmet mycket. Räddningstjänsterna i Boden, Piteå Skellefteå (på väg) och Umeå (på väg) har redan drift i 5-skift och mer handlingsutrymme för arbetstidsförläggning.

Personalmässigt behöver verksamheten utökas med 4 tjänster, ca 3,0 mkr vilket räddningstjänsten har behov av till år 2027 och framåt. Om det inte tillförs ytterligare medel behöver ändå 5-skift införas via omstrukturering och därmed behöver en neddragning av styrkans storlek och sänkning av förmåga utredas i stället.

SAP-R särskild avtalspension för arbetstagare inom räddningstjänst

Från och med den 1 januari 2023 gäller nya regler för SAP-R om särskild avtalspension för arbetstagare inom räddningstjänst. Sedan tidigare gäller att medarbetare inom Räddningstjänsten som har haft sin huvudsakliga tjänstgöring i utryckningsstyrkan har rätt till särskild avtalspension inom räddningstjänsten om personen bl a har tillhört räddningstjänsten under 30 år varav 25 av dessa i utryckningsstyrkan. Denna förmån innebär rätt att ta ut pension mellan 58 – 65 års ålder.

Från och med år 2023 finns möjlighet att avsäga sig framtida rätt till SAP-R och i stället få ett tillägg antingen i form av ett lönetillägg på 2 136 kr i månaden (2025 års belopp) alternativt en extra avsättning till pensionen med motsvarande belopp. Valet att avsäga sig en eventuell framtida rätt till SAP-R är bestående och kan inte ångras. Däremot kan medarbetaren årligen växla mellan lönetillägg och extra avsättning till pensionen.

En arbetstagare som har rätt att gå i pension enligt SAP-R och arbetar i utryckningsstyrkan mellan 58 och 65 års ålder har fortsatt rätt till pension mellan 58 - 65 års ålder.

Under år 2025 har 16 medarbetare inom räddningstjänsten valt ett lönetillägg på 2 136 kr i månaden. Till år 2027 så begär Räddningstjänsten utökat kommunbidrag med 0,3 mkr kr enligt nedanstående beräkning. Då pensioner tidigare har belastat finansförvaltningen och då samma värde tas ut som lön belastas räddningstjänsten och därför krävs ett årligt justerat tillskott.

16 medarbetare * 2 136 kr * 12 månader =	410 000
Po-pålägg 397 000*0,4066 =	<u>167 000</u>
Totalt belopp	577 000

Avgår tidigare erhållet belopp	-270 000
Avvikelse	307 000 tkr.

Räddningstjänsten har därför behov av 0,3 mkr till 2027 och framåt. Medlen tas från finansförvaltningen som får motsvarande minskad kostnad.

Utbildning RIB-anställda Sörbyarna försenad 2026 begär därför 0,9 mkr till 2028

Rekryteringen till RIB-stationen i Sörbyarna har påbörjats under 2026. Den är dock försenad och alla nyanställda kommer inte att hinna utbildas under 2026.

Räddningstjänstens begär därför 0,9 mkr till 2028 för att slutföra utbildningen då. Även under 2027 kommer medarbetare att utbildas. Detta ska ses som en förskjuten, men egentligen inte en utökad kostnad.

Övriga utmaningar som räddningstjänsten inte begär utökade medel för till år 2027

Planer för växande Luleå och nya riskfyllda industrier

De planer som finns för ett växande Luleå kommer också att påverka den andel invånare i Luleå som nås av insats inom 10 minuter. 2017 uppgick den till 82 % och med placeringen av den nya Räddningsstationen på Risslan så uppgår den till 70% fr o m år 2021. År 2017 fanns även en brandstation i Gammelstad vilket förklarar den högre procentsatsen. På sikt kan ett växande Luleå innebära att räddningstjänsten kan komma att behöva utöka sin verksamhet om man vill behålla den nuvarande andelen invånare som nås av en insats inom 10 minuter. Ett beslut om att en RIB-organisation ska placeras i Sörbyarna har fattats av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har fattat beslut om att medel för drift och investeringar i plan och budget 2026 – 2028. Ett förslag till lämplig tomt för RiB-stationen har presenterats av ISF, Infrastruktur och Serviceförvaltningen, och detta förslag har man gått vidare med.

De nya industriområden som planeras på Hertsöheden kommer att medföra särskilt riskfylld industri. Även ett bostadsområde är planerat i samma område. Företag som bedriver särskilt farlig verksamhet har särskilda skyldigheter att till viss del själva bekosta viss beredskap för skydd mot olyckor och kommunen har en skyldighet att planera så att en normal insatstid kan upprätthållas till bostäder och verksamheter. Detta kan innebära att både kommunen och de nya verksamheterna kommer att behöva se över beredskapshållningen mot område ost. Nya bränsleslag och ny teknik för omställning skapar nya och väsentligt mer komplexa olycksrisker och samband vilket medför att räddningsinsatserna får allt svårare utmaningar att hantera. Detta innebär ökade krav på räddningstjänstens medarbetare och utrustning för att kunna genomföra komplexa räddningsinsatser med tillfredställande resultat.

RUHB – Räddningstjänst under höjd beredskap

Sverige är i en återuppbyggnadsfas för totalförsvaret, varav räddningstjänst under höjd beredskap är en viktig delmängd. Det nationella målet är nu att räddningstjänstförmågan minst ska fördubblas till 2035. Luleå är i ett utsatt läge och militärstrategiskt betydelsefull, så behov av en anseilig kapacitetshöjning finns för Luleås räddningstjänstförmåga vid höjd beredskap. Uppgiften att planera och säkra förmågan i krig är både kommunens och statens. Staten kommer främst via civilpliktiga brandmän stå för merparten av volymförstärkningen. Kommunen behöver omhändertaga planering, ledning, specialistförmågor och alla de praktiska förutsättningarna för att omhändertaga förstärkningarna. Planeringsarbetet inom RUHB är omfattande och rör bland annat, krigsuppgiftsföreteckning, krigsarbetsordning, krigsbemanningsplan, alternativa lokaler, skydds- och bevakning, alternativa och robusta samband, samverkansplan samt informationsförsörjning och kommunikation. För närvarande arbetar räddningstjänsten med grundförutsättningar kring krigsorganisation, säkerhetsskydd, informationssäkerhet, kontinuitetsplanering och utbildning för räddningsstyrkorna i ammunition och minhantering. En omfattande kompetensuppbyggnad även på befintliga brandmän planeras att genomföras på en treårsperiod, från hösten 2025 - 2027. Räddningstjänsten har fått ett begränsat inledande stöd från MCF, Myndigheten för Civilt Försvär, på 0,45 miljoner kr. Det ska gå till övergripande planering av krigsorganisation, organisering av räddningstjänsten under höjd beredskap, kontinuitetshandling och säkerhetsskyddsanalys samt att utbilda inom länet. Mycket ändras löpande och hur uppdraget mer exakt ser ut från 2027 och vilken medföljande finansiering som planeras från statligt håll är ännu inte helt klart. Regeringen avsätter dock medel i statsbudgeten för utökningar. Utbildningen av civilpliktiga brandmän pågår av MCF. Det är inledningsvis tidigare utbildade brandmän som för närvarande inte tjänstgör inom räddningstjänsten. I ett första beslut placeras 120 civilpliktiga i varje län. De har behov av en brandstation, fordon, utrustning, beredskapslager mm. Detta kommer inte att vara fullt finansierat från staten och formerna för medföljande resurser är oklara.

Grundutbildning av civilpliktiga brandmän

För att Sverige ska kunna fördubbla räddningstjänstförmågan, behövs många civilpliktiga brandmän. I nästa steg avser staten via MCF att börja mönstra ungdomar direkt till så kallad lång grundutbildning räddningsperson, som därefter ska krigsplaceras i kommunernas räddningstjänstorganisationer. Utbildningsbehovet är omfattande, ca 2 000 individer per år från 2028 - 2035. En fråga har kommit från MCF, Myndigheten för Civilt Försvär, om vilka möjligheter som Luleå Räddningstjänst har

för att utbilda civilpliktiga brandmän. Räddningstjänsten vill fortsatt föra dialog med MCF om detta är praktiskt möjligt. Om så ska ske måste verksamheten på RUC kraftigt utökas samt att det även måste finnas inkvartering åt dem som ska utbildas. I så fall är det ett statligt finansierat uppdrag. Om detta ska ske så måste omfattande investeringar och drift tas upp år 2028.

2.2 Drift

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Nettokostnader	-77,2	-85,8	-87,9	-93,3	-94,3
Kommunbidrag	77,0	86,7	87,9	93,3	94,3
Resultat	-0,2	0,9	0,0	0,0	0,0
Specificerade kostnader:					
Räddningstjänst	-77,2	-85,8	-87,9	-93,3	-94,3

2.2.1 Drift av planerade förändringar

(Mkr)	2027	2028	2029
Behov som inte bedöms kunna finansieras inom ram			
Ny lagstiftning LBE, Lagen om brandfarliga och explosiva varor	1,0	1,0	1,0
Omorganisation till 5-skift p g a förändrade arbetstidsregler	3,0	3,0	3,0
SAP-R-särskild avtalspension för arbetstagare inom räddningstjänste	0,3	0,3	0,3
Utbildning RIB-anställda Sörbyarna försnad från 2026-2028		0,9	
Summa	4,3	5,2	4,3

Behov som **inte** bedöms kunna finansieras inom ram:

Ny lagstiftning LBE, lagen om brandfarliga och explosiva varor

Räddningstjänsten har behov av utökade medel till de kommande åren, 1,0 mkr, till en tjänst på sektionen Myndighet med anledning av förändrad LBE-lagstiftning.

Omorganisation till 5-skift p g a förändrade arbetstidsregler

Förändrade arbetstidsregler får till följd att räddningstjänsten planerar att införa 5-skift i stället för 4-skift för styrkan. Detta kommer att kräva 4 nya tjänster och för detta har räddningstjänsten behov av 3,0 mkr i utökat kommunbidrag för de kommande åren.

SAP-R särskild avtalspension för arbetstagare inom räddningstjänst

För att täcka kostnaden för SAP-R för arbetstagare inom räddningstjänst har räddningstjänsten behov av 0,3 mkr i utökat kommunbidrag till de kommande åren. Medlen tas från finansförvaltningen som får motsvarande minskad kostnad.

Utbildning RIB-anställda Sörbyarna försenad från 2026 till 2028

Rekryteringen till RIB-stationen i Sörbyarna har påbörjats under 2026. Den är dock försenad och alla nyanställda kommer inte att hinna utbildas under 2026. Räddningstjänstens har därför behov av 0,9 mkr till 2028 för att fortsätta utbildningen då. Även under 2027 kommer medarbetare att utbildas.

RUHB – Räddningstjänst under höjd beredskap

För närvarande finns av staten givna tre prioriterade uppgifter inom RUHB, Räddningstjänst under höjd beredskap, kompetenshöjning totalförsvaret, stärkt arbets- och säkerhetsskydd samt krigsorganisation. Hur uppdraget kommer att se ut till kommande år är för närvarande inte känt och inte heller vilken finansiering från MSB som medföljer. Övergripande för hela Sverige gäller att räddningstjänstförmågan som minst ska fördubblas i höjd beredskap, vilket innebär att personal, materiel, logement, kommunikationsutrustning osv. också ska fördubblas. Det är tyvärr osannolikt att staten kommer att ge 100% kostnadstäckning för behoven. Räddningstjänsten återkommer stegvis när delar av behoven klarläggs.

2.3 Investeringar

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar	1,3	9,5	11,2	33,1	3,3
Nettoinvesteringar	1,3	9,5	11,2	33,1	3,3
Specificering:					
Räddnings- och skyddsutrustning		1,1	1,2	1,2	1,2
Luleå Räddningstjänst inventarier		0,3			
Ledningsfordon		1,2			
Dragbil		0,8			
Lastbil med lastväxlare		3,5			
Inventarier Luleå Räddningsstation			0,3	0,3	0,3

Höjdfordon			9,0		
Uppgradering teknik Räddningscentraö			0,7		
Släck- och Räddningsbil				7,0	
Hydrokopter					1,4
Skoter					0,4
Summa		6,9	11,2	8,5	3,3
Investeringar till RiB-organisaton Sörbyarna					
FIP-bil liten		0,6			
FIP-bil stor		1,2			
Larmställ		0,3		0,4	
Rökskydd/RTJ-utrustning		0,3		0,3	
Teknik, utalarmering Rakel		0,2			
Stationsbyggnad Sörbyarna				15,0	
Inventarier stationsbyggnad				1,5	
Räddnings- och släckbil				6,4	
Motorsprutor				0,4	
Båt				0,2	
Contal				0,4	
Summa investeringar Sörbyarna		2,6		24,6	
Total summa		9,5	11,2	33,1	3,3

2.3.1 Planerade investeringar

Till kommande år finns ett antal reinvesteringar upptagna i investeringsplanen, bl a ett höjdfordon, en släck- och räddningsbil samt en hydrokopter. Chassit till höjdfordonet kommer att levereras under 2026, (2 mkr) och påbyggnaden under 2027, (9 mkr).

Ursprungligen var budgeten för höjdfordonet 11 mkr år 2027.

Till RIB-organisationen i Sörbyarna är det upptaget en brandstation, en BAS 4 bil, samt FIP-bilar, inventarier och utrustning.

2.3.1.1 Nyckeltal och verksamhetsmätt

Ett sätt att presentera hur räddningstjänstens verksamhet och kostnadsbild ser ut och har utvecklats är att jämföra nyckeltal med andra kommuner/räddningstjänster.

Nationellt är det dock vanligt med större räddningstjänstförbund som i dessa fall också medför vissa stordriftsfördelar.

Nettokostnad för räddningstjänst för Norrbottens kommuner, kr/invånare (Kolada)

Norrbottenskommun	2020	2021	2022	2023	2024
Luleå	687	849	838	941	1 014
Arjeplog	2457	2677	2862	3147	2 940
Arvidsjaur	1407	1564	1580	1708	1 883
Boden	1102	1131	1152	1241	1 316
Gällivare	1401	1451	1432	1499	1 624
Haparanda	1058	996	1060	1184	1 495
Jokkmokk	2030	2108	2463	3213	2 617
Kalix	1043	1070	1221	1334	1 467
Kiruna	1243	1580	1638	1759	1 697
Pajala	1434	1488	1513	1604	1 648
Piteå	982	1002	1007	1061	1 213
Älvsbyn	986	1050	1281	1605	1 542
Övertorneå	1692	1926	1811	1898	1 910
Övertorneå	1131	1231	1338	1425	1 426
Valdakommuner, ovägt medel	1332	1437	1514	1688	1 699

Jämför man Norrbottens räddningstjänster är Luleå mycket kostnadseffektiv, i snitt 41% billigare. Högst nettokostnad i Sverige har Sorsele med 4 361 kr/inv följt av Åsele 3 980 kr/inv. Båda kommunerna ligger i Västerbotten.

Nettokostnad för räddningstjänst för valda kommuner kr/invånare (Kolada)

Kommun	2020	2021	2022	2023	2024
Luleå	687	849	838	941	1 014
Helsingborg (Skåne Nordväst)	682	870	881	910	968
Karlstad (Karlstadregionen)	724	739	745	783	837
Linköping (Östra Götaland)	652	666	669	731	741
Norrköping (Östra Götaland)	660	659	663	729	750
Piteå	982	1002	1007	1061	1 213
Skellfteå	842	844	873	893	943

Umeå (Umeåregionen)	571	575	618	686	663
Valda kommuner, ovägt medel	748	775	787	940	891

Tabellen innehåller jämförelsekommuner med liknande "räddningstjänstförutsättningar" som Luleå.

Jämför man räddningstjänsten med andra jämnstora eller större kommuners räddningstjänster är Luleå 14% dyrare år 2024. Jämför man bemanning så kommer man att se att Räddningstjänsten Luleå är lika eller mer kostnadseffektiv än de flesta andra räddningstjänstorganisationer.

Till 2021 har räddningstjänsten fått utökat kommunbidrag för Luleå Räddningsstation vilket förklarar skillnaden mellan år 2021 och 2020. Den nya högre kravbilden utifrån LSO som finansieras med 3 mkr har också att höjt jämförelsetalet från 2023 och framåt men detsamma gäller dock många räddningstjänstorganisationer, så sannolikt ändras inte de relativa jämförelsetalen i någon större grad av detta. Under 2024 så ökade internräntan och PO-pålägget vilket förklarar att kostnaden har ökat jämfört mot tidigare år. Generellt kan sägas att kostnader drivs av långa avstånd, glesbygd, kallt klimat och småskalighet. Stora organisationer i tätbebyggda stadsområden är generellt mest kostnadseffektiva.

***Andel invånare i Luleå kommun som nås av en insats inom 10, 20 och 30 minuter, % ***

Andel invånare i Luleå kommun som nås av en insats	2020	2021	2022	2023	2024	2025
inom 10 minuter %	73	70	66	66	66	66
inom 20 minuter %	96	96	96	96	96	96
inom 30 minuter %	99	99	99	99	99	99

Till år 2022 har modelleringen av antal invånare som nås av en insats inom 10 minuter förändrats på så sätt att simuleringen av körtider på ett bättre sätt ska visa den faktiska körtiden. Detta förklarar att andelen som nås av en insats inom 10 minuter har sjunkit från 70% till 66%. Tidigare förändringar i andel invånare som nås av en insats inom 10 minuter beror på flytten till den nya räddningsstationen år 2021, och stängningen av Gammelstads brandstation år 2018 som innebar att andelen invånare i Luleå kommun som nås av en insats inom 10 minuter sjönk till 73% från 82 % år 2017 enligt det tidigare sättet att simulera. Med införandet av en RIB-organisation i Sörbyarna förväntas med nuvarande bostadsområden och befolkningens mängd att siffrorna kunna

upjusteras med ca 4 procentenheter för inom 10 min, dvs insatstid 10-min totalt ca 70% och responstid 10-totalt ca 51%.

Myndigheten för samhällsskydd, MSB; anger sedan 2022 att kommunerna bör redovisa det nya begreppet responstid som också inkluderar SOS-Alarms larmbehandlingstid. Mäter man denna så når räddningstjänsten i Luleå 47% av befolkningen inom 10 minuter år 2024.

Antal utryckningar

	2021	2022	2023	2024	2025
Antal utryckning per år	883	959	995	1060	901
Fördelat enligt följande					
Antal utryckning brand i byggnad	50	62	65	64	59
Antal utryckningar brand ej i byggnad	62	68	76	72	63
Antal utryckning trafikolycka	139	133	142	127	120
Antal utryckningar drunkningstillbud	2	5	6	3	6
Antal automatlarm ej brand	289	345	351	388	288
Motbud, exempelvis vid automatlarm	160	145	123	165	150
Antal övriga larm	181	201	214	241	215

Antalet utryckningar för år 2025 är något lägre än år 2024. Antalet automatlarm ej brand är något lägre än år 2024 vilket till en del kan förklaras med nya automatlarmsavtal där felaktiga larm debiteras högre än tidigare. De som har ett fungerande systematiskt brandskyddsarbete gynnas. Under år 2021 låg automatlarmen på en något lägre nivå vilket eventuellt kan förklaras av pandemin som medförde att många verksamheter uppmanade medarbetare att arbeta hemma, vilket genererade färre antal automatlarm på arbetsplatserna och färre olyckor generellt.

Antalet utryckningar för trafikolyckor är något färre än 2024 och på samma nivå som under pandemin. Under pandemin var det färre utryckningar angående trafikolyckor förmodligen på att trafiken till och från arbetsplatserna gick ner då fler arbetade hemifrån.

Utbildningar och myndighetsutövning

Nyckeltal/Verksamhetsmätt	2021	2022	2023	2024	2025
Antal utbildade personer	1 002	2 289	2 372	2 466	2 391
Antal tillsyner	93	123	128	106	44

Antal tillstånd	25	24	31	37	47
Antal remisser	128	192	166	304	332

Räddningstjänstens utbildningscentrum, RUC är ett kunskapscentrum för kommunens alla invånare, företag, organisationer samt även för olika räddningstjänsters interna övningsverksamhet. I samverkan med flera aktörer tillhandahåller RUC utbildningar inom flertalet områden.

Coronapandemin har påverkat antalet utbildade under år 2021 året vilket syns ovan men antalet utbildade har ökat sedan dess. Sedan 2018 har utbildningen GRIB, Grundläggande räddningstjänstutbildning genomförts vid RUC.

Utförda tillsyner uppgår till ca 37 % av de planerade tillsynerna. Den huvudsakliga anledningen till att verksamheten inte har kunnat uppnå tillsynsplanen för innevarande år har varit hög arbetsbelastning med andra arbetsuppgifter som tillkommit i högre utsträckning än ett normalår.

Antalet givna tillstånd varierar mellan åren beroende på hur många som ansöker om tillstånd och har lämnat fullständiga handlingar så att ett beslut kan fattas gällande nytt tillstånd.

Räddningstjänsten besvarar det antal remisser som kommer in vilket kan variera mellan åren. I 2025 års statistik har medräknats samtliga remisser som sektionen Myndighet har hanterat. Antalet remisser från andra myndigheter avseende Ordningslag, Alkoholag och Miljöbalk uppgick till 232 st och antalet remisser avseende Plan och bygglag och samhällsplanering uppgick till 100 st vilket var en ökning med ca 30%, sammanlagt 332 st.

3 Arbetsmarknads- och gymnasienämnd

3.1 Inledning

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden (AGN) har funnits sedan den 1 september 2024 med verksamheterna i gymnasieskolan tillsammans med tillväxt, integration och arbetsmarknad samt vuxenutbildning.

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen omhändertar två nämnder, barn- och utbildningsnämnden samt arbetsmarknads- och gymnasienämnden. Budget för förvaltningsstödet delas mellan barn- och utbildningsnämnden (BUN) och arbetsmarknads- och gymnasienämnden, men finns hos BUN och konsekvensbeskrivs i den nämnden. Förvaltningsstödet innefattar gemensamma kostnader för arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen såsom förvaltningsledning, förvaltningsstöd inom IT, administration, ekonomi, lokaler, HR samt kansli är gemensamma. Budgeten för förvaltningsstöd innehåller även kostnader för förvaltningens gemensamma IT-kostnader, skolskjuts, elevresor, kapitalkostnader för förvaltningsgemensamma investeringar, 4-kantskansliet för gymnasiesamverkan samt gemensamma lokaler. Personalkostnader motsvarar ca 40% av total budget inom förvaltningsstödet.

I de preliminära planerings- och budgetförutsättningarna för 2027-2029 som ges från kommunstyrelseförvaltningen används en demografisk modell kopplat till befolkningsstruktur. Kommunbidragen baseras på "Mål och budget 2026 med plan 2027-2028". Budgeten har räknats upp med ett prisindex för att täcka delar av verksamheternas prisökningar under kommande år. I kommunfullmäktiges budget finns även kostnader för löneökningar med, detta anslag finns inom finansförvaltningen och fördelas ut i takt med att löneavtalen blir klara.

Utifrån det förslag till budget som ska konsekvensbeskrivas kan konstateras att nämnden utmanas inför kommande år med utökade hyreskostnader för gymnasiets lokal Falken, minskade elevkullar i gymnasieskolan, ökad konkurrens från fristående verksamheter samt att finansieringen för kompetenslotsen inom tillväxt, integration och arbetsmarknad upphör.

Gymnasieskola

Gymnasieskolan redovisade ett historiskt underskott motsvarande 0,9 mkr för 2025. Utifrån återhållsamhet så bedöms gymnasieskolan kunna klara budget för 2026, men prognosen för 2027 ser sämre ut. Trenden är att fristående skolors etableringar fortsätter att utmana gymnasieskolans budgetförutsättningar genom utökade

utbetalningar, framför allt inom Realgymnasiet men också yrkesprogrammen som är mer kostsamma än de teoretiska programmen i egen regi. Bedömningen är att kostnadsökningen för utbetalning till fristående är ca 20 elever vilket motsvarar 3 mkr i behov, utifrån att det är svårt att få ner personalkostnader utifrån en sådan spridd minskning.

Vilka typer av program de kommunala eleverna väljer, hur många elever från andra kommuner som väljer att studera i Luleå, hur många elever som väljer fristående gymnasieprogram påverkar ekonomin. De interkommunala eleverna blir färre, dels de som söker till Luleå inom fyrkanten (Boden, Piteå, Älvsbyn), men också utanför fyrkanten. Totalt sett har Luleå ett positivt inflöde av elever från övriga kommuner, men till 2027 bedöms det bli ungefär ca 20 elever färre än 2026 vilket motsvarar 3 mkr i behov.

Bedömningen är därmed att det inför 2027 blir en försämring motsvarande 6 mkr som inte kan omhändertas utan åtgärder.

Inom gymnasieskolan ställs samtidigt krav på att antal platser på yrkesprogram bör öka, för att möta ökat behov av arbetskraft. All statistik visar att det är främst utbildade från yrkesprogram som efterfrågas. Det är också ett lagkrav att skolhuvudmän ska ta hänsyn till vilka utbildningar som efterfrågas. Trenden i Luleå är ett ökat söktryck till yrkesprogrammen som kräver betydligt större lokaler än de teoretiska programmen.

Kommunens demografimodell ger kompensation till nämnden för kommande års volymökning inom gymnasieskolan, men också en minskning om volymen inte ökar. Modellen är beräknad utifrån en befolkningsökning på 400 personer, vilket är den grund som kommunen bedömt ekonomin på. Kommunen växer men de unga minskar, så det totala skatteunderlaget för kommunen är förbättrat, men kommer inte skolan till gagn. Till 2027 års budget beräknas ett tillskott till gymnasieskolan med 2,4 mkr utifrån demografimodellen för att året därefter få ett avdrag på 10,2 mkr vilket motsvarar ungefär 75 elever. Även 2029 beräknas gymnasieskolan få ett avdrag på 0,8 mkr. Den anpassade gymnasieskolan växer vilket gör att demografimodellen ändå ger ett totalt tillskott till nämnden med 4,9 mkr för 2027, ett avdrag med -0,3 för 2028 och -1,1 mkr för 2029. Det är dock viktigt att skilja på dessa två elevkategorier då den anpassade gymnasieskolan har en betydligt högre elevpeng än den ordinarie. Utifrån tillskottet till den anpassade gymnasieskolan så bedöms den verksamheten ha en budget i balans.

Till höstterminen 2026 är byggnaden Falken inflyttningsklar. Då flyttar tre verksamhetsgrenar (Idrottsgymnasiet, anpassad gymnasieskola och El- och

energiprogrammet) till dessa lokaler och ett nytt kök öppnas. Förändringen fyller flera syften. Gymnasiet lämnar kvarteret Örnén vilket möjliggör att den internationella grundskolan i centrum kan växa. Det stora Idrottsgymnasiet får mer ändamålsenliga lokaler. Anpassad gymnasieskola, som idag finns i flera kvarter, får nya samlade lokaler. El- och energiprogrammet (EE), som har vuxit rejält de senaste åren, får lokaler som möjliggör programmets fortsatta utveckling. När EE flyttar skapas mer utrymme i kvarteret Kungsfågeln vilket möjliggör att Bygg- och anläggningsprogrammet kan öka i volym. Det planeras också för att, vid beslut, möjliggöras plats för Kulturskolan i Lärkan tillsammans med estetiska programmet.

Dock ökar lokalkostnaderna och ett tillskott motsvarande 10,1 mkr behövs för att kunna omhänderta helårshyran för Falken och den nya gymnasiereceptionen.

Om tillskott ges för utökade lokalkostnader saknar gymnasieskolan 6 mkr för att ha en budget i balans inför 2027. Åtgärder behövs och förvaltningen återkommer med förslag på hur detta kan omhändertas, men ser i dagsläget inte något annat alternativ än att sänka elevpengen för gymnasieskolan. Tidigare överskott har använts för satsningar inom tex elevhälsa som bedöms behöva kvarstå i samma omfattning.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningens budget är i balans och bedöms vara så även för 2027. Det finns dock osäkerhetsfaktorer.

Behovet inom den grundläggande utbildningen i svenska som andraspråk som bedrivs i egen regi har ökat markant. Delvis beror det på den höga och snabba genomströmningen från SFI. Inflödet av personer som har behov av SFI ökar, framför allt de högre studievägarna, beroende på att det kommer fler människor med medföljande till Luleå tekniska universitet samt att man kommit till Sverige som gästarbetare och vill lära sig språket. Om behoven ökar ytterligare avseende SFI kan det vara svårt att omhänderta dessa kostnader inom ordinarie budgetram.

När det gäller vuxenutbildningen är det idag ett för lågt söktryck till befintliga yrkesutbildningar. En svag förbättring kan dock skönjas och marknadsföring av dessa utbildningar behöver vara i fokus även framåt. En ny lagstiftning har trätt i kraft där statsbidraget är höjt med i snitt 20% vilket så länge elevunderlaget är på en bra och hög nivå innebär att ekonomin för yrkesvux stärks.

Inom gymnasial yrkesutbildning har Tillväxtverket finansierat att bygga upp ett industricampus vilket möjliggjort start av industrioperatörsutbildningen. Projektet finansieras av Tillväxtverket till februari 2027. Därefter finansieras utbildningen inom ordinarie budgetram vilket möjliggörs genom statsbidrag.

Gemensamt arbetar nämnden för stärkt yrkesutbildning och effektiva samordnade branschråd. Att kommunen levererar utbildning med hög kvalitet ökar attraktiviteten till vår kommun.

Yrkeshögskolan har sedan januari 2026 tagit över Nordiskt Flygteknik Centrum (NFTC). Det kommer att vara utmanande att få balans i budgeten då NFTC för närvarande brottas med underskott motsvarande ca. 1,6 miljoner, ett underskott som ska täckas av kommunfullmäktige under de tre år vuxenutbildningen har på sig att få en budget i balans. Det finns dock förutsättningar att lyckas i och med att alla studerandegrupper har fyllda platser och en översyn av att hitta synergieffekter till följd av stordriftsfördelar har påbörjats. De utbildningar inom yrkeshögskolan vuxenutbildningen idag driver är också den fylld förutom Järnvägstekniker - Kvalificerad kontaktledningstekniker, där för närvarande 15 av 20 platser är fyllda.

Tillväxt, integration och arbete

Verksamheten redovisade ett överskott med 3,1 mkr 2025 och bedöms ha en budget i balans även för 2026, men därefter upphör finansieringen av Kompetenslotsen. I tilldelad ram finns en tilläggsbudget för projektet "Samverkan för kompetensförsörjning" som motsvarar 3,9 mkr årligen till och med 2026.

Kompetenslotsen startade hösten 2020 efter beslut i kommunstyrelsen, som en riktad satsning för att möta de demografiska och strukturella utmaningar som påverkar kommunens och regionens kompetensförsörjning. Bakgrunden var bland annat en åldrande befolkning, omfattande pensionsavgångar, låg arbetslöshet samt prognoser om ett kraftigt ökat behov av arbetskraft till följd av industrietableringar och samhällsomställning i Norrbotten.

År 2022 beslutade kommunfullmäktige att tillskjuta ytterligare medel för att utveckla samverkan med Bodens kommun samt för att bygga upp en inflyttningsverksamhet. Kompetenslotsens uppdrag har därefter breddats till att omfatta både strategiskt och operativt arbete kopplat till kompetensförsörjning, inflyttning och etablering.

Kompetenslotsen består idag av cirka tio medarbetare inklusive chef och fungerar som en samordnande nod mellan kommunens förvaltningar, näringslivet, regionen, lärosäten och nationella myndigheter. En viktig del av arbetet sker genom externfinansierade projekt, vilket innebär att kommunens grundfinansiering växlas upp och ger ökad kapacitet.

Luleå kommun befinner sig i ett läge med mycket låg arbetslöshet samtidigt som efterfrågan på arbetskraft ökar kraftigt inom både offentlig och privat sektor. Arbeta

samordnat med kompetensförsörjning och inflyttning är en förutsättning för att lyckas. I detta sammanhang har Kompetenslotsen bidragit till att:

- stärka kommunens attraktionskraft som arbets- och bostadsort
- öka inflyttningen till kommunen
- underlätta för arbetsgivare att rekrytera och behålla kompetens
- skapa samordning och struktur i ett annars fragmenterat område
- tillhandahålla datadrivna underlag som stöd för strategiska beslut
- skapa mötesplatser och evenemang för att inkludera nyinflyttade och visa upp Luleå
- erbjuda personlig service och möten med individer och familjer som är intresserade att flytta

Konkurrensen om kompetens kommer att intensifieras ytterligare de kommande åren mycket kopplat till samhällsomställningen och Luleå demografiska utmaningar. Detta innebär att behovet av långsiktiga, strukturerade och samverkande lösningar för att attrahera individer att flytta till Luleå kommer att öka. Det krävs även insatser för att etablering och inkludering för att på sikt även behålla de personer som väljer att flytta till Luleå.

Utifrån att budget för Kompetenslotsen upphör till 2027 så kan inte arbetet fortsätta, nämnden har ingen möjlighet att själva finansiera denna verksamhet.

Utöver tilldelad tilläggsbudget bedriver även Tillväxtenheten flera externfinansierade projekt i samarbete med andra myndigheter, kommuner och näringslivet. Projekten har olika tidsperioder, budget och krav på medfinansiering. Projekten möjliggör att Luleå kan intensifiera arbetet med kompetensförsörjningsutmaningen, jobba innovativt och samverka med både myndigheter, utbildningsaktörer, kommuner och näringsliv för att tillvarata befintlig kompetens samt attrahera kompetens nationellt och internationellt. Alla externfinansierade projekt kräver en medfinansiering i olika omfattning, vilket medför att verksamheten måste ha en grundfinansiering för att även kunna ansöka och bedriva projekten.

Arbetsmarknadsenheten har under 2025 haft en ökad efterfrågan på arbetsträningsplatser främst från Arbetsförmedlingen. Den låga arbetslösheten medför att de individer som anvisas till kommunen står väldigt långt från arbetsmarknaden. Flera av personerna har medverkat flera i olika arbetsmarknadspolitiska insatser under åren utan att lyckats och har stort behov av stödinsatser.

Den 1 juli 2026 kommer Aktivitetsplikten att införas vilket innebär att alla som uppstår försörjningsstöd och står till arbetsmarknadens förfogande ska delta i aktiviteter som leder till att individen kommer till arbete eller studier. Reformen innebär att kommunen har en skyldighet att tillhandahålla aktiviteter som motsvarar en heltidssysselsättning och det blir ett krav på individen att delta i insatser för att få uppbära försörjningsstöd. I Luleå rör det sig om cirka 400 individer som berörs av reformen. I regeringens budget är det avsatt medel för 2026 och framåt som fördelas mellan socialförvaltningen och arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen. Bedömningen är att kostnader kopplat till detta uppdrag täcks av statsbidraget.

Antalet ungdomar inom feriejobbverksamheten ökade 2025. Löneökningen på 10 kr/timme kan ha medfört att fler ungdomar sökte feriejobb under 2025. Luleå kommun har en garanti som innebär att alla som ansöker och har rätt ålder garanteras tre veckors feriejobb. Det medför att det är svårt att budgetera verksamheten, eftersom det kan variera från år till år hur många som ansöker om jobb under sommaren. Bedömningen är dock att det kan omhändertas inom befintlig budget.

Luleå kommuns fördelningstal för flyktingmottagningen för år 2026 är 28 kvotflyktingar och före detta asylsökande och 29 massflyktingar vilket är en minskning med 19 personer jämfört med 2025. Utöver det är 62 personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet som redan är placerade i Luleå och som har rätt till att folkbokföra sig enligt bosättningsregelverket. Verksamheten kan omhändertas inom budget.

Bedömning

Utifrån det preliminära budgetförslaget görs bedömningen att nämnden kan omhänderta de prioriteringar som behöver göras utifrån nämndens normala kostnadsökningar. Till exempel behöver verksamheterna inom Förvaltningsstöd vidta åtgärder inom egen budget för att kunna omhänderta eventuella ökade kostnader kopplat till en ny upphandling av taxi för skolskjuts som görs under 2026 och får helårseffekt 2027. Det finns också osäkerhetsfaktorer kopplat till datorer och hårdvara, där det på grund av datorbrist finns signaler om leveransosäkerhet förenat med fördyrade kostnader som en konsekvens. Även utvecklingen inom AI skapar behov av en AI-plattform som behöver omhändertas.

Däremot kan de utökade hyreskostnader som flytten till fastigheten Falken innebär inte hanteras inom ordinarie budget, utan ett tillskott motsvarande 10,1 mkr behövs för att hantera helårskonsekvensen av de ökade hyreskostnaderna.

Konsekvensen av att Kompetenslotsens budget på 4 mkr upphör till 2027 är att verksamheten inte kan fortsätta då de tillfälliga pengarna tar slut. Någon annan möjlighet att finansiera verksamheten finns inte i nämndens budget.

Inte heller konsekvensen av gymnasiets minskade elevkullar kan omhändertas utan att åtgärder sker. För 2027 behöver en översyn av elevpengen inom gymnasieskolan ske för att kunna omhänderta den minskade andelen interkommunala elever och ökningen av utbetalning till fristående verksamheter, konsekvensen är att elevpengen behöver sänkas eller andra åtgärder vidtas med totalt 6 mkr i gymnasieskolan. Till 2028 aviseras också ett demografiavdrag med 10 mkr för gymnasieskolan som behöver planeras för. Utifrån tillskottet till den anpassade gymnasieskolan så bedöms den verksamheten ha en budget i balans.

3.2 Drift

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Nettokostnader	470	489	493	495	500
Kommunbidrag	471	489	493	495	500
Resultat	1	0	0	0	0
Specificerade kostnader:					
Exempel på satsningar inom nämndens område, mkr:					
Förstärkt elevhälsa (satsning 2025)			2,5	2,5	2,5
Trygghetsskapande åtgärder inom gymnasiet (personal) (satsning 2025)			1,5	1,5	1,5
Nya läromedel utifrån ny ämnesreform GY25			0,5	0,5	0,5
Internationellt utbyte (Erasmus, externfinansierat)			2	x	x
Ökning av läsande på SFI och satsning på föräldralediga mammor			x	x	x
Arbete för stärkt yrkesutbildning inklusive marknadsföring (extern finansiering), lansering av ny vårdutbildning			x	x	x
Införande av aktivitetsplikt, tillsammans med socialförvaltningen,			8,6	17,2	x

med stöd av statsbidrag som delas med socialförvaltningen					
Fler erbjuds beredskapsanställningar			x	x	x
Höjda löner feriejobb (satsning 2025)			1	1	1
Nya anpassade lokaler för Inventariebanken (satsning 2025)			1	1	1
Projektverksamhet inom tillväxt, integration och arbetsmarknad för att öka inflyttningen (inkl. extern finansiering):					
Innovativ rekrytering			0,3		
Targeted Mobility Scheme Sweden			0,1		
Datadriven befolknings- och kompetenstillväxt i norr			0,3		
GFC2.0 (Bidra till skolornas arbete med studie- och yrkesvägledning)			2,9		
C4SS Talent Hub North			0,5		
Kompetensarena Norrbotten			0,3		

Ovan är exempel på satsningar som sker inom nämndens budget. Ett "x" innebär att beloppen ännu ej är kända.

För projekten specificeras förvaltningens andel av total budget, dvs den totala budgeten för projekten är större då de sker i samverkan.

3.2.1 Drift av planerade förändringar

(Mkr)	2027	2028	2029
Behov som inte kan omhändertas utan tillskott			
Skolstruktur, utökade hyreskostnader Falken och gymnasiereception	10,1	10,1	10,1
Behov som inte kan omhändertas utan åtgärder			
Demografiförändring (avdrag) gymnasiet		10,3	0,8
Utökade utbetalningar fristående verksamheter samt minskat antal interkommunala elever inom gymnasieskolan	6	6	6
Kompetenslotsen, budget upphör 2026	4	4	4
Summa	20,1	30,4	20,9

Andra politiska satsningar			
Indexering ferielöner	0,5	1,0	1,5
Körkortssubvention VO	0,2	0,5	0,5

Beloppen i tabellerna ska läsas med förändring mellan åren, dvs tex för skolstruktur behövs 10,1 mkr för 2027 och framåt (det är inte ett nytt behov 2028 och 2029).

Konsekvenser av minskade elevkullar i gymnasiet kräver åtgärder, utökade utbetalningar fristående verksamheter samt minskat antal interkommunala elever inom gymnasieskolan bedöms vara långsiktig och därmed behövs 6 mkr för år 2027 och framåt, dvs inte endast för 2027. Däremot när det gäller demografiförändringen, så är minskningen 10,3 mkr för år 2028 och sedan ytterligare 0,8 mkr för 2029.

Övertagandet av Nordiskt FlygTeknikCentrum (NFTC) är ej medtagen, då dess kostnader ska redovisas i delårsrapporten per augusti 2027 för att då erhålla eventuell förlusttäckning (2026-2028).

3.2.2 Utifrån Luleå Framtidsforum

I rekommendationerna från Framtidsforum nämndes vad som skulle kunna stärka kommunens arbete ytterligare. Där skrevs Luleå Meet-ups fram som en värdefull verksamhet att fortsätta utveckla, tex genom ett "välkomstmentorskap" för nyinflyttade till Luleå.

Luleå Meet-ups ordnas inom Kompetenslotsens verksamhet och de ser en möjlighet till fortsatt utveckling av rekommendationerna från Luleå Framtidsforum. Dock upphör ramfinansieringen motsvarande 4 mkr för Kompetenslotsen till 2027, vilket beskrivits i konsekvensbeskrivningen. Därför är det, utan finansiering, inte är möjligt att genomföra rekommendationerna.

3.3 Investeringar

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Intäkter					
Investeringar	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Nettoinvesteringar	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Specificering:					

Inventarier lärlingsutbildningar vuxenutbildning			0,4	0,4	0,4
Inventarier och verksamhetsutrustning gymnasiet			1,2	1,2	1,2

3.3.1 Planerade investeringar

För arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens investeringar i befintliga lokaler samråder alla verksamheter inom hela förvaltningen och planerar och prioriterar åtgärder tillsammans för kommande år. För detta finns en gemensam budget motsvarande 25,3 mkr som finns i barn- och utbildningsnämnden (BUN). Det kan innebära att åtgärder för tex gymnasieskolan planeras gemensamt i förvaltningen och vid igångsättningsbeslut i AGN så tas det av denna budget i BUN för åtgärder i befintliga lokaler.

Alla driftskonsekvenser som beräknas utifrån egna investeringar 2027 bedöms kunna omhändertas inom egen budgetram.

Som tidigare nämnt medför dock beslutade strukturförändringar inom gymnasiet ökade kostnader för verksamheten i form av hyra, kapitalkostnader och övrig drift medför merkostnader som inte kan omhändertas inom ordinarie ram. Detta gäller för receptionen i Kungsfågeln och Falken, det gamla förvaltningshuset, som blir klara för inflyttning under 2026. Till Falken flyttar tre verksamhetsgrenar (Idrottsgymnasiet, anpassad gymnasieskola och El- och energiprogrammet) till dessa lokaler och ett nytt kök öppnas. Förändringen fyller flera syften. Gymnasiet lämnar kvarteret Örnen vilket möjliggör att den internationella grundskolan i centrum kan växa. Det stora Idrottsgymnasiet får mer ändamålsenliga lokaler. Anpassad gymnasieskola, som idag finns i flera kvarter, får nya samlade lokaler. El- och energiprogrammet (EE), som har vuxit rejält de senaste åren, får lokaler som möjliggör programmets fortsatta utveckling. När EE flyttar skapas mer utrymme i kvarteret Kungsfågeln vilket möjliggör att Bygg- och anläggningsprogrammet kan öka i volym.

Dock ökar lokalkostnaderna, helårshyran för Falken är 22 mkr och gymnasiereceptionen 1 mkr. Med tillägg för lokalvård, kapitalkostnad, merkostnad för utökade kostnader till fristående verksamheter (totalt 5 mkr) och avdrag för hyra Örnen som lämnas till grundskolan (-7,9 mkr) ger en total helårskostnad framåt på 20,1 mkr. Med avdrag för tidigare beslutat tillskott på 10 mkr (2026) så kvarstår behov om ett tillskott motsvarande 10,1 mkr för att kunna omhänderta helårshyran för Falken och den nya gymnasiereceptionen vilket tas upp under avsnitt 2.1.

4 Barn- och utbildningsnämnd

4.1 Inledning

Precis som tidigare kommer barn- och utbildningsnämnden även framöver att ställas inför utmaningar kopplade till demografiska och ekonomiska faktorer. Det minskande barn- och elevunderlaget behöver omhändertas genom större effektiviseringar såsom strukturåtgärder, dvs en förändring av antal förskole- och grundskoleenheter.

Kommunen har låga födelsetal vilket varit utmanande under några år. Grundskolans lokaler har ett kapacitetsöverskott på nästan 2 000 ströplatser, lokalerna nyttjas idag till 78%. På liknande sätt ser det ut i förskolan, för helåret är beläggningen drygt 75% och förskolan har nästan 700 lediga platser. I förskolan är det alltid fler barn på våren än på hösten och vårens beläggning är mellan 80-85%. Dock är det 750 barn som går till skolan hösten 2026 och betydligt färre som kommer in, förskolan har under 2025 haft i genomsnitt 120 barn färre än 2024 och den utvecklingen fortsätter, trots att födelsetalen för 2025 vänder svagt uppåt och uppgick till 681 nyfödda barn i Luleå 2025.

Merkostnader uppstår när totala volymen av barn och elever i kommunen står still, eller ännu värre, när kommunal volym sjunker, samtidigt som friskolorna som helhet växer. Då är det färre kommunala barn och elever att slå ut de fasta kostnaderna på, alltså ett stigande självkostnadspris vilket tydligt syns i jämförelser med andra jämförbara kommuner och på de ökade utbetalningarna till fristående verksamheter som baseras på kostnad per barn/elev.

I de preliminära planerings- och budgetförutsättningarna för 2027-2029 som ges från kommunstyrelseförvaltningen används en demografisk modell kopplat till befolkningsstruktur. Kommunbidragen baseras på "Mål och budget 2026 med plan 2027-2028". Budgeten har räknats upp med ett prisindex för att täcka delar av verksamheternas prisökningar under kommande år. I kommunfullmäktiges budget finns även kostnader för löneökningar med, detta anslag finns inom finansförvaltningen och fördelas ut i takt med att löneavtalen blir klara.

Utifrån det förslag till budget som ska konsekvensbeskrivas utmanas nämnden inför kommande år med de minskade barnkullarna men främst utifrån att genomförandet av en ny skolstruktur pågår. Bland personal och elever är bättre lokaler väldigt efterlängtat, eftersom många av skolorna är undermåliga och i stort behov av åtgärder.

Kommande reformer utmanar också utifrån ekonomi och resurser, det är många reformer som ska genomföras på kort tid. Om målen för reformerna ska uppnås och likvärdigheten i skolan stärkas, krävs finansiering och rimliga tidsramar. Det finns en

oro att finansieringsprincipen inte följs, det vill säga att reformer införs utan medföljande finansiering. Oro finns särskilt för reformen där lärares undervisningstid ska regleras från höstterminen 2027. Enligt Sveriges kommuner och regioner är finansieringen väldigt bristfällig. Lärarnas planeringstid är inte inräknad och inte heller undervisnings- och planeringstid för lärare i förskola och fritidshem, den är inte finansierad alls. Grundskolan i Luleå har gjort en grov beräkning utifrån den beräkningsmall som Sveriges kommuner och regioner rekommenderar. Det innebär att den lägre undervisningstiden som föreslås beräknas ge en merkostnad om 90 mkr, statsbidraget för utökad undervisningstid aviseras idag uppgå till 20 mkr för helår, för alla verksamheter. Utöver att 70 mkr saknas på ett helår för grundskolan så är det också en enorm kompetensförsörjningsutmaning, det saknas nästan 130 lärare för att kunna genomföra reformen fullt ut.

Förskolan

Förskolan hade ett överskott om 3,8 mkr för helåret 2025. Det har varit en strategi inom förskolan att vara återhållsam med de ekonomiska resurserna för att anpassa verksamheten inför 2026 års budgetförutsättningar. Rektorererna i förskolan hade 2025 ett underskott motsvarande 5 mkr, de har svårt att få ihop budgeten utifrån att det är färre barn på enheter och att avdelningarna inte är fyllda. Barnpengen fördelas till rektor utifrån hur många barn förskolan har. De centrala medel som är destinerade till övergripande satsningar har använts med återhållsamhet för att möta rektors underskott. Rektors resultat har dock förbättrats under året vilket beror på att barnplaceringarna samordnats för att i möjligaste mån undvika att öppna avdelningar med för få barn.

Inför 2025 fick förskolan ett avdrag i budget med 12,5 Mkr. Inför 2026 ett demografiavdrag på 19,6 mkr som lindrades med ett generellt tillskott om 6 mkr, så det slutliga avdraget blev 13,6 mkr och inför 2027 föreslås ytterligare demografiavdrag med 13,7 mkr. Det blir utmanande när det under flera års följd ges avdrag, totalt nästan 40 mkr, för minskning av barn utan att fasta kostnader sänks genom att till exempel stänga eller lägga enheter vilande. Utifrån att inga beslut togs utifrån förslagen att lägga förskolor vilande under 2026 är strukturkostnaderna fortsatt lika höga som tidigare i förskolan. Kostnaden för kommunens förskola (kostnad per barn) riskerar att öka betydligt mer än jämförbara kommuner utifrån det minskade barnunderlaget om åtgärder inte sker.

Förskolans verksamhet har behov av en rad satsningar vilket inte är möjliga att genomföra utifrån hur kostnadsstrukturen ser ut idag. Strukturåtgärder behövs för att få budget till att göra omprioriteringar. De barn som kommer in som nya barn i yngre

åldrar är betydligt färre än de barn som går till förskoleklass. Barnafödandet i Luleå har minskat från 785 till 613 barn per år mellan åren 2021 och 2024. År 2025 kunde en svag förbättring skönjas med 681 födda barn vilket då är 104 färre födda än 2021. En fylld avdelning har 17 heltidsplacerade barn.

För att möta kompetensförsörjningsbristen och de många pensionsavgångar som väntar kommande år i förskolan så erbjuds alla tillsvidareanställda som inte ryms inom rektorernas tilldelade budget för grundbemanning pooltjänst. Kostnaderna för dessa pooler innebär att andra vikariekostnader behöver minska i samma omfattning, eftersom förskolan inte fått något budgettillskott för att behålla dessa medarbetare, som annars hade riskerat varsel om uppsägning. Detta i kombination med att rektor i förskolan inte säkert vet hur många nya barn som tillkommer förrän efter genomgång av inkomna ansökningar om plats, vilket sker två gånger per år, ökar svårigheterna att dimensionera personalen rätt och i rätt tid. Ju högre demografiavdrag, desto svårare blir det att omhänderta dessa fluktuationer.

Behov av prioriteringar som är tydliga i förskolan är sjukfrånvaron, som är stabilt hög och har så varit sedan före pandemin. Skillnaden i sjuklönekostnader före (2019) och efter (2025) är ungefär 4 mkr. Total sjukfrånvaro i förskolan var 7,1% 2019, 9,5% 2021 och 11% 2025. Sjukfrånvaron bidrar till höga vikariekostnader eftersom tillsättningsgraden på beställda vikariat är i snitt 91% (2021 var den 40%).

Ett annat tydligt mönster som utmanar rektorernas budget är ökat antal barn med stora stödbehov. För att delvis tillgodose dessa behov utökades specialverksamheten till två avdelningar hösten 2024, totalt 12 platser. Det finns fler barn inskrivna vid förskolorna som köar för plats här. Det finns därför ett behov att ytterligare öka platsantalet vid specialverksamheten.

Förskolan ser också risker men också ökade kostnader om/när fler barn får beslut om uppskjuten skolplikt, till följd av att framför allt regionens medicinska utredningar inte är klara vid skolformsbedömningar som sexåringar. Det kan medföra att barn med stora stödbehov blir kvar i förskolan fram till sju års ålder. Det ökade stödbehovet avspeglar sig tydligt i förskolan och ökar behovet av specialpedagogisk kompetens för att möta enskilda barns och barngruppers behov. Idag finns tre specialpedagoger i förskolan för att stärka förskolans barnhälsoarbete, det finns behov av ytterligare 3-5 specialpedagoger vilket motsvarar en kostnad på 2,4-5 mkr.

Det sjunkande antalet barn och samma fasta strukturkostnader i form av till exempel lokaler och förskolekök riskerar också att kostnaderna per barn ökar vilket också gör

att utbetalningar till fristående verksamheter ökar. Därför behöver omprioriteringar inom befintlig budget ske i första hand för att tillgodose ovan beskrivna behov.

Enligt senast tillgängliga kostnadsjämförelse genom SCB (2024), är Luleås kostnader för en plats i förskola 200 tkr. Det är cirka 6 tkr mer per plats, än i snittet i den jämförbara kommungruppen som är 194 tkr. Räknat på antalet barn inskrivna i förskolan (okt 2024), 3 073 barn, motsvarar det en total merkostnad om 18,9 miljoner kronor jämfört med om kostnaderna varit i nivå med snittkostnaderna i den jämförbara kommungruppen. Det är en fördubbling i merkostnader sedan jämförelsen 2023 vilket förklaras av minskat antal barn att fördela kostnaden på samt ökade kostnader. Luleås högre kostnader kan också delvis förklaras av en högre personalbehörighet samt högre lönenivåer för leg förskollärare såväl som yrkesutbildade barnskötare i jämförelse med andra kommuner i gruppen. Andra identifierade orsaker till Luleås högre kostnader är en relativt stor OB-omsorgsverksamhet, en nationell minoritetsförskola samt specialverksamhet för barn med flerfunktionsvariationer.

Nationellt pågår två utredningar som bedöms kunna få stor påverkans effekt på förskolan. Det är utredningen om barngruppernas storlek och bemanning (En likvärdig förskola av god kvalitet med obligatorisk språkförskola), där har utredningstiden förlängts till juni 2026. Steg för minskade barngrupper är önskvärt.

Även utredningen om tid för undervisningsuppdraget pågår. Förändringar utifrån dessa utredningar kan ej omhändertas inom befintlig budget, då det utan tillkommande statsbidrag är mycket omfattande kostnader.

Föreslaget demografiavdrag 2027 om 13,7 mkr för förskolan innebär påfrestningar för förskolan att klara en balanserad budget, helst med tre budgetår efter varandra med stora avdrag samtidigt som behoven att omprioritera inom den egna budgeten ökar utifrån tydliga behov. Det handlar som beskrivet ovan om; att tillsvidareanställda som inte kan finansieras inom resursfördelningsmodellen behålls som pooler, höga sjuklöne- och vikariekostnader behöver omhändertas, barn med stödbehov och stora stödbehov ökar samtidigt som det vore önskvärt att ta steg för minskade barngrupper. Allt detta parallellt som strukturkostnaderna i form av lokalkostnader och kostnader för kök är de samma som tidigare. Idag (mars 2026) har förskolan en reservkapacitet/outnyttjad kapacitet motsvarande 29 av totalt 211 avdelningar. Om inga förskolor stängs tillfälligt eller långsiktigt kommer den outnyttjade kapaciteten såväl som strukturkostnaden per barn att öka.

Det finns en risk att beskrivna behov inte kan prioriteras om inte strukturåtgärder sker vilket ger en negativ effekt på kvaliteten i verksamheten.

Grundskolan

Grundskolan klarade en budget i balans 2025, med ett totalt överskott på 0,2 mkr, efter att ha gjort åtgärder under löpande år. Rektorererna har dock ett underskott, med totalt 3 mkr, det är övriga kostnader som hållits nere för att kunna nå ett plusresultat. Det är svårt för grundskolan att anpassa bemanningen utifrån en lägre elevvolym.

Bemanningen är för hög i förhållande till antalet elever. Det är svårt idag att optimera klassammansättningar så att klasser kan fyllas vilket utmanar ekonomin. Det finns många lediga ströplattor inom Luleås grundskolor. Utifrån för året tillfälligt ökade statsbidrag och det generella tillskottet på 8,5 mkr som gavs grundskolan för 2026 (förutom tillskott för utökade kostnader skolstruktur 13 mkr där 7 mkr var tillfälliga för 2026 för att bland annat täcka kostnader för nya moduler) så bedöms grundskolan ha en budget i balans innevarande år.

Sedan år 2021 har dock eleverna totalt i grundskolan i Luleå, inklusive fristående verksamheter minskat med 143 elever till år 2025. Fristående verksamheter har ökat med 128 elever under samma period vilket innebär kommunala elever minskat med 271 elever sedan 2021.

Kostnaderna har därigenom slagits ut på färre elever vilket ger en ökad peng per elev till de fristående verksamheterna och därigenom en ytterligare ökad kostnad för kommunen. Grundskolan har inte genomfört strukturåtgärder, dvs förändrat antal enheter och anpassat verksamheten efter friskolornas ökade etableringar och minskad kommunal volym när det gäller trögrörliga kostnader, dvs lokaler, övriga kostnader och elevhälsa.

Inför 2027 aviseras ett avdrag i demografimodellen med 8,9 mkr och för 2028 motsvarar den summan 9,6 mkr och 2029 20 mkr. Det är totalt 38,5 mkr som aviseras i avdrag för kommande tre år vilket tydligt visar att åtgärder nu behöver ske. För 2027 motsvarar det 75 elever färre, då är det ännu oklart om någon av dessa går till fristående verksamhet. Grundbeloppet som beräkningen bygger på motsvarar hälften av skolans kostnader, vilket innebär att grundskolan har svårt att hantera kostnadsökningen på 4,5 mkr om vi inte gör några åtgärder dvs tex lämnar lokaler eller minskar elevhälsa. Kostnaden för kommunens grundskola riskerar också att öka betydligt mer än jämförbara kommuner kommande år. Bedömningen är att det kommer att vara 288 elever färre i grundskolan kommande tre år. Den anpassade grundskolan bedöms i dagsläget inte öka ytterligare till kommande år utan

nyttillkomna elever väger upp de elever som lämnar den anpassade grundskolan, detta är dock svårt att bedöma utifrån att intaget till höstterminen 2026 inte är klart och än mindre prognoserna till höstterminen 2027.

Förutom utmaningarna med minskade barnkullar så tillkommer stora utökade driftskostnader utifrån de nya skolbyggnader som planeras. De tillkommande hyreskostnaderna för grundskolan beräknas till 17,2 mkr för 2027.

Inom verksamheten görs omprioriteringar för att hantera kostnadsökningar, dock bedömer grundskolan att de, förutom 4,5 mkr kopplat till demografiavdraget, inte heller kan omhänderta kostnadsökningar för datorinköp, då dessa fördyrats, motsvarande 2,5 mkr på helår.

Allt detta innebär att grundskolan inte kommer att klara en budget i balans 2027 utan omfattande åtgärder. Om tillskott ges för utökade lokalkostnader saknar grundskolan 7 mkr för att ha en budget i balans inför 2027. Åtgärder behövs och förvaltningen återkommer med förslag på hur detta kan omhändertas, men ser i dagsläget inte några möjliga förslag varför det finns risk att elevpengen behöver sänkas.

Resurscentrum

Resurscentrums budget är i balans och bedöms vara så även för 2027. Resurscentrum består av flera olika verksamheter, modersmål, måltider, elevhälsa och Kulturskola.

Måltidsverksamheten har klarat att göra omprioriteringar inom egen budget och ser över bemanningstalen för att kunna fortsätta ha en effektiv verksamhet och själva finansiera satsningar inom verksamheten. Bland annat så sker satsningar på en måltidsutvecklare, ett akademikök samt inköp av större andel lokala råvaror. Ett nytt kök öppnas också i Falken, nya byggnaden i gymnasiebyn, som tas i drift hösten 2026. Det finns då totalt 81 kök inom förvaltningens verksamheter.

Större andel lokala råvaror bidrar också till syftet att stärka beredskapen för Norrland och Sverige. Inköspriserna utmanar budget men utvecklar också hantverket i köket. Måltidsutvecklarens uppgift är att jobba med nya livsmedel, upphandling, utveckling samt beredskapsfrågor vilket bidrar till stöd för chefer inom måltider som har ett stort antal medarbetare per chef och många enheter.

Inflationen på livsmedel har dämpats det senaste året och ser ut att vara stabilt framåt varför bedömningen är att det klaras inom ordinarie budgetram också utifrån att det är färre antal barn och elever i verksamheterna kommande år. En osäkerhetsfaktor är dock att ett nytt livsmedelsavtal ska upphandlas under 2027.

Det pågår utredningar om livsmedel och beredskap på kommunnivå för att främja lokal livsmedelsförsörjning och beredskap med samordnad varudistribution. Eventuella beslut och satsningar utifrån dessa utredningar är inte möjliga att genomföra inom befintlig budget. Detsamma gäller eventuella konsekvenser av nya politiska målsättningar kopplat till måltider.

Utmanande framåt är också de demografiska förutsättningarna i förskolor och skolor med färre barn och elever. Det utmanar möjligheten att ha en effektiv bemanning.

Inom elevhälsan fortsätter arbetet med att stärka elevhälsan i grundskolan genom skolsociala team, förutom att använda den del av tilläggsbeloppet (1 mkr) som tillfördes utifrån beslut om resursskola för att stärka elevhälsoarbetet inom grundskolan har nämnden även i år ansökt om statsbidrag för skolsociala team i samverkan med socialförvaltningen i syfte att stärka elevhälsan i grundskolan.

Elevhälsan fortsätter sin prioritering på professionsstöd, utifrån egen budget, en av flera satsningar som gett effekt så att personalomsättningen inom professionen kurator stannat av. Skolläkarkostnaderna ökar med nytt avtal varför ett samarbete med fler kommuner är initierat för att tillsammans göra en rekrytering och på så vis få ner kostnaderna.

Kulturskolans utveckling och lokalisering i centrum utreds och förslag på lokalisering beslutas preliminärt i juni 2026. En flytt av Kulturskolan under 2027 kommer att innebära flyttkostnader, dessa finns upptagna till 200 tkr. Eventuellt tillkommande kostnader behöver omprioriteras och omhändertas inom egen budget i första hand.

Förvaltningsstöd

Budget för förvaltningsstödet delas mellan barn- och utbildningsnämnden och arbetsmarknads- och gymnasienämnden, dvs gemensamma kostnader för arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen såsom förvaltningsledning, förvaltningsstöd inom IT, administration, ekonomi, lokaler, säkerhet, HR samt kansli. Budgeten för förvaltningsstöd innehåller även kostnader för förvaltningens gemensamma IT-kostnader, skolskjuts, elevresor, kapitalkostnader för förvaltningsgemensamma investeringar, 4-kantskansliet för gymnasiesamverkan samt gemensamma lokaler. Personalkostnader motsvarar ca 40% av total budget inom förvaltningsstödet.

När det gäller administration, förvaltningsstöd och ledning centralt övervägs varje återrekrytering vid naturliga avgångar, processer ses över löpande i effektiviseringssyfte. I fokus för kommande år är den rapport som Sveriges kommuner och regioner tagit fram kring minskat krångel och en effektiv välfärd, så kallat

antikrångel. Bedömningen är att verksamheterna inom förvaltningsstöd behöver vidta åtgärder inom egen budget för att kunna omhänderta eventuella ökade kostnader. Ett exempel på en sådan kostnad är eventuella konsekvenser av ökade kostnader kopplat till en ny upphandling av taxi för skolskjuts som görs under 2026 och får helårseffekt 2027. Det finns också osäkerhetsfaktorer kopplat till datorer och hårdvara, där det på grund av datorbrist finns signaler om leveransosäkerhet förenat med fördyrade kostnader som en konsekvens. Även utvecklingen inom AI skapar behov av en AI-plattform som behöver omhändertas.

Bedömning

Utifrån det preliminära budgetförslaget görs bedömningen att barn- och utbildningsnämnden till viss del kan omhänderta de effektiviseringar som behöver göras utifrån nämndens normala kostnadsökningar. Till exempel behöver verksamheterna inom Förvaltningsstöd vidta åtgärder inom egen budget för att kunna omhänderta eventuella ökade kostnader kopplat till en ny upphandling av taxi för skolskjuts som görs under 2026 och får helårseffekt 2027. Även Resurscentrum behöver omhänderta engångskostnader för flytt inom egen budget.

Konsekvensen av minskade barnkullar kräver strukturåtgärder i såväl för- som grundskola. Planerat avdrag för förskolan är 13,7 mkr för 2027 och för grundskolan 8,9 mkr 2027. Demografimodellen fungerar väl i helheten, men kräver också att beslut om struktur, det vill säga förskole- och skolenheter, fattas när volymen sjunker. Till 2028 och 2029 aviseras fortsatta demografiavdrag, totalt 30 mkr, för grundskolan. Den anpassade grundskolan bedöms ha en budget i balans.

Budgeten behöver omprioriteras för att kunna tillgodose de behov som finns i verksamheterna samt klara att omhänderta konsekvenserna av ökade kostnader. På en övergripande nivå kan konstateras att rektorerna inom såväl förskola som grundskola har svårt att hålla en budget i balans utifrån att Luleå har många grundskole- och förskolelokaler i drift och totalt 81 kök.

Förskolan har behov av att omprioritera utifrån att sjukfrånvaron fortsätter att utmana, att barn med stödbehov och stora stödbehov ökar, att det också finns en önskan om att ta steg för att minska barngruppernas storlek.

Grundskolan kan inte omhänderta konsekvenser av minskade barnkullar och ökade kostnader för skoldatorer inom befintlig budget utan att åtgärder sker. För 2027 behöver en översyn av elevpengen inom grundskolan ske, eller andra åtgärder, för att kunna omhänderta de ökade kostnaderna på 7 mkr.

Samtidigt som de demografiska utmaningarna och en minskning av gruppen barn och unga så är kommunen mitt i genomförandet av en förbättrad skolstruktur. Den långsiktiga inriktningen för skolstrukturen i olika områden har utretts för Notviken, Gammelstad, Centrum, Bergnäset och Örnäset. Många byggnader är undermåliga och i stort behov av att bytas ut eller renoveras. Det finns också tillfälliga moduler på flera skolor, som, om de står kvar, behöver bytas ut med jämna mellanrum vilket är förenat med stora engångskostnader.

Hertsöskolan står klar till höstterminen 2026, Tunaskolans etapp 1 är klar till höstterminen 2027 och Stadsöskolan till höstterminen 2028. Dessa byggnationer är efterlängtade efter en lång tid av väntan och stor underhållsproblematik och trångboddhet. De utökade hyreskostnaderna för 2027 uppgår till 17,2 mkr.

Dessa utökade hyreskostnader kan inte hanteras inom ordinarie budget, utan ett tillskott motsvarande 17,2 mkr behövs för att hantera helårskonsekvensen av dessa.

De av regeringen föreslagna ändringar i de utredningar som presenteras löpande följs och behöver omhändertas och kan innebära omprioriteringar i budget.

4.2 Drift

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Nettokostnader	1 854	1 965	1 956	1 987	1 961
Kommunbidrag	1 868	1 965	1 956	1 987	1 961
Resultat	14	0	0	0	0
Specificerade kostnader:					
Barnhälsa i centrum (2025)		1	1	1	1
Internationellt utbyte (Erasmus, externfinansierat) för- och grundskola		5	5	x	x
Kvalitetshöjande statsbidrag förskola möjliggör att bibehålla personal även fast barnantalet sjunker		17,8	16,8	13,4	x
Stärkt kunskapsutveckling statsbidrag grundskola möjliggör att fortsätta främja likvärdighet		49	39	30	x
Statsbidrag för inköp av litteratur inom för- och grundskola		3	3	x	x
Stärkta skolbibliotek		3,2	3,2	3,2	x

Utökad undervisningstid HT-27			9,7	19,3	x
Främja skolnärvaro för framtida sysselsättning		1,5	1,5	1,5	1,5
Satsning på mer lokala livsmedel		0,7	0,7	0,7	0,7
Flytt Kulturskolan, engångskostnad		2			
Ny upphandling taxi för skolskjuts			x	x	x
Fördyrade datorer, AI databas mm kopplat till digitalisering			x	x	x
Avdrag budget utifrån demografi för övriga funktioner, tex förvaltningsstöd och måltider			2,1	2,4	1,8

Ovan är exempel på de satsningar som sker inom nämndens budget samt de behov som finns inom budget för 2027 och framåt. Normala kostnadsökningar omprioriteras alltid i verksamheternas egen budget. Ett "x" innebär att beloppen ännu ej är kända. Statsbidragens belopp är utifrån vad som hittills aviserats, men dessa kan förändras.

4.2.1 Drift av planerade förändringar

(Mkr)	2027	2028	2029
Behov som inte kan omhändertas utan tillskott, skolstruktur:			
Slutförda projekt HT-26 (utökade lokaler Örnen, moduler Stadsön). Kvarstår behov för helårskostnad.	2,6	4,3	3,4
Stadsöskolan, beräknad klar HT-28 med utökad slutlig hyreskostnad på 20 mkr		10	20
Engångskostnader flytt Stadsöskolan		2	
Engångskostnad avetablering Tunaskolan f-3 modul samt flyttkostnader, 2027 etapp 1 och 2029 etapp 2	4		2
Hyra Tunaskolan etapp 1 HT-27, etapp 2 HT-29, utökad slutlig hyreskostnad 15,1 mkr	4,6	11,1	15,1
Förskolor Notviken, utökad slutlig hyreskostnad 8 mkr, beräknat klart 2030 samt återställa Borgmästarskolan efter att förskolan lämnat lokalerna, utökad slutlig hyreskostnad 1 mkr	0,1	6	7
Slutföra projekt Östra skolan (toaletter) samt återställa Midskogsskolan med praktiska salar efter att Kulturskolan flyttat, engångsflyttkostnader 200 tkr Kulturskolan, utökad slutlig hyreskostnad 3,3 mkr	0,6	2,8	3,3

Anpassning av lokaler för Kulturskolans flytt till gymnasiebyn, anpassning vid omflyttningar inom gymnasiebyn (kostnad osäker), utökad slutlig hyreskostnad 5 mkr. Anpassningar av lokaler Örnen efter utflytt av gymnasiet (modersmål flyttar in), utökad slutlig hyreskostnad 0,3 mkr	0,8	5,3	5,3
Utbyggnad av Spira förskola, utökad slutlig hyreskostnad 0,5 mkr	0,2	0,5	0,5
Återställande av Furuparksskolan efter brand och försäkringsåtgärder, utökad slutlig hyreskostnad 1,1 mkr	0,1	1,1	1,1
Utbyggnad av Hägerns förskola i Centrum, utökad slutlig hyreskostnad 1,7 mkr		1,7	1,7
Åtgärder på Bergnäsets skolområde, beräknad klart 2031 med utökad slutlig hyreskostnad 25,7 mkr		14,7	25,7
Grundskola Örnäset, beräknad klar 2031 med slutlig utökad hyreskostnad 20,5 mkr		5,5	10,5
Inredning skolstrukturåtgärder	2	6,1	10,8
Konsekvenser merkostnad grundbelopp fristående verksamheter utifrån utökade hyreskostnader	2,2	13,5	18,8
Totala behov	17,2	84,6	125,2
Förändring mellan åren, dvs nettobehov av tillskott	17,2	67,4	40,6
Behov som inte kan omhändertas utan åtgärder			
Demografiförändring förskola avdrag 2025-2027 totalt ca 40 mkr, strukturåtgärder krävs för att kunna omprioritera inom egen budget till förskolans behov.			
Demografiförändring grundskola avdrag 2027-2030 totalt ca 38,5 mkr, strukturåtgärder krävs för att kunna omprioritera inom egen budget till grundskolans behov			
Kortsiktiga åtgärder			
Grundskolan, översyn elevpeng eller andra åtgärder för att möta ökade kostnader pga demografi samt datorer	7	7	7
Förvaltningsstöd omhändertar ev. ökade kostnader för nytt avtal inom skolskjuts, minskad budget pga demografi, satsningar på AI-plattform samt utökade kostnader datorer pga leveransosäkerhet och världsläget	x	x	x
Summa			

Beloppen i tabellerna ska läsas med förändring mellan åren, dvs tex för Tunaskolans etapp 1 med slutlig hyreskostnad 15,1 mkr behövs 4,6 mkr för 2027 och resterande del 2028, 11,1 mkr vilket då blir 15,1 mkr som är det tal som redovisas 2029 enligt kommunens instruktioner.

De totala nettobehovet för 2027 är 17,2 mkr, för 2028 67,4 mkr och 40,6 mkr för 2029. Hertsöskolan finansieras direkt av kommunfullmäktige och tas inte upp här (helårskostnaden för utökad hyra Hertsöskolan uppgår till 12,7 mkr).

De beräknade utökade hyreskostnaderna är i de fall projekten startat genomgångna tillsammans med infrastruktur- och serviceförvaltningen och för de projekt som inte startat är det gjort grova beräkningar utifrån en schablon. Det kommer att tillkomma engångskostnader under 2028 då tillfälliga moduler tas bort kopplat till Stadsöskolans och Tunaskolans färdigställande.

Beräkningen av hyreskostnader kan komma att förändras utifrån hur projekten utformas, de ska ses som en indikation på kostnader för att få en helhetsbild av kommande nödvändiga investeringar. Utöver de utökade hyreskonsekvenser som är upptagna i denna tabell tillkommer de projekt som är bedömda för beredskap för tillväxt, se vidare under avsnittet Planerade investeringar.

Konsekvenser av minskade barn- och elevkullar i för- och grundskola kräver åtgärder samt utökade kostnader för skoldatorer. För 2027 behöver i första hand åtgärder för att kunna omhänderta de ökade kostnaderna på 7 mkr inom grundskolan. Behovet bedöms vara långsiktigt och därmed behövs 7 mkr för år 2027 och framåt, dvs inte endast för 2027. Däremot när det gäller demografiförändringen, så är minskningen per år, så att för varje år tillkommer ett ytterligare avdrag. Förskolans avdrag för demografi är 13,7 mkr för 2027, för 2028 ett tillskott med 1,5 mkr och med 0,2 mkr för 2029. För grundskolan är det beräknat ett avdrag med 8,9 mkr för 2027, 9,6 mkr 2028 och 20 mkr 2029.

En ytterligare osäkerhetsfaktor är utredningen om utökad undervisningstid som beräknas träda i kraft höstterminen 2027.

4.3 Investeringar

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Investeringar	10,3	114,3	167,3	325,3	284,8
Nettoinvesteringar	10,3	114,3	167,3	325,3	284,8
Specificering:					
Inredning och verksamhetsutrustning befintliga lokaler, kök, lokalanpassningar, larm och lås, arbetsmiljö- och säkerhetsåtgärder, utemiljöer BUN/AGN			25 300	25 300	24 800
Inventarier nya skolbyggnader			19 000	41 000	45 000
Investeringar Notvikens område, förskola (ytterligare 20 mkr 2030)			43 000	17 000	10 000
Investeringar Notvikens område, grundskola			5 000	15 000	40 000
Investeringar Centrum, förskola			10 000	7 000	
Investeringar Centrum, grundskola och gymnasieskola			28 000	40 000	5 000
Investeringar Bergnäsets område			27 000	120 000	110 000
Investeringar Örnäsets område (ytterligare 100 mkr 2030-2031)			10 000	60 000	50 000

4.3.1 Planerade investeringar

För arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens investeringar i befintliga lokaler så samråder alla verksamheter inom förvaltningen och planerar och prioriterar åtgärder tillsammans för kommande år. Det kan innebära att åtgärder för tex gymnasieskolan planeras gemensamt i förvaltningen och vid igångsättningsbeslut i arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen så tas det av ovan budget för åtgärder i befintliga lokaler.

Alla driftskonsekvenser som beräknas utifrån egna investeringar 2027 bedöms kunna omhändertas inom egen budgetram.

Inom förskola och grundskola pågår även beslutade strukturförändringar som medför ökade kostnader för verksamheterna i form av hyra, kapitalkostnader och övrig drift. Dessa merkostnader kan inte omhändertas inom ordinarie budget utan kräver tillskott.

Under 2027 uppgår behovet av kompensation för ökade hyreskostnader kopplat till skolstruktur till 17,2 mkr. Dessa behov ökar utifrån ovan investeringar till 67,4 mkr för 2028 och 40,5 mkr för 2029. Hertsöskolans årshyra, 12,7 mkr, tilldelas direkt från kommunfullmäktige och tas inte upp här. De beräknade utökade hyreskostnaderna är i de fall projekten startat genomgångna tillsammans med infrastruktur- och serviceförvaltningen och för de projekt som inte startat är det gjort grova beräkningar utifrån en schablon. Fler modul-avetableringskostnader kan också tillkomma 2028-2029 beroende på när projekt Stadsön och Tuna helt kan slutföras. Nya projekt kan komma att förändras utifrån hur projekten utformas, de ska ses som en indikation på kostnader för att få en helhetsbild av kommande nödvändiga investeringar.

Det som, utöver dessa byggnationer, planeras att genomföras under planperioden 2027-2029, är det som bedöms nödvändigt att genomföra utifrån den totala underhållsskulden i kommunen. Tunaskolans etapp 2 bedöms kunna stå klar 2029 och därmed, efter många år i moduler och ombyggnationer, en komplett Tunaskola. När det gäller förskolestrukturen på Notviken är Framnäs villan först ut, den renoveras och i samband med det blir det sex avdelningar istället för dagens två. Då kan Framnäs villan omhänderta två avdelningar från Borgmästarens förskola som sedan helt återställs till grundskola. I Notvikens område behöver det också tillgodoses att det finns förskolor i båda delarna av Notviken så även Munkebergs förskola behöver renoveras samt att det finns undermåliga modullösningar idag på Kristallens förskola.

På Örnässets område finns Örnässkolan med stor underhållsproblematik och omfattande modulbyggnader i stort behov av åtgärder. Även Bergnässets område behöver åtgärder utifrån underhållsproblematik och här inväntas nytt besked från Länsstyrelsen innan den slutliga planeringen kan ske. De ej igångsatta investeringarna ovan motsvarar, grovt uppskattat, en investering på 1,1 miljarder kronor inklusive de årliga åtgärderna såsom verksamhetsanpassningar och annat. Alla ovan nämnda projekt är i mycket stort behov av åtgärder, en eventuell förskjutning av dessa projekt sker i så fall med risk att någon av byggnaderna inte längre är tjänliga och akut behöver lämnas.

Nya skolor ger betydligt ökade hyreskostnader när byggnaderna är klara, även om gamla lokaler lämnas, vilket gör att hela strukturen behöver ses över för att, totalt sett, inte ha orimligt höga hyreskostnader i kommunen. De investeringar som planeras att genomföras fram till 2030 är främst utifrån byggnaders skick.

Om byggnationerna av Örnäset och förskolestrukturen på Notviken slutföras 2030-2031 så bedöms behov av ytterligare kompensation för ökade hyreskostnader uppgå till 8,4

mkr 2030 och 7,3 mkr 2031. Totalt innebär dessa stora investeringar ökade hyreskostnader på cirka 138 mkr under perioden 2027-2031.

Alla dessa medtagna behov är investeringar som behöver prioriteras utifrån dagens underhållsproblem. Behoven har funnits över lång tid och kan ses som kostnader för en historisk underhållsskuld. Genomförs dessa investeringar så kommer strukturen att hålla över lång tid framöver. Det finns en stor risk att någon av dessa byggnader inte håller tills de nya är klara och att ett akut läge uppstår om projekten bortprioriteras.

I andra hand, på längre sikt, finns beredskap för kommande tillväxt, till exempel i Kronandalen, på Hertsöheden, Centrum, Sörbyarna och Bensbyn, bland annat utifrån besluten i genomförda skolstrukturutredningar. Utifrån hur befolkningstillväxten ser ut just nu, så ligger dessa utanför planperioden 2027-2029, just nu fram till 2036 men det här behöver följas och justeringar kan behöva ske utifrån kommande befolkningsutveckling. Investeringar utanför planperiod fram till 2036 kopplat till tillväxt bedöms idag utifrån en grov uppskattning uppgå till ungefär 700 mkr och en driftskonsekvens grovt räknat på ca 78 mkr.

5 Kultur- och fritidsnämnd

5.1 Inledning

Inför kommunfullmäktiges beslut i juni om kommunbidrag och investeringsramar för 2027–2029 har varje nämnd fått i uppdrag att beskriva konsekvenserna av förslagen. Kultur- och fritidsnämnden har analyserat behov och utmaningar för att kunna möta framtidens krav och bidra till Luleås utveckling.

5.2 Drift

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Nettokostnader	406,0	408,5	413,0	421,0	427,0
Kommunbidrag	403,1	409,5	413,0	421,0	427,0
Resultat	-2,9	+1,0	0	0	0
Specificerade kostnader:					

Behov och utmaningar som kultur- och fritidsnämnden avser att omhänderta **inom** befintligt kommunbidrag:

Ökat behov av investeringar, drift och underhåll

Kultur- och fritidsnämnden står inför ett växande behov av reinvesteringar, särskilt eftersom tidigare investeringar inte skrivs av i samma takt som kravet på förnyelse. Nämndens egna anläggningar kräver dessutom omfattande drift och underhåll, där underhållsplaner håller på att utformas för att ge en klarare kostnadsbild.

MU-avtalet

Kultur- och fritidsnämnden följer sedan något år tillbaka MU avtalet. Avtalet reglerar ersättning till yrkesverksamma konstnärer vid medverkan i utställningar och andra offentliga sammanhang. Avtalet syftar till att säkerställa skäliga villkor genom att tydligt ange nivåer för arvoden, utställningsersättning samt ersättning för exempelvis förberedelser, medverkan och upphovsrättsliga aspekter. För att fullt ut leva upp till MU avtalets krav beräknas organisationens kostnader öka med cirka 0,5 miljoner kronor, främst till följd av höjda arvoden och ökade ersättningsnivåer vid utställningsproduktion och konstnärlig medverkan.

Prisökningar

Inom nämndens verksamhetsområde ses generellt kostnadsökningar vilket kommer av ökade priser. Ett kontinuerligt arbete sker med att se över och prioritera budget som inte räknats upp under lång tid.

5.2.1 Drift av planerade förändringar

(Mkr)	2027	2028	2029
Behov av fler fritidsledare på fritidsgårdarna	3,3	3,3	3,3
Behov av fler bibliotekarier på de mindre stadsdelsbiblioteken	2,5	2,5	2,5
Ökade kostnader för bevakning i Kulturens hus och Luleå Energi Arena	1,9	1,9	1,9
1 tjänst med djurhållningskompetens på friluftsmuseet Hägnan	0,6	0,6	0,6
Verksamhetsbidrag Norrbottensteatern (utöver vad som täcks gm prisuppräkning)	0,4	0,4	0,4
Förfallstrafik, förstärkning pga för få aktörer på marknaden	0,2	0,2	0,2
1 tjänst för att möta den ökade turismen till Luleå	0,5	0,5	0,5
Övertagande av ansvaret för Offentlig konst, investerings- o driftsbudget	x	x	x
Summa	9,4	9,4	9,4

Behov och utmaningar som **inte** bedöms kunna finansieras inom ram:

En viktig del i att uppnå Luleå kommuns vision där bl a Luleås invånare ska öka till minst 100 000 fram till år 2040 är att stärka Luleås position som en framstående kultur- och fritidsstad. Det finns övergripande mål för kultur- och fritidsnämnden att bidra inom bland annat Mer Luleå för fler luleåbor vilket leder till ekonomiska konsekvenser som bedöms inte kunna finansieras inom ram. Dessa beskrivs i avsnittet nedan.

Behov av fler fritidsledare på befintliga fritidsgårdar

Dagens fritidsgårdar bemannas av en tillsvidareanställd fritidsledare och timanställda ungdomscoacher per fritidsgård. Det finns ett stort antal timanställda ungdomscoacher inom Ung i Luleå och de flesta är inte mycket äldre än målgruppen. Hantering av timanställda, inklusive rekrytering, introduktion och schemaläggning, är administrativt omfattande och ökar ytterligare med hög personalomsättning. Kultur- och fritidsnämnden berörs av den nya socialtjänstlagen genom förebyggande trygghetsarbete. Det finns därför behov av mer vuxennärvaro på fritidsgårdarna.

Behovet av fler fritidsledare uppgår till 5-6 tjänster (2,8 mkr – 3,3 mkr). Detta behov av utökning ryms inte inom befintligt kommunbidrag.

Behov av fler bibliotekarier på de mindre stadsdelsbiblioteken

Biblioteken på Porsön, Björkskatan, Hertsön och i Gammelstad bemannas idag av tre bibliotekarietjänster per bibliotek. För att möta bibliotekslagens krav och utökade uppdrag, samt dagens behov av tillgänglighet, öppettider och service mot besökare och låntagare i alla åldrar behöver biblioteken öka bemanningen med ytterligare en tjänst per bibliotek. Det innebär fyra nya tjänster (2,5 mkr).

Ökade kostnader för bevakning i Kulturens hus och Luleå Energi Arena

Nämnden har sedan 2024 ökat bemanning för bevakning i Kulturens hus och Luleå Energi Arena. Kostnad för bevakningen har under 2025 uppgått till 1,9 mkr.

Djurhållning på friluftsmuseet Hägnan

Friluftsmuseet Hägnan har djur som en del i verksamheten och för att möta kraven från lagstiftning om djurhållning på friluftsmuseet Hägnan finns behov av att rekrytera kompetens för detta, motsvarande en heltidstjänst (0,6 mkr).

Verksamhetsbidrag Norrbottensteatern

Varje år regleras verksamhetsbidraget till Norrbottensteatern i samband med dialog mellan ägarna Regionen (58%) och Luleå kommun, kultur- och fritidsnämnden (42%). Dialog inför 2027 är påbörjad och blir klar under våren 2026. Ett behov beroende på beslut hos Regionen kan uppgå till 0,4 mkr utöver vad som ingår i nämndens prisuppräknings.

Förfallstrafik

Förfallstrafiken i skärgården upphandlas likt den övriga skärgårdstrafiken. Det finns få aktörer på marknaden som tillhandahåller tjänster för förfallstrafik. Nuvarande budget för förfallstrafiken behöver utökas för att kunna möta de kostnadsökningar som krävs. (Behov 0,2 mkr).

Ökad turism till Luleå

De senaste åren har vinterturismen till Luleå ökat och under 2026 är bokningsläget högt. Kommande vintersäsong ses ytterligare ökning. Verksamheterna i Gammelstad är involverade genom öppethållande på Visitor Center och guidningar och genom den ökade tillströmningen av turister finns behov av att utöka bemanningen på Visitor Center med en tjänst (0,5 mkr).

Offentlig konst (1%-konst)

Kultur- och fritidsnämnden kommer att ta över ansvaret för den offentliga konsten från infrastruktur- och servicenämnden. Arbete pågår med att ta fram ett underlag på investeringsbehov och därefter beräkning av kapitalkostnader (internränta) vilket behöver tillföras nämnden.

5.2.2 Utifrån Luleå Framtidsforum

Inför verksamhetsplanering av 2027-2029 med nämnden till hösten kommer rekommendationer från Framtidsforum att beaktas.

5.3 Investeringar

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Intäkter					
Investeringar	21,0	21,2	53,4	72,9	49,0
Nettoinvesteringar	21,0	21,2	53,4	72,9	49,0
Specificering:					
Konstgräs, idrottsanläggningar utom- och inomhus	4,0		3,0	3,0	3,0
Pistmaskin Ormberget	3,1				
Investeringar i övriga idrotts- och friluftsanläggning	3,0	3,0	8,8	1,2	1,7
Liftsystem Måttsunds friluftsanläggning			15,0		
Skärgårdsstuga Kluntarna, stugvärdsstuga Brändöskär och miljöbrygga skärgård	1,6	0,5	1,2		1,6
Hamnarbeten, bryggor, muddring skärgård	3,4	0,8	1,8	1,3	1,3
Underhåll byggnader friluftsmuseet Hägnan	2,4	2,0	1,0	1,0	1,0
Renovering entré Kulturens hus	1,8				
Övriga reinvesteringar	1,7	2,4	4,4	4,4	4,4
Barn- och ungdomsbokbuss		8,5			

Verksamhetsinventarier nytt bibliotek, fritidsgård, sporthall Hertsön		1,5	0,8		
Scenteknik Kulturens hus		2,5	2,4		
Idrottsyta Hälsans hus			10,0	60,0	30,0
Idrottshall, bibliotek, fritidsgård Gammelstad			5,0	2,0	6,0

5.3.1 Planerade investeringar

Planerade investeringar under planeringsperioden gällande reinvesteringar i idrotts- och friluftspatser består av konstgräs, traktorer och maskiner. I skärgården planeras för muddring, renovering av bryggor samt ersättning av den lilla arbetsbåten. I Kulturens hus och på biblioteken planeras för reinvesteringar av scenteknik samt övrig teknik i publika ytor. Reinvestering av friluftsmuseet Hägnans olika byggnader fortsätter dock i en lägre investeringstakt än de senaste fem åren.

Nya investeringar som planeras är anpassning av golv i Porsöhallen (2,8 mkr) för vissa idrotter, möbler till barnavdelningen i stadsbiblioteket (0,3 mkr under tre år), avfallshantering, miljöbrygga och en ny stugvårdsstuga på Brändöskär (1,2 mkr år 2027 resp 1,6 mkr år 2029), konst 0,3 mkr årligen. Kultur- och fritidsnämnden tar över ansvaret för den offentliga konsten där investeringsnivåer håller på att fastställas.

Driftskonsekvenser av större investeringsbehov som inte ryms inom nämndens kommunbidrag

I investeringsramarna finns större investeringar vars driftskonsekvenser inte ryms inom nämndens kommunbidrag. Dessa beskrivs nedan.

Reinvestering av liftsystem till Måttsunds friluftsanläggning

Liftsystemet i Måttsunds friluftsanläggning dateras till början av 1960-talet och har underhållits och reparerats kontinuerligt genom åren. Liftanläggningen har kommit till en punkt där den bedöms vara tekniskt slut och det finns behov av att reinvestera i en ny anläggning. Översiktligt beräknat kan en sådan ny anläggning uppgå till 15 mkr. Investering behöver ske från år 2027 och driftskonsekvensen av investeringen beräknas uppgå till 1,0 – 1,2 mkr.

Driftskonsekvenser av skolutredningar och samhällsutveckling

Med anledning av införande av ny skolstruktur innebärande byggnation av nya skolor och i övrigt utveckling av Luleås stadsdelar följer även ny struktur för bibliotek, fritidsgårdar och sporthallar. Nya lokaler på Tunaområdet, Bergnäset, i Gammelstad

och Centrum är under planering. Ny lokalhyra, lokalvård och andra driftskonsekvenser kommer att påverka kultur- och fritidsnämndens ekonomi. Investeringsbehoven ser ut enligt följande:

Idrottsyta Hälsans hus centrum 10 mkr (år 2027), 60 mkr (år 2028) 30 mkr (år 2029)

Idrottsyta Tunaområdet 15 mkr (år 2030)

Idrottshall Bergnäset 50 mkr (år 2030) resp 50 mkr (år 2031)

Sporthall, bibliotek, fritidsgård Gammelstad 5 mkr (år 2027), 2 mkr (år 2028), 6 mkr (år 2029)

Konsekvenserna av lokalhyror och övrig drift för den sammantagna lokalutvecklingen blir aktuell fullt ut efter planeringsperioden men under planeringsperioden uppgår behovet för Gammelstads lokaler till:

1,0 mkr år 2028, 1,3 mkr år 2029

Nytt bibliotek, fritidsgård och sporthall på Hertsön

Nytt bibliotek och fritidsgård startar upp vid halvårsskiftet 2026 och ny sporthall beräknas öppna i slutet av oktober 2026. Ansökan om budgettillskott kommer att föreslås beslutas av kultur- och fritidsnämnden under 2026.

De nya lokalerna medför en varaktig kostnadsökning i form av högre hyra, vilket påverkar nämndens driftbudget från och med 2026. Hyresökningen beräknas landa på:

10,4 mkr per år från och med år 2027.

6 Infrastruktur- och servicenämnd

6.1 Inledning

Infrastruktur- och servicenämnden (ISN) har inför 2026 erhållit ökade medel genom prisuppräknningar, höjt generellt tillskott och ökade uppräkningsindex för resultatenheter för att komma till rätta med ekonomiska utmaningar. Inför år 2027 kvarstår det utmaningar i ekonomin men med förstärkningar som erhållits samt med förvaltningens arbete med en ekonomi i balans ser förutsättningarna bättre ut än för tidigare år.

I tillägg till de ekonomiska utmaningarna fortsätter frågan gällande kompetensförsörjning att fortsatt vara högt uppe på agendan. Att hitta arbetskraft med rätt kompetens är kritiskt för att möta tillväxtmålen. Utmaningen kommer att öka i takt med den gröna omställningen när företagsetablering-arna ökar. I verksamheterna behöver arbetssätt och nyttjande av digital teknik samt förutsättningar för fler att kunna och vilja arbeta längre ses över.

Behovet av förstärkning av kommunbidrag är 9,8 mkr. För resultatenheter är behovet totalt 5,9 mkr i höjd internhyra, dvs sammanlagt 15,7 mkr.

6.2 Drift

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Nettokostnader	-385	-426	-461	-473	-498
Kommunbidrag	396	439	445	464	478
Resultat	11	13	-16	-19	-20
Specificerade kostnader:					
Åtgärder enskilda vägar			-1	-1	-1
Säkerhet o beredskap			-1	-1	-1
Kapitalkostnader inventarier LKSC			-4	-4	-4
Lokalbanken			-4	-4	-4
Driftkonsekvenser från investeringar				-3	-4
Resultatenheter					
Fastigheter ökad internhyresindex från 1,5% till 2,5%			-6	-6	-6

Sammanställning över infrastruktur- och servicenämndens beskrivning av utökat kommunbidrag för 2027:

Kommunbidragsverksamheter

Åtgärder enskilda vägar (Trafikverket ålägger kommunen)	0,9 mkr
Säkerhet o beredskap	1,0 mkr
Kapitalkostnader för gemensamma investeringar LKSC	3,9 mkr
<u>Lokalbanken (kommunbidrag till avd. fastigheter)</u>	<u>4,0 mkr</u>
Summa okompenserade kostnader 2027 (ökat kommunbidrag)	9,8 mkr

Resultatenheter

<u>Fastigheter, förändrad hyresindexhöjning från 1,5% till 2,5%</u>	<u>5,9 mkr</u>
Summa ofinansierade avgifter och kostnader 2027 resultatenheter	5,9 mkr

Enligt ovan tabeller är behovet av förstärkning av kommunbidrag 9,8 mkr. För resultatenheter är behovet totalt 5,9 mkr i höjd internhyra där kommunbidraget behöver förstärkas hos förvaltningar som hyr lokaler.

Beskrivning av konsekvenser per avdelning 2027

Avdelning Infrastruktur

Inom sektion gata är det verksamheterna kring vinterväghållning och enskilda vägar som dras med ekonomiska utmaningar inför 2027. Utmaningarna beror till viss del på ambitionsnivåer, tidigare tagna politiska beslut och ovissheten kring väderförhållanden och klimatförändringar. Till detta kommer utmaningen med att hantera underhållsbehovet på ca 1,8 mdkr för gator, vägar, gc-vägar, broar och viadukter vilket skapar utmaningar gällande styrningen på det årliga reinvesteringsbehovet kontra hur mycket utrymme det finns i driftbudgeten.

I nuvarande driftbudget finns det fram till 2028 en årlig kapitalkostnads-budget som ger utrymme att hantera ca 65 mkr per år i reinvesteringsnivåer för gator, vägar gc-vägar, broar och viadukter. ISN ser positivt på att drift-budgeten ökas för reinvesteringar från 2026 till 2028 men utmaningen är densamma som tidigare år, att balansera reinvesteringsbehovet som är mycket högre, mot vad ISN har att hantera i kapitalkostnadsbudgeten.

Verksamheten för enskilda vägar beräknas 2027 ge ett underskott på ca 0,9 mkr mot budget. Detta beror på åtgärder på flera enskilda vägar som kommunen åläggs av Trafikverket att utföra. Dessa åtgärder är utöver det planerade underhåll som årligen ryms inom budgeten på ca 5,4 mkr (inkl. stadsbidrag ca 3,0 mkr). Luleå kommun är en

av få kommuner som bekostar underhåll av enskilda vägar utöver det statliga bidraget från Trafikverket. Den överskjutande kostnaden för dessa åtgärder bekostas av kommunen via in-frastruktur- och servicenämnden och då kommunen inte är väghållare får inte åtgärderna tas som reinvestering, utan belastar driftbudgeten (kommunbidraget).

Avdelning Service o support

Det finns kapitalkostnader som åligger avdelning Service o support att bära för gemensamma investeringar i Luleå kommuns Servicecenter utan erhållen budgetförstärkning. Det avser nätverk, larm och passagesystem och inventarier i hela byggnaden. Kapitalkostnaderna för 2026 och framåt uppgår till ca 3,9 mkr och det är en stor utmaning att balansera ekonomin för denna typ av kommungemensam extrakostnad utan kompensation. Förvaltningen anser att ISN ska kompenseras fullt ut med kommunbidrag för dessa kapitalkostnader eller att kostnaderna fördelas enligt den framtagna fördelningsnyckel som finns för gemensamma kostnader hos hyresgästerna i Luleå kommun Servicecenter.

Förvaltningsövergripande

Luleå kommun behöver öka takten med att kontinuerligt se över risker, sårbarheter, skyddsåtgärder och förmågan till krishantering. För att öka takten har förvaltningen fått ett uppdrag som intensifieras under 2026 och framåt inom områdena informationssäkerhet, säkerhetsskydd och civil beredskap. Förvaltningen bedömer att detta intensifierade uppdrag är av yttersta vikt och ser ett behov av att förstärka förvaltningens kompetens och organisation inom säkerhet och beredskap. Planen är att under 2026 för-stärka med kompetenser inom ovan områden, men även ställa om befintliga resurser inom förvaltningens avdelningar. Detta bedöms kosta 1 mkr 2026. Kostnaderna bedöms fortsätta 2027 och framåt med ca 1 mkr per år.

Avdelning fastigheter

Inom resultatenheten för fastighetsförvaltning hanteras kostnader för lokal-banken, även om dessa är till viss del täckta av kommunbidrag. Lokalbankens kostnader har under flera års tid legat väsentligt över det kommunbidrag som årligen beslutas (ca 7,8 mkr 2026). Inför 2027 bedöms lokalbanks-kostnaderna (kostnader för tomma lokaler) minska (främst på grund av rivning av gamla brandstationen samt att Kungsfågeln i gymnasiebyn är klar till sommaren 2026), men kommer ändå ligga ca 4 miljoner högre än kommunbidraget (ca 8,1 mkr år 2027). Underskottet för lokalbanken beror på processen från beslut av rivning eller försäljning till verkställande (kan krävas ny detaljplan eller dylikt). Lokalbanken påverkas också av pågående utredningar

från andra verksamheter inom kommunen vilket gör att lokaler står oanvända och flyttas till lokalbanken utan att kommunbidrag följer med. Underskottet i lokalbanken (4,0 mkr) får en direkt påverkan på plane-rat underhåll, reinvesteringar eller andra prioriterade åtgärder inom nämndens ansvarsområde avseende fastigheter.

Beskrivning av konsekvenser och utmaningar för resultatenheter 2027

För verksamheten fastighetsförvaltning och verksamheten vaktmästarservice finns utmaningar över tid med obalans i intäkter (vad kunderna kan betala) och verksamhetens ökade kostnader.

För vaktmästarservice uppräknas intäkterna med konsumentprisindex med fast ränta (KPIF) och inför 2027, 2028 och 2029 ligger detta index på 1,7%, 2,6% respektive 2,0%. Om indexnivåerna ligger omkring dessa nivåer blir det över tid utmaningar då kostnaden för löneökningar kräver en indexökning på ca 2% årligen. Till det kommer dyrare priser på tjänstebilar (byte till fossilfritt), inköp av material och andra tjänster som ska hanteras inom intäktsökningen. Vaktmästarservices uppräkningsindex borde följa lokalvårdens prisindex som uppräknas med prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som beaktar både kostnadsutveckling i löner och priser, och som för planeringsperioden framåt ligger på 3,0%, 3,7% respektive 3,4%.

För fastighetsförvaltning bedöms intäkter för lokalhyror behöva index-uppräknas med 2,5% från 2027 och framåt för att möta ökade kostnader. Nuvarande fasta uppräkningsindex med 1,5% ger en intäktsökning på ca 8,9 mkr (2027 års nivåer). Kostnadsutvecklingen över tid inom fastighetsförvaltning ökar i snabbare takt än 8,9 mkr per år och det är ohållbart att kunna hantera ökande underhållskostnader, volymökningar och hålla efter underhållsbehovet (beräknat till ca 1,8 mkr) utan att det får konsekvenser på fastigheternas standard. En indexuppräkningsindex om 2,5% (ca 14,8 mkr i intäkt-sökning per år i 2027 års nivå) innebär att verksamheten kan behålla en reinvesteringsnivå om 170–190 mkr per år över tid, vilket är en förutsättning för att någorlunda hålla efter underhållsskulden och ge verksamheten bättre möjligheter att förvalta kommunens lokaler. ISN ser positivt på att det under perioden 2026–2028 kompenseras för att kunna hålla en reinvesteringsnivå om 190 mkr årligen, men för att bibehålla den nivån efter 2028 och för att möta kostnadsökningar krävs en hyresökning till ca 2,5% per år, inte som det är i planeringsförutsättningarna 1,5% per år.

Avdelning IT

Volymökningar och prisökningar inom resultatenheterna för IT-avgiften förväntas till stor del mötas av den prisuppräkningsindex om 1,7 % som kunderna (förvaltningarna) erhåller.

6.2.1 Utifrån Luleå Framtidsforum

I förslaget till de ekonomiska ramarna 2027-2029 ligger det i investeringsramarna med investeringar för enklare mötesplatser och sittytor med 1 mkr per år.

Driftkonsekvensen finns också upptagen med 0,3 mkr per år som ofinansierad.

6.3 Investeringar

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Intäkter					
Investeringar	-1033	-1044	-818	-673	-523
Nettoinvesteringar	-1033	-1044	-818	-673	-523
Varav VA avgiftsfinansierade			-223	-216	-222
Specificering:					

Infrastruktur- och servicenämnden investeringsramar 2027-2029	2027	2028	2029
Nyinvesteringar lekplatser, bankar, bra skolvägar, maskiner, cykelinfra	37 600	26 400	22 800
Nyinvesteringar IT	60 000	57 000	44 000
Reinvesteringar park, torg, belysning, övrigt	34 850	18 600	18 600
Reinvesteringar gator, vägar, broar, viadukter o GC-vägar (ny+reinv)	87 500	75 000	65 000
Reinvesteringar fastigheter	190 000	190 000	150 000
Summa investeringar exkl större projekt	409 950	367 000	300 400
*Större projekt	186 000	90 000	0
Summa investeringar	595 950	457 000	300 400

*) Kostnadsrigg gestaltning trafik

6.3.1 Planerade investeringar

Driftkonsekvenser av investeringsramar 2027-2029

I tidigare beslutade budgetramar har ISN erhållit eller tagit egna budgetbeslut för att kompensera för ökade driftkonsekvenser vid nyinvesteringar och ökade reinvesteringar (Se beslut ISN 2025-09-18 § 87 och KF 2025-06-17 § 133). Det innebär att det finns finansiering på driften för skötsel och kapitalkostnader för de flesta investeringar som ligger oförändrade i investeringsplanen fram till 2028.

För investeringar inom Bra skolvägar har behovet ökat med 7 mkr från tidigare investeringsplan på grund av förändrad skolstruktur vilket medför att det saknas driftkonsekvenser vid full effekt år 2028 med 0,5 mkr.

Den tidigare investeringssatsningen på gång- och cykelvägar (GC-vägar) har ökade driftkonsekvenser fram till 2027 och i förslaget till investeringsplanen 2027-2029 har därför investeringarna inom GC-vägar från och med 2028 minskats från 13,5 mkr till

den tidigare nivån på 5 mkr och den tillhörande diverse cykelinfrastruktur (1,2 mkr) tas bort helt 2028.

Det finns också nya behov som lagts till i investeringsplanen år 2027 där driftkonsekvenser saknas, såsom för ombyggnation av trafiklösning vid Ytterviken om 5 mkr (driftkonsekvens 0,4 mkr år 2028), reinvestering av hela kajområdet i Norra Hamn (från Teatern till nedan Kulturens hus) om 10 mkr (driftkonsekvens 0,5 mkr år 2028), erosionsåtgärder vid Svartöbrinken om 5 mkr (driftkonsekvens 0,4 mkr år 2028) samt förslag om fler sittytter/mötesplatser om 1 mkr per år 2027-2029 (driftkonsekvens från år 2028 med 0,15 mkr som ökar årligen till full effekt år 2030 med 0,45 mkr). Ökat behov för investeringar inom säkerhet o beredskap ligger med i investeringsramarna 2027-2029 med 5 mkr per år och ger ökade driftkonsekvenser från och med år 2028 med 0,25 mkr, 2029 0,5 mkr och 1 mkr år 2029 och framåt.

Om nyinvesteringarna för utomhuslekmiljöer och busshållplatser ska fort-sätta i samma takt efter 2028, kommer det saknas budgettäckning på driften med ca 0,5 mkr år 2029, ca 1,0 mkr år 2030 och 1,6 mkr 2031 och framåt. För reinvesteringar av broar och viadukter gäller samma förutsättningar, dvs om de ska fortsätta med 20 mkr, utöver de 40 mkr på gator o vägar som ryms årligen inom kommunbidraget, behövs det driftkonsekvenser om 0,8 mkr från 2029, 1,6 mkr 2030 och 2,4 mkr 2031 och framåt. Till detta är rein-vesteringen av Hantverkarsvägen (budget ca 25 mkr) påbörjad och väntas vara klar hösten 2027 som ger ökade kapitalkostnader om 0,8 mkr vid full effekt 2028.

Den ökade takten för belysningsinvesteringar för parkverksamhet om 2 mkr bedöms rymmas inom befintligt kommunbidrag. Reinvesteringar för fastighetsavdelningen om 190 mkr minskas från och med 2029 till 150 mkr, då den tillfälligt ökade hyreskompensationen för fastighetsavdelningens interna kunder om 3 mkr upphör och den låga årliga hyresökningen om 1,5 % ligger oförändrad i planeringsförutsättningarna 2027-2029.

När det gäller exploatering och kommande etableringar inom Luleå industripark finns det en del utmaningar med samordningen för Luleå kommun för att möjliggöra säkra lösningar som är bra för helheten. En del i det är den ökade tunga trafiken som följer när industrier ska byggas på Svartön och Hertsöfältet. Den tunga trafiken kommer belasta befintligt vägnät där både väggropps förstärkningar, asfaltlager och bullerplank behöver förstärkas. Industrin har pekat ut Hertsövägen som huvudväg för industrietableringar och med det kommer behov att utföra förstärkningsarbeten om ca 24 mkr (2028), vägbeläggningsarbeten för ca 26 mkr (2027 och 2028) samt bulleråtgärder (främst bullerplank) för ca 41 mkr (2027). Denna investeringsvolym

finns inte med i det förslag till investerings- och exploateringsramar 2027-2029, men behöver beaktas i kommande budgetprocess. Driftkonsekvenserna av dessa investeringar uppgår till ca 5 mkr år 2027 och 12 mkr 2028 vid full effekt.

7 Miljö- och byggnadsnämnd

7.1 Inledning

Sammanfattning av ärendet

Ekonomikontoret skickade den 9 mars ut budgetförutsättningar med förslag till preliminära driftramar samt investerings- och exploateringsramar för åren 2027–2029. Budgetförutsättningarna ska användas som underlag för planering och budgetarbete i nämnder och styrelser. Senast den 27 april ska nämnder lämna in konsekvensbeskrivningar av de preliminära ramarna. Konsekvensbeskrivningarna meddelas kommunstyrelsen för att utgöra grund för mål och budget som kommunfullmäktige beslutar om 16 juni.

Avdelning miljö och bygg har utifrån budgetförutsättningar 2027–2029 nedan beskrivit några konsekvenser som är viktiga att lyfta inför den kommande planeringsperioden.

Konsekvensbeskrivning av preliminära budgetförutsättningar för 2027–2029

Miljö- och byggnadsnämnden tillskjuts budget för generella prisuppräknningar om ca 0,5 mkr år 2027 vilket gör att tillsammans med de årliga indexhöjningar på avgifter (intäkter), som avdelningen fakturerar kunder, bedöms täcka avdelningens prisökningar för vanligt förekommande inköp av material och tjänster.

Gällande bostadsanpassning, kommer det bli svårt att hålla budgeten under planeringsperioden. En undersökning gjordes under 2024 som visade att kommunbidraget gällande bostadsanpassning, varit underfinansierad sedan 2015 med minst 1 mkr. Under 2025 var underskottet 1,2 mkr och prognosen inför 2026 är att underskottet kommer vara ca 2 mkr. Fram till 2036 ses också en trend att Luleå kommuns befolkning kommer att få fler äldre i kommun vilket över tid kommer att öka kostnaden då många äldre bor hemma längre. Åldersgruppen 80+ kommer att öka med 39 procent fram till år 2036 jämfört med befolkningssiffran för år 2024. Behovet inför planperioden är att verksamheten för bostadsanpassningar behöver förstärkas med ca 2 mkr och behöver följa med utvecklingen framåt med demografin.

Andra utmaningar för den kommande perioden ligger i den ökande takten tack vare "Den gröna omställningen" när mycket ska hända på relativt kort tid.

Bostadsbyggandet har dock fortfarande inte tagit fart efter några år med lågt byggande. Samtidigt kvarstår behovet av attraktiva bostäder som möjliggör befolkningstillväxt och förverkligandet av kommunens långsiktiga mål. Detta kommer

kräva en flexibel organisation som kan anpassa sig efter svängningar men samtidigt hålla fast vid ambitionen att Luleå ska växa hållbart.

Avdelningen miljö och bygg ser en tydlig trend att komplexiteten ökar och tidsramarna minskar vilket ökar trycket på verksamhetens medarbetare. Fokuset på en serviceinriktad myndighetsutövning med stark dialog och vägledning i våra processer är avgörande för hur kommunen uppfattas av våra kunder och något som kommer att fortsätta utvecklas kommande planeringsperiod. Framtida lösningar kommer kräva att kommunen arbetar tätare tillsammans med näringsliv, akademi, regionala aktörer och andra myndigheter. Miljö- och byggavdelningen kommer därför att stärka sin roll som samordnande aktör inom områden som miljöprövning, planering, till-syn och tillståndsgivning. En nyckel till framgång blir att arbeta mer i gemensamma processer, tidigt föra samman rätt kompetenser och vidareutveckla samverkan inom internt och externt.

Osäkerheten för omvärldsläget kommer de närmsta åren påverka konjunkturen och byggandet. Här behöver Luleå kommun tillsammans jobba för att den gröna omställningen kan fortsätta med alla positiva kringeffekter som det innebär. Det är dock väldigt svårt att förutspå hur utvecklingen de närmsta åren/åren kommer att utveckla sig

Bedömningen är att avdelningen kan hantera den ökade takten med befintlig personal under 2026 men bedömer att det för planperioden 2027-2029 kan komma att krävas ytterligare förstärkningar. Det kan krävas mer kompetens för att hänga med i utvecklingen med mer automatiserade processer inom verksamheten där digitalisering och AI (Artificiell intelligens). Avdelningen har även under några år sett en trend på en ökning av inkommande remisser som man vill ha kommunens syn på.

Det är och har varit många lagstiftningsförändringar kopplat till miljö- och byggområdet. Flera förändringar har även förändrat kommunens uppdrag och ansvar. I och med att avdelningen till viss del är beroende av intäkter i våra processer så ses en del av förändringarna som en utmaning för en budget i balans. Under december 2025 trädde ett nytt regelverk i kraft gällande bygglov i Sverige. Syftet med förändring är att göra det enklare att bygga, särskilt utanför detaljplanelagt område. Förändring kommer att få konsekvenser för intäkterna på bygglov där en del enklare bygglovsärenden försvinner och medför minskade intäkter. Även om vissa ärenden försvinner så ser avdelningen miljö och bygg fortsatt ett stort behov av våra resurser för att klara den gröna omställningen, kunna fortsätta leverera en hög servicenivå och samtidigt utveckla verksamheten med utifrån nya omvärldsfaktorer. Avdelningen

kommer följa utvecklingen framåt och åter-komma med mer konkreta budgetkonsekvenser kommande år.

7.2 Drift

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Nettokostnader	-32,3	-33,1	-35	-35,5	-36
Kommunbidrag	-31,8	-33,1	-33	-33,5	-34
Resultat	-0,5	0			
Specificerade kostnader:					
bostadsanpassnings prognos överstiger budget			-2	-2	-2

7.3 Investeringar

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Intäkter					
Investeringar		0,5	0,5	0,5	0,5
Nettoinvesteringar		0,5	0,5	0,5	0,5
Specificering:					

7.3.1 Planerade investeringar

Gällande Investeringar under kommande planperiod så ser avdelningen miljö och bygg ett utökat behov av investeringar utifrån nya lagkrav på luftkvalitet. Ny eller nya mätstationer för att mäta luftkvalitet kommer att behövas för att säkerställa dom nya krav som ställs på landets kommuner. Denna investering kommer att behöva genomföras under de kommande 3 åren och in-leds redan under senare del av 2026. Utöver det så kan investeringsmedel behövas för en upphandling av ett nytt verksamhetssystem för vår ärendehantering. Avdelning ser därmed ett behov att den investeringsbudget på 500 tkr ligger kvar hela planperioden.

8 Socialnämnd

8.1 Inledning

Förklaring till tabell samt konsekvenser av ramar 2027–2029:

Socialnämnden arbetar löpande med åtgärder och förändrade arbetssätt för att klara framtidens utmaningar gällande kompetensförsörjning, demografi och ekonomi. Inom planperioden är de viktigaste åtgärderna ett fortsatt arbete med kompetensförsörjningsplanen och utveckling av verksamheterna. Det krävs också fortsatt fokus på att utveckla digitalisering och välfärdsteknik där det är möjligt utifrån synsättet digitalt först – fysiskt när det behövs, samt att utforma arbetssätt som är mindre personalkrävande. Nya arbetssätt kommer bli nödvändiga och prövas redan i verksamheten exempelvis inom hemtjänsten. Socialförvaltningen kommer i större omfattning än tidigare behöva stå för egna interna utbildningar och utbildningskostnader där utvecklingen av ett Kompetenscentra är en viktig del, i förslag till internbudget 2026 omhändertogs ökade kostnader till viss del. Kostnaderna kommer följas kommande år och resultatet redovisas även i nämndens arbetsmiljösatsning.

Digitaliseringens möjligheter måste tas om hand för att klara framtidens kompetensförsörjning. Nya kompetenser kommer behövas framåt när ny teknik och lagar kommer kräva nya arbetssätt och utmana kommunens infrastruktur, samtidigt som informationssäkerheten ska säkerställas. En av de största utmaningarna, förutom kompetensförsörjningen, under de senaste två åren har varit ökade kostnader för placeringar. Socialnämnden har budgeterat upp motsvarande 38,5 mkr i ökade kostnader.

Socialförvaltningens budgetarbete har sin grund i och planeras utifrån verksamhetens behov och de beslut som socialnämnden fattat. Förvaltningen har analyserat ekonomin i förhållande till verksamhetens behov. Den största utmaningen på både kort och lång sikt finns inom kompetensförsörjningen, där olika aktiviteter genomförs med målet om att vara en attraktiv arbetsgivare och behålla kompetensen. Utfallet kring sommarförmåner är fortfarande oklart och kommunen inväntar även resultat från statliga utredningar, bland annat om personlig assistans.

Personlig assistans

Socialförvaltningen har inte sett en kostnadsminskning för personlig assistans enligt ramjustering i de generella bidragen till kommunen gällande minskade kostnader för kommunen i förhållande till Försäkringskassan. Däremot har förvaltningen sett en

förskjutning av beslut och kostnad där personer söker gruppboende istället för personlig assistans.

Ny lag med förslag om att staten, det vill säga Försäkringskassan, tar över beslut om personlig assistans samt kostnaden är inte beslutad än men har varit ute på remiss med ganska positivt gensvar. Det finns dock en osäkerhet om hur förändringen kommer påverka kommunens kostnader.

Familjehem

Ökning av antalet familjehem ger ökade kostnader, en utveckling som fortsätter även under år 2026. Förvaltningen ser även en högre komplexitet i barn och ungas behov vilket kräver fler konsulentstödda familjehem (bolagsdrivna), denna utveckling ses även i andra kommuner.

Försörjningsstöd

Kostnaderna har legat ganska konstant. Utvecklingen beror på en god arbetsmarknad i Luleå och ett aktivt arbete för att ge individer möjlighet till egen försörjning via olika insatser i samverkan med andra aktörer. Under 2026 kommer arbetet kring aktivitetskrav att utvecklas, vilket kommer att påverka arbetssätt.

Äldreomsorgen

Luleå kommun kommer att ha en ökad demografi av äldre under de närmaste åren. Under perioden finns investeringsmedel för ett nytt vård- och omsorgsboende som nämnden beslutade om 2023. Investeringskostnaden är uppräknad och fördelad enligt uppgifter från infrastruktur- och serviceförvaltningen.

Under året har nämnden följt utmaningarna i hemtjänsten, sedan byte av verksamhetssystem våren 2024 har uppföljningen försvårats både av att rutiner inte följts och för att systemet inte fungerat fullgott. Det är även konstaterat att systemet inte ger den statistik/ underlag som hemtjänsten behöver utifrån sitt arbetssätt. Ett utvecklingsarbete pågår och målet är att vara i fas igen under 2026.

Fortsatta statsbidrag och demografibudget gör det möjligt att klara finansieringen av en ökad demografi. Nya socialtjänstlagen ger förutsättningar till tidiga och förebyggande insatser. Sammanhållen korttidsverksamhet (tidigare beräknad april 2026 men nu framflyttad till sommar 2027) samt ett nytt vård- och omsorgsboende möter upp de framtida behoven inom äldreomsorgen. I väntan på Örnens korttidsboende, har en övergångslösning tagits fram för att säkerställa fler vård- och omsorgsboendeplatser.

Krisberedskap

Kommunen har ett långtgående ansvar, inklusive finansiering, för att kunna upprätthålla sin samhällsviktiga verksamhet vid störningar. Socialnämnden har sökt statsbidrag och arbetat med åtgärder utifrån en handlingsplan i syfte att stärka socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens beredskap.

Genom Statens offentliga utredningar (SoU) föreslås flera nya lagar och direktiv rörande det kommunala ansvaret inför och vid extraordinära händelser i fredstid och vid höjd beredskap. Vilka konsekvenser dessa får för kommunerna är ej helt klart, mer information väntas. Nationella statsbidrag har till viss del kommit, men det är ej klart hur fördelningen eller upplägget kommer se ut inom kommunen.

Kompetensförsörjning

Förvaltningen har svårt att rekrytera personal under hela året inom alla yrkesgrupper och inte som tidigare då utmaningen var störst under sommaren vilket ger ökade kostnader för exempelvis övertid och förmåner på olika sätt. I längden är detta inte hållbart utan måste klaras på annat sätt.

Förvaltningen arbetar med aktiviteter kopplat till kompetensförsörjningsplanen där fortsatt utveckling av ett Kompetenscentra är en viktig del. Nya mindre resurskrävande arbetssätt kommer bli nödvändiga och prövas till viss del redan i verksamheten, exempelvis digital tillsyn inom hemtjänsten. Även den nya tekniken inom vård- och omsorgsboende kommer utvecklas under 2026. Socialförvaltningen kommer i större omfattning än tidigare behöva stå för egna interna utbildningar, ta höjd för vikariekostnader vid utbildning samt arbeta än mer för att behålla den personal man har. Socialnämnden har beslutat om en 3-årig arbetsmiljösatsning i linje med de extra anslag som socialnämnden fick i kommunfullmäktiges mål och budget i juni. Även ett ordförandeuppdrag omhändertas inom ramen för satsningen för återhämtning inom barn- och unga enheten. Förvaltningen räknar med en högre kostnad för introduktioner under 2026 och introduktioner är en del i arbetsmiljösatsningen, dock finns ingen uppskattad kostnad än. Även det nya löneavtalets effekter genererar ökade kostnader som inte täcks av den ersättning som socialnämnden fått i kommunbidrag, kostnaden är beräknad till 16,3 mkr för helåret från 2026, uppräknings av OB är ej inräknat.

Förvaltningsövergripande

Utvecklingen kring inflationen har stor betydelse för förvaltningen då många delar följer konsumentprisindex (KPI) eller andra externa index. Hög inflation slår hårt mot förvaltningen. Kostnader för externa hyreskontrakt, försörjningsstöd, materialpriser och arvoden är exempel på delar som berörs. Inför 2027 ses ingen större ökning men

läget kan ändras fort. Även ökade bränslekostnader slår mot förvaltningen. Utmaningar kring kompetensförsörjning på andra förvaltningar, materialbrist och leveranstider på olika delar kring bygg-nationer påverkar också socialnämndens verksamheter.

Förvaltningen följer prisutvecklingen för att ha viss framförhållning men med dagens världsläge är prognoserna osäkra. Tidsplanerna för byggnationer följs varannan vecka i möten med infrastruktur- och serviceförvaltningen och redovisas varje månad till socialnämnden. En samverkansform är också startad inom kommunen för att ytterligare göra arbetsprocessen tydligare inom hela kommunen.

Digitalisering

Digitalt först men fysiskt när det behövs är ledorden kring digitaliseringen. Nya kompetenser kommer behövas framåt och den nya tekniken och lagar kommer kräva nya arbetssätt och utmanar kommunens infrastruktur, samtidigt som informationssäkerheten ska säkerställas.

Förvaltningen arbetar med aktiviteter kopplat till nämndens handlingsplan för digitalisering, samtidigt som en ny handlingsplan tas fram. Nya arbetssätt, exempelvis digital tillsyn, testas i hemtjänsten, arbetssättet har fallit väl ut hos brukarna som prövar insatsen.

Sensorteknik har upphandlats till särskilt och ordinärt boende efter tidigare tester, med goda möjligheter till kvalitetsförbättring. Upphandling av medicinrobotar pågår och en ny taligenkänningsprodukt testas. Utvärderingar visar högt nyttovärde för taligenkänning och nya billigare produkter finns tillgängliga på marknaden.

Även arbetet med ett dokumenthanteringssystem som blir klar under våren 2026 är en viktig grundförutsättning för framtida utveckling kring AI- stöd och automation.

8.2 Drift

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Nettokostnader	-2186	-2293	-2345	-2395	-2440
Kommunbidrag	2225	2293	2345	2395	2440
Resultat	39	0	0	0	0
Specificerade kostnader:					
Behov			-55	-51	-56

Åtgärder			0	0	0
Tillskott			56	49	54
Summa			1	-2	-2
Kvar i omstrukturering			22	21	18

8.2.1 Drift av planerade förändringar

(Mkr)	2027	2028	2029
Löneavtal 2025-2017, uppskattad årlig kostnad, exkl uppräknings OB	16,3		
Summa	16,3		

Förklaring till verksamhetsförändringar

Behov

- Inom demografibudgeten ryms förutom demografiökningar inom alla verksamheter även ökning inom placeringar, hjälpmedelskostnader och budget för ett nytt vård- och omsorgsboende.
- Nya vård- och omsorgsplatser i och med öppnandet av Örnen då korttids flyttar dit från Bergviken och Midskogen. Då tidsplanen är ändrad från april 2026 till sommar 2027 finns medel till övergångslösningar.
- Utbyte larm särskilt boende är en budget nämnden har för utbyte av trygghetslarm inom särskilt boende men även för ordinärt boende.
- Uppräknings av externa hyror avser vård- och omsorgsboenden, där avtalet bestämmer uppräknings, vanligast är att man följer KPI årligen i oktober månad.
- Uppskattad beräkning av uppräknings av den årliga IT-avgift inom kommunen.
- Kostnader för flytt till Örnen är budgeterat redan 2026.
- Förvaltningen har ökade kostnader utifrån nya löneavtalet 2025–2027 som inte täcks av kommunens ersättningsmodell. I samråd med kommunledningsförvaltningen kommer socialförvaltningen följa kostnaden under 2025–2026 och lyfta kostnaden inför budgetarbetet 2027 då inte alla delar av avtalet gett effekt än. Till konsekvenser av ramar är en beräkning gjord

gällande övertid ej fyllnadstid vid deltidanställning, ökningen av antalet fridagar i schema samt OB från kl17 istället för kl19, kostnaden uppgår till ca 16,3 mkr på helår. Ingen beräkning är gjord för uppräknings av OB, då den ökade kostnaden är beräknad centralt och beräknas ingå i ersättningen för 2026.

- Socialnämndens satsning på arbetsmiljö och en riktad satsning på kompetensförsörjning inom alla verksamheter fortsätter 2026–2028.
- Socialnämnden avsatte medel för kompetensutvecklingsinsats på Kronan år 2026
- Utökning av en till tjänst som medicinskt ansvarig för rehabilitering, finansieras inom finansieringsprinciper
- Se särskild tabell vad som ingår i finansieringsprincipen.
- Prisuppräknings enligt kommunens modell, ges fullt ut till verksamheterna.

Åtgärder

- Minskade kostnader inom personlig assistans då antalet brukare gått ner, ökade kostnader inom gruppboende täcks av egen budget.

Tillskott

- Demografisk volymökning i ram.
- Prisuppräknings enligt kommunens modell, ges fullt ut till verksamheterna.
- Se särskild tabell vad som ingår i finansieringsprincipen.

Behov	2027	2028	2029
Demografi inkl. hemtjänst, placeringar, vård- och omsorgsboende	21,4	28,5	33,8
Övergångslösning (Örnen), helårseffekt	11,9		
Utbyte larm särskilt/ ordinärt boende	-1,0		
Uppskattad uppräknings externa hyror utöver ersättning	1,3	1,3	1,3
Uppskattad uppräknings central IT-avgift	0,8	0,8	0,8
Flyttkostnader Örnen	0		
Löneavtalskostnader utöver ersättning, beräknas till 16,3 mkr	x		
Arbetsmiljöinsats och satsning kompetensförsörjning	Forts		
Kompetensutvecklingsinsats Kronan	-1,5		
Utökning av en medicinskt ansvarig för rehabilitering	0,8		
Finansieringsprincipen	3,7	-0,1	

Prisuppräknning	17,4	20,5	20,2
Summa	54,8	50,9	56,0
Åtgärder	2027	2028	2029
Minskat antal brukare inom personlig assistans	x		
Summa	0	0	0
Tillskott	2027	2028	2029
Demografisk volymökning i ram	33,3	28,5	33,8
Finansieringsprincipen	5,3	-0,1	
Prisuppräknning	17,4	20,5	20,2
Summa	56,0	48,9	54,0
Summa åtgärd och tillskott	56,0	48,9	54,0
Kvar att finansiera	-1,3	2,1	2,1
Kvar i omstrukturering	22,1	20,1	18,0

8.2.2 Finansieringsprincipen

Se nedan tabell för en översikt av finansieringsprincipen 2027–2028. Socialstyrelsen har fått i uppdrag att komma ut med information till kommunerna

Upp för BESLUT i KF 2025-11-17 2025/1529				
Finansieringsprincipen TKR	Nämnd	År 2026	År 2027	År 2028
Cirkulär 25:42				
Språkrkrav i äldreomsorgen (utg.omr 9 avsnitt 6.5)	SOC	678	1 246	1 131
Obligatoriska hyresgarantier till barnfamiljer (utg.omr 18 avsnitt 3.7.2)	SOC	260	261	260
Fler verktyg till socialtjänsten när samtycke saknas (utg.omr 9 avsnitt 6.5)	SOC	0	3 547	3 542
Medicinskt ansvarig för rehab (utg.omr 9 avsnitt 3.5)	SOC	1 216	2 436	2 432
Total socialnämnden, tkr		2 154	7 490	7 366
Aktivitetskrav (utg.omr 9 avsnitt 6.5)	Finans	8 602	17 237	17 212

8.3 Investeringar

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Intäkter			159	189	169

Investeringar			159	189	169
Nettoinvesteringar					
Specifisering:					
Inventarier och lokalanpassning			9	9	9
Bostad för socialnämndens målgrupper				30	
Vård och omsorgsboende, 144 platser			150	150	150
Vård- och omsorgsboende inventarier					10

8.3.1 Planerade investeringar

Förslaget är reviderat efter de senaste tidsplanerna samt belopp som förvaltningen fått av infrastruktur- och serviceförvaltningen. En större uppräknings är gjord på nytt vård- och omsorgsboende, beräkningen är gjord utifrån ett större vård- och omsorgsboende. I planen ligger investeringar för bostäder för socialnämndens målgrupper inklusive gruppboende, ett nytt vård- och omsorgsboende samt inventarier och lokalanpassningar för åren 2027–2029. Driftskostnaderna ligger inom ram. Kommande år framåt efter 2028 planeras ett boende för socialnämndens målgrupper vartannat år. Beloppet är uppräknat till 30 mkr från 2028.

9 Valnämnd

9.1 Inledning

Budgetförutsättningar för perioden 2027–2029 har tagits fram utifrån befolkningsprognos, pris- och ränteuppräknings samt löne- och pensionsprognoser. Beslutet om konsekvenser av budgetförutsättningar fattas av nämnden för att informera om vilka konsekvenser de preliminära ramarna för år 2027–2029 får utifrån nämndens planerade verksamhet. Budgetförutsättningarna och nämndernas konsekvenser kommer tillsammans med analys och prognoser sedan vara med som underlag vid beredning och prioriteringar i plan och budget som slutligen fastställs av kommunfullmäktige den 16:e juni. I budget och plan 2027–2029 får nämnderna sina slutliga ramar för drift respektive investeringar för de kommande åren. Därefter påbörjas nämndernas arbete med verksamhetsplan inklusive budget. Tabellen visar valnämndens preliminära ramar.

9.2 Drift

Tabellen visar valnämndens preliminära ramar.

KOMMUNBIDRAG			
VALNÄMND	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Kommunbidrag enl beslut 2026-2028	1 691	1 725	1 725
Avdrag prisuppräkning fg år	-35	-35	
Nyberäknad prisuppräkning 2026-2028	5	5	5
Prisuppräkning 2027		-30	-30
Prisuppräkning 2028			-30
Avdrag internränta plan 2026-2028	-1	-1	-1
Internränta justering	1	1	1
Kommunbidrag 2027-2029	1 661	1 666	1 671

9.2.1 Drift av planerade förändringar

Bedömning icke valår

Ramarna för mellanårsvalen innefattar nu kostnader för valkansliets personal utöver de tidigare kostnader som funnits vilka är städkostnader, lokalkostnader, årsarvode för ordförande, driftkostnader verksamhetssystem. Valnämnden kommer under

mellanårsvalen bedriva verksamhet vilket inne bär en förändring från tidigare år. Detta medför att ramarna för mellanårsvalen även ska räckta till sammanträdesarvoden. De lokaler som idag används för valnämndens verksamhet bedöms inte vara ändamålsenliga utifrån flera aspekter. Lokalen är inte avsedd för förvaring av material och medför avsevärda svårigheter för logistik och goda arbetsförhållanden. Valnämndens ordinarie förvaringslokal är inte heller tillräckligt stor för att kunna förvara allt material, tidigare valår har korridorsutrymmen på våning - 1 använts för mellanlagring i samband med val. Inför detta val finns inte möjligheter för mellanlagring på grund av uthyrning till socialförvaltningen. Förändringar är också på gång avseende, ansvar, sortering och distribution av valsedlar där nyligen ett delbetänkande lämnats över till regeringen (SOU 2026:2), förslagen bedöms öka valnämndens behov av större lokaler för förvaring. Förändringen påverkar även mellanårsvalen på grund av att förvaring av material är ett konstant behov och är inte beroende av valår eller icke valår. Med anledning av detta bedöms valnämndens kostnader för lokaler att öka åren 2027–2029. Uppskattningen är att kostnaderna kommer att öka till 300 tkr per år, vilket är en ökning med ca 180 tkr. Bedömningen är att de preliminära ramarna för mellanårsvalen 2027 och 2028 inte är tillräckliga. Uppskattningen är att ramarna behöver utökas med ca 170 tkr för att räckta till ökade kostnader för fler sammanträden under mellanårsval samt ökade lokalkostnader.

Bedömning valår

Valnämndens budget för valår 2026 uppgår till 6 533 tkr. Efter tillsättandet av valkansli speglar nu valnämndens tilldelade budget bättre vad det nu kostar att genomföra val. Valnämnden har fått tilldelat budget för personalkostnader vilket innebär att kostnaden för valåret 2026 är av sevärt högre än tidigare genomförda valår. Kostnaderna för lokaler under valår omfattar även de externa lokaler som används som röstningslokaler under ett val. Valnämndens preliminära ram för 2029 är 1 671 tkr. År 2029 är ett valår och traditionellt sett har valnämndens ram alltid speglat att det är valår vilket inte omhändertagits i dessa preliminära ramar. Ramarna innefattar kostnad för personal, arvode till röstmottagare, lokalkostnader, vallokaler, valmaterial etc.

Kostnaderna för personal under valår är med införandet av valkansli högre än preliminär ram, uppskattningen är att kostnaderna för personal under valår uppgår till 2 196 tkr. Lagg där till arvode för röstmottagare som behöver höjas med anledning av att den senaste höjningen gjordes till EU-valet 2024. Kostnaderna för arvoden till röstmottagare ligger nu på 2 344 tkr och uppskattas öka med 280 tkr genom höjning av

arvode till cirka 2 630 tkr. Resonemangen under icke valår avseende ökade lokalkostnader gäller även under valåret 2029.

I övrigt bedöms kostnaderna ligga relativt lika varav den totala budgeten med de ökade kostnaderna som redogjorts för ovan bedöms landa på 4 600 tkr.

Utöver det kommunbidrag som fastställs av kommunfullmäktige kommer Luleå kommun under valår att tilldelas statsbidrag. Uppskattningsvis kom mer Luleå kommun att få 2 500 – 2 700 tkr år 2029.

Med anledning av ovan bedöms den preliminära ramen för 2029 inte vara tillräcklig. Bedömningen är att behovet för valnämnden valåret 2029 kommer ligga på 4 600 tkr vilket innebär att behovet för valnämnden är cirka 3 000 tkr högre än den preliminära ramen.

(Tkr)	2027	2028	2029
Utökning antal sammanträden samt lokaler	170	170	
Personal och arvodeskostnader			3 000
Summa	170	170	3 000

9.3 Investeringar

9.3.1 Planerade investeringar

Luleå kommun behöver fortsatt genomföra tillgänglighetsanpassningar i de lokaler som används som vallokal. Anpassningar som behöver göras är bland annat att montera dörröppnare så att personer som sitter i rullstol eller går med stöd av rullator själva ska kunna ta sig in i lokalen för att rösta. Efter till sättandet av valkansli finns nu förutsättningar att arbeta med tillgänglighetsfrågorna under mellanvalsåren.

Bedömningen är att de preliminära ramarna för investeringar kommer att räcka.

10 Överförmyndarnämnd

10.1 Inledning

Överförmyndarnämndens uppdrag

Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet med uppdrag att utöva tillsyn över ställföreträdare, det vill säga gode män, förvaltare och förmyndare. Nämnden ska utifrån föräldrabalken utreda behov av ställföreträdarskap för personer som inte har förmåga att tillvarata sina rättigheter och genom en kvalitativ tillsyn motverka rättsförluster för dessa huvudmän.

Överförmyndarnämnden har också till uppdrag att rekrytera och utbilda lämpliga, ideellt engagerade ställföreträdare.

Huvudmännen består till största delen av vuxna personer som på grund av sjukdom, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållande behöver hjälp av en ställföreträdare att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom och sörja för sin person. Huvudmannen kan också vara ett underårigt barn som på grund av sina ekonomiska förhållanden står under överförmyndarnämndens tillsyn eller ett utländskt barn som kommit till Sverige utan vårdnadshavare och söker uppehållstillstånd här. Överförmyndarnämnden utövar även tillsyn över samtliga legala förmyndare (föräldrar) och förordnade förmyndare till omyndiga barn. Överförmyndarnämnden utövar tillsyn över mer än 600 mkr som ställföreträdarna förvaltar för sina huvudmän.

Under 2026 kommer ett antal lagändringar att träda i kraft som påverkar överförmyndarnämndens verksamhet under innevarande och kommande år. Förslag finns även att inrätta en gemensam överförmyndarnämnd med Bodens kommun som kommer att ha påverkan inte bara på överförmyndarnämnden utan även på överförmyndarenheten och dess verksamhet.

EU's migrations- och asylpakt

EU's migrations- och asylpakt antogs 2024 och börjar tillämpas fullt ut den 12 juni 2026. Regeringen har i departementsserien, Ds 2025:30, lagt fram förslag till hur svensk lagstiftning ska anpassas till paktens. Av förslagen framgår att överförmyndarnämnden, om förslagen går igenom, kommer att påverkas genom att fler ensamkommande barn ska förordnas en god man vilket innebär ett ökat behov av att rekrytera gode män. Kraven på dessa gode män gällande utbildning och kompetens ökar avsevärt vilket kan innebära att överförmyndarnämnden behöver förordna utbildade jurister istället för ideella lekmän till dessa uppdrag. Ökade krav på gode männen innebär även att

överförmyndarnämndens ersättningsregler behöver ses över eftersom dagens arvode om cirka 200 kr per timme inte kommer att vara tillräckligt. Med ett ökat antal godmanskap och de föreslagna reglerna följer en större administrativ belastning för överförmyndarnämnden och behov av ytterligare handläggaresurser. Det kommer även att krävas relativt omfattande utbildningsinsatser för både överförmyndarverksamheten och gode männen utifrån de ökade kraven på utbildning och kompetens. Det är dock osäkert i dagsläget hur och i vilken omfattning förändringarna kommer att påverka överförmyndarnämnden i Luleå.

Ett ställföreträdarskap att lita på

Den 1 juli 2026 träder ytterligare lagändringar i kraft som kommer att ha en stor påverkan på överförmyndarnämndens verksamhet under året och kommande år då de sista förändringarna föreslås träda i kraft 2029. Regeringen har i propositionen 2025/26:92 "Ett ställföreträdarskap att lita på" lämnat förslag på en omfattande reform av regelverket för gode män och förvaltare som syftar till att stärka rättssäkerheten, öka kvaliteten i ställföreträdarskapen och förbättra förutsättningarna för rekrytering och stöd till ställföreträdare. Vidare lämnas förslag som ska stärka överförmyndarnämndens verksamhet, det föreslås bland annat att beslutanderätten flyttas från tingsrätterna till överförmyndarnämnden i alla icke-tvistiga godmanskapsärenden. Möjligheten att utse anställda ställföreträdare regleras i lag vilket kommer att innebära ökade arvodeskostnader om överförmyndarnämnden blir tvungna att börja anlita professionella ställföreträdare, vilket inte sker idag. En obligatorisk introduktionsutbildning ska införas för gode män och förvaltare och överförmyndarnämnden får ett tydligare ansvar för uppföljning, information och kvalitetsarbete. Även ökade krav på information och dokumentation innebär en ökad arbetsbelastning för överförmyndarnämnden.

De föreslagna lagändringarna beräknas av SKR och expert inom överförmyndarområdet att medföra en ökad arbetsbelastning för överförmyndarnämnden med mellan 30-55 procent. SKR gör beräkningen att varje ärende kommer att få en ökad handläggningstid med 1-2 timmar och överförmyndarnämnden avslutade 3 911 ärenden under år 2025. Faktisk arbetad tid för en handläggare beräknas till ca 1 800 timmar per år vilket innebär ett behov av ytterligare minst två handläggartjänster med en ökad handläggningstid med 1 timme.

Gemensam överförmyndarnämnd med Bodens kommun

Kommunstyrelsens ordförande i Bodens kommun och i Luleå kommun har gett kommunchef/kommundirektör i uppdrag att ta fram ett förslag på utformning av en

gemensam överförmyndarnämnd med bibehållna tjänsteorganisationer och fortsatt samarbete inom ramen för ett samverkansavtal. Den gemensamma överförmyndarnämnden föreslås inrättas från och med 1 januari 2027. Även om förslaget är att tjänsteorganisationerna ska behållas i båda kommunerna kommer inrättandet av en gemensam överförmyndarnämnd innebära att verksamheterna behöver samordna sina arbets sätt, handläggningsrutiner och styrdokument. Detta är ett omfattande arbete som ska utföras samtidigt som konsekvenserna av kommande lagändringar ska omhändertas av verksamheterna och det löpande arbetet ska fortgå med fortsatt hög kvalitet och rättssäkerhet. Allt utvecklingsarbete kräver extra resurser initialt och arbetet med en ny överförmyndarnämnd och fördjupad samverkan mellan verksamheterna kommer att kräva extra handläggaresurser men även externt stöd i form av projektledning och omställningsstöd för att säkerställa en god arbetsmiljö under förändringen.

Oaktat om det inrättas en gemensam överförmyndarnämnd eller inte så påbörjas en ny mandatperiod den 1 januari 2027 vilket innebär ett större behov av utbildning för den nyvalda nämndens ledamöter och ersättare och därigenom ett behov av utökad utbildningsbudget för överförmyndarnämnden.

Behov av utökning

Beaktat att överförmyndarnämnden har kommit långt i arbetet med att digitalisera verksamheten och idag har en effektiv handläggning med goda rutiner och erfarna handläggare bedöms den ökade arbetsbelastningen kunna hanteras med ytterligare en handläggaresurs. Denna bedömning kan dock komma att ändras efter att lagändringarna och eventuell ny nämndsorganisation trätt i kraft och överförmyndarnämnden ser hur arbetsbelastningen påverkas konkret. Ytterligare handläggaresurs bedöms innebära ökade kostnader med ca 670 tkr.

De externa resurserna i form av projektledning och omställningsstöd bedöms innebära ökade kostnader med ca 100 tkr.

Utbildning av den nyvalda överförmyndarnämnden beräknas innebära ökade kostnader med ca 70 tkr baserat på utfallet år 2023 som var första året på innevarande mandatperiod.

Konsekvenser av preliminära ekonomiska ramar för 2027-2029

För att klara sitt uppdrag med bibehållen servicegrad, rättssäker ärendehantering och tillsyn samt en god arbetsmiljö äskar överförmyndarnämnden ett tillskott till budgeten för 2027 med 840 tkr.

För det fall att överförmyndarnämnden inte får ett tillskott till budgeten 2027 för ytterligare en handläggartjänst kommer det att medföra längre handläggningstider och en ökad arbetsbelastning för handläggarna. En längre handläggningstid kan leda till rättsförluster och ger försämrade service till huvudmännen. Bristande tillsyn och bristande granskningar ökar risken för att oegentligheter/fel inte upptäcks eller att det dröjer alltför lång tid innan det upptäcks och kan korrigeras. Längre handläggningstider försvårar för ställföreträdarna att utföra sina uppdrag då de måste vänta längre på beslut och stöttning från överförmyndarnämnden. Längre handläggningstider kan även få påverkan på socialförvaltningen som behöver bistå huvudmän under en längre tid i väntan på beslut om anordnande av ställföreträdare. Såväl längre handläggningstider som en ökad arbetsbelastning påverkar handläggarna negativt med risk för ohälsa och personalomsättning vilket leder till ytterligare påverkan på handläggningstider och försämrar förutsättningarna för en lyckad samverkan med Bodens kommun då den dagliga verksamheten behöver prioriteras före utveckling om förutsättningar saknas för att hantera båda uppgifterna.

Även om det föreslås att endast överförmyndarnämnden ska bli gemensam med bibehållen tjänsteorganisation kommer överförmyndarenheterna att bli påverkade av förändringen. Det kommer att krävas ett relativt omfattande samarbete för att ta fram förslag på gemensamma riktlinjer, mallar och handläggningsrutiner utifrån att styrningen ska komma från en gemensam nämnd. Erfarenheterna från samverkan mellan överförmyndarverksamheterna i Boden och Luleå visar att det finns skillnader i organisering, arbetsätt och arbetskultur som behöver hanteras mer medvetet för att samverkan ska lyckas i framtiden. Berörda chefer kommer att vara belastade med genomförandet av lagändringar, ny överförmyndarnämnd och den löpande verksamheten varför externa resurser bör nyttjas till projektledning och stöttning med arbetsmiljön kopplad till samverkan för bästa resultat.

Överförmyndarnämndens verksamhet är lagreglerad och innebär myndighetsutövning mot enskilda vilket ställer stora krav på välutbildade ledamöter och ersättare för att nämnden ska kunna fatta korrekta och lagenliga beslut. För det fall att överförmyndarnämnden inte får ett tillskott till utbildning av nyvalda ledamöter och ersättare kommer utbildningen att behöva genomföras internt av handläggarna på överförmyndarenheten vilket får en påverkan på arbetsbelastning och handläggningstider. Detta då tid inte bara behöver läggas på själva utbildningen utan även på framtagande och kvalitetssäkring av utbildningsmaterial.

Överförmyndarnämnden har, i förhållande till övriga nämnder, en relativt liten budget vilket medför att det saknas förutsättningar för att göra omfördelningar i budgeten i

någon större omfattning för att klara av de ökade arbetsuppgifterna utan ett tillskott till budgeten för 2027.

Nämnden utövar tillsyn över mer än 620 miljoner kronor vilket innebär att ett eventuellt skadestånd på grund av felaktig eller försumlig myndighetsutövning skulle kunna bli kostsamt för kommunen.

10.2 Drift

(Tkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Nettokostnader	11 474	12 908	13 962	14 019	14 237
Kommunbidrag	12 606	12 908	13 122	13 349	13 567
Resultat	1 132	0	-840	-760	-760
Specificerade kostnader:					
Nämnd (arvode, ersättning, utbildning)	407	407	483	420	426
Ställföreträdare (arvode, ersättning, utbildning)	3 709	4 224	4 295	4 370	4 442
Verksamhet (löner, lokalkostnader, verksamhetssystem, utbildning, telefoni, IT m.m.)	7 358	8 277	9 184	9 229	9 369
Summa	11 474	12 908	13 962	14 019	14 237

Överförmyndarnämndens överskott 2025 berodde till största delen på att tjänsten som verksamhetsutvecklare inte kunde tillsättas under året, längre frånvaro samt vakanta tjänster vid ersättningsrekryteringar.

10.2.1 Drift av planerade förändringar

(Tkr)	2027	2028	2029
Ny tjänst, handläggare	670	670	670
Externt stöd (projektledning, omställningsstöd)	100	0	0
Utbildning överförmyndarnämnden, ny mandatperiod	70	0	0
Summa	840	670	670

Överförmyndarnämnden står inför stora förändringar kommande åren med förändrad lagstiftning samt eventuell fördjupad samverkan med Bodens kommun i form av gemensam överförmyndarnämnd. Nämnden har idag budget för 8,0 handläggare, 1,0 registrator, 0,5 verksamhetsutvecklare och 1,0 enhetschef. För att kunna möta

förändringarna med bibehållen rättssäker handläggning, acceptabla handläggningstider och en god arbetsmiljö äskar överförmyndarnämnden om ett tillskott på 840 tkr för 2027, bland annat för ytterligare en handläggartjänst på heltid.

Överförmyndarnämnden har sett en ärendeökning de senaste åren och det finns ingenting som tyder på att mängden ärenden kommer att minska i närtid. Befolkningsutvecklingen med en större andel äldre personer, 80+, kommer även att påverka överförmyndarnämndens verksamheter. Dagens ärenden är mer komplexa med ett flertal huvudmän med missbruksproblematik och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar vilket ställer högre krav på såväl handläggare som ställföreträdare. Detta påverkar även nämndens möjligheter att hitta lämpliga personer som är villiga att ta på sig komplexa uppdrag och ger ett ökat behov av att tillhandahålla utbildning för ställföreträdarna.

Nuvarande bemanning kommer att medföra att överförmyndarnämnden får svårt att fullgöra sitt uppdrag samtidigt med en ökande arbetsbelastning och det förändringsarbete som förändringarna medför. Överförmyndarnämnden hade en ansträngd situation under 2023 och början av 2024 med begränsad bemanning och enhetschefen var då tvungen att lägga större delen av en heltid på ärendehandläggning. Detta påverkade både arbetsledning och stöd till nämnden negativt och är inte önskvärt när förändringarna kommer att leda till ett ökat behov av ett närvarande ledarskap från enhetschefen.

Inrättandet av en gemensam överförmyndarnämnd med Bodens kommun kommer att ställa krav på en god samverkan mellan de olika enheterna. För att ge förutsättningar för en lyckad samverkan med bibehållen god arbetsmiljö för medarbetarna bör externa resurser till projektledning och stöttning med arbetsmiljön kopplad till samverkan tillföras under det första samverkansåret.

Med anledning av kommande ny mandatperiod behöver de nyvalda ledamöterna och ersättarna i överförmyndarnämnden utbildas inom området för att kunna fatta korrekta och lagenliga beslut i myndighetsutövningen.

Med anledning av ovanstående bedömer överförmyndarnämnden det som nödvändigt med ett tillskott till nämndens budget 2027 med 840 tkr.

10.3 Investeringar

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Intäkter	0	0	0	0	0
Investeringar	0	0	0	0	0
Nettoinvesteringar	0	0	0	0	0

10.3.1 Planerade investeringar

Överförmyndarnämnden planerar inte några investeringar under perioden.

11 Luleå Lokaltrafik AB

11.1 Inledning

Det nya avtalet mellan bolaget och kommunen började gälla vid årsskiftet 2025 och bygger på en grundersättning som årligen uppräknas enligt en prismodell där löner och pension följer konjunkturlönestatistik samtidigt som övriga kostnader för bolaget regleras enligt KPIF (Kosumentprisindex med fast ränta). Utöver att basersättningen ökar så har bolaget möjlighet att söka medel för att till exempel utöka linjenätet eller investera i nya bussar genom konsekvensbeskrivning av de ekonomiska ramarna i likhet med detta dokument och rapportering i Hypergene som är det digitala rapporteringssystemet inom kommunen.

Den nya prismodellen ger en stabilare och mer verklighetsförankrad uppräkningsmodell, vilket är viktigt där lönekostnaderna nästan utgör hälften av bolagets omsättning.

Tabell 1: Prisindex för nytt avtal åren 2027–2029

Kostnadsbeskrivning	Index	2027	2028	2029
Löner	Koniukturlönestatistik	3,5	3,5	3,5
Pension	Koniukturlönestatistik	3,5	3,5	3,5
Arvoden	Koniukturlönestatistik	3,5	3,5	3,5
Avskrivningar	KPIF	1,7	2,6	2,0
Bränsle	KPIF	1,7	2,6	2,0
Övriga kostnader	KPIF	1,7	2,6	2,0

Ersättningen inför 2027 är baserat på indexportfölj enligt tabell 1.

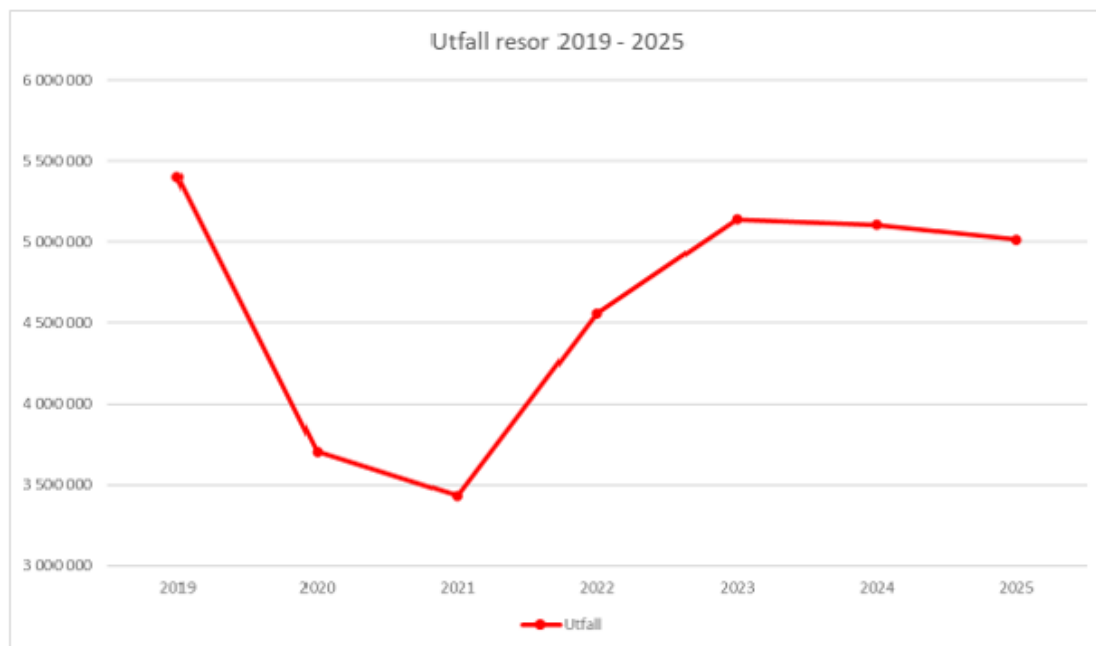
Tabell 2: Kommunens fördelning av medel 2027–2029 enligt den preliminära budgetramen

Kommunbidrag 2027–2029	2027	2028	2029
LLT's del	157 564	161 915	165 880
LLT Sommarlovskort (Faktureras utifrån utfall)	-3 300	-3 300	-3 300
LLT's del enligt avtal	154 264	158 615	162 580

Ersättningen till bolaget faktureras jämnt fördelat månadsvis. I budgetposten för bolaget ingår en post på 3,3 Mkr budgeterat för sommarlovskorten gällande ungdomar upp till 19 år. Den ligger kvar hos kommunen och faktureras utifrån utfall från bolaget och Länstrafiken Norrbotten.

Biljettintäkter är resterande del av livnäringen för bolaget som tillsammans med kommunens bidrag ska täcka de kostnader som finns. Ökat resande ger mer intäkter

där verktyget av att öka priserna både kan påverka resandet och vilka intäkter som kommer in.

Figur 1: Antal resor med LLT mellan 2019 – 2025

Resandet påvisade en fortsatt minskning (-1,7%) medan intäkterna ökat (3,9%). Baserat på Intäkterna så borde resandet vara högre, något som återspeglas av fortsatta störningar i det nya biljettsystemet under inledningen under året. Data som presenteras är den som är verifierad och säkerställd.

År	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Intäkter (Tkr)	71 848	62 148	58 150	68 747	73 663	77 817	80 836

För att motverka ökade kostnader och nå en budget i balans genomfördes ökade biljettpriset med 5% i oktober 2024.

11.2 Drift

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Nettokostnader	140 654	150 002	154 264	158 615	162 580
Kommunbidrag	145 684	150 002	154 264	158 615	162 580
Resultat	5,0	0	0	0	0

Specificerade kostnader:					

Budget är under bearbetning och är avhängd beslut i slutgiltig ersättning från kommunen.

Utbyte av bussar och investeringar i El-infrastruktur medför fördyringar 2029.

11.2.1 Drift av planerade förändringar

(Mkr)	2027	2028	2029
Oundvikliga utökade kostnader El-Bussar och El-Infrastruktur	0	0	5
Utökade kostnader när depå är färdigbyggd och börjar avskrivas, flaggas i detta fall	0	0	15
Summa	0	0	20

Viktigast under planperioden blir omställningen till El-bussar som påbörjas under 2029 men som behöver beställas redan 2027 varav behovet av extra medel behöver kunna beslutas redan i denna budgetprocess. Utöver bussarna så krävs investeringar för El-matning och laddning. Behov av medel 5,0 Mkr 2029. Att inte kunna investera i nya bussar kommer få påverkan på verksamhetens uppdrag med behov av extra resurser och svårigheter att upprätthålla uppdraget. Dieselbussar och Biogasbussar för stadstrafik tillverkas inte efter 2029. Bolaget har beställt dieselbussar som levereras under 2027 och 2028.

I samband med utredningen av ny depå så har en bedömd kostnadsökning tagits fram, något som tillkommer den dag depån står på plats. I bedömningen så förväntas den nya depån kosta c:a 20 Mkr per år vilket är c:a 15 Mkr mer än dagens kostnader. Kostnaden bedöms tidigast infalla 2029 och skjuts fram till dess att depån står färdig.

Drivmedelskostnader har senaste tiden stigit en hel del något som både kan normaliseras likväl som fortsatt ligga på högre nivåer under 2027. Det kan få en påverkan på driftkostnaden men utelämnas i nuläget då det är svårt att bedöma vad som är en rimlig nivå.

11.2.2 Utifrån Luleå Framtidsforum

(Mkr)	2027	2028	2029
Återinförande Närlinje	2,1	2,1	2,1
Satsning Hertsöheden	0	0,5	2,0
Satsning utökad trafik Kronan	0	2,0	7,5
Övriga satsningar för bibehållet och utökat resande	2,6	4,2	4,2
Summa Satsningar	4,7	8,8	15,8

Luleå växer som stad och även om befolkningsökningen inte skjutit till ännu så sker en ständig förtätning, något som påverkar bolaget. En volymökning som behöver hanteras. Inom stadsnätet byggs fram till 2030 boende för c:a 6000 personer, där c:a 10 - 20% bedöms åka buss. Av alla transporter i Luleå utgör kollektivtrafiken 16%. Jämfört med det motoriserade resandet utgör dagens andel för kollektivtrafik 19%. I ägardirektivet för bolaget finns uppdraget att öka andelen kollektivtrafik av det motoriserande resandet samt bidra till en ökning av de hållbara resorna. För att nå dit behövs fortsatta satsningar i linjenätet samt att identifiera flaskhalsar som genom åtgärd kan snabba upp hastigheten på linjenätet och skapa en attraktivare kollektivtrafik.

Förändringar på Porsön kring universitetet kommer få konsekvenser för resandet på sikt. Stängningen av Laboratorievägen kommer förändra linjedragningen, förlänga avståndet till närmaste hållplats för boende i området och försvåra logiken var man kliver på bussen. Luleås två största hållplatser med flest resenärer efter Smedjegatan kommer tas bort eller förändras. Effekterna är i prognos bedömda kunna minska intäkterna med upp till 2 Mkr per år. Sociala och ekonomiska förhållanden i området kan påverka så att minskningen inte blir lika stor. Ärendet kommer följas upp och rapporteras för att kloka satsningar ska kunna göras framöver inom området.

I årets upplaga av konsekvensbeskrivning kommer medel sökas för den fortsatta utvecklingen som kan täcka förstärkningseffekter och öka kollektivtrafiken och den hållbara andelen av resorna som genomförs i Luleå. Det som eftersöks är en ram som styrelsen för bolaget sedermera kan göra val och prioriteringar utifrån hur utvecklingen fortskrider. När satsningar görs så kan behov ändras varav medel bedöms från en plan som kan komma att behöva omprioriteras om behovet förändras. Att inte öka trafiken och dra ut nya linjer till nya områden medför avstannad resandeökning och möjligheten att öka andelen hållbara resor minskar. Om bussen inte finns när ett område etableras så skapas ett behov och vana att bil behövs, något som är svårt att vända på i efterhand.

Under 2027 - 2029 tillkommer lite större satsningar där huvudfokus kommer ligga på 10 minuters-trafik under högtrafik för Kronan under vår, vinter och höst. En större satsning utifrån att utbyggnationen av området nått tillräckligt långt för att utgöra det utökade behovet. Hertsöheden planeras vara i gång 2029 där trafiken inledningsvis blir en tur i timmen för att år två när området vuxit utökas. Satsningen renderar i behov av extra medel 2027 motsvarande 2,6 Mkr, 2028 4,1 Mkr och ytterligare 9,6 Mkr 2029.

Det finns möjlighet att återinföra Närlinjen i en ny tappning med effektivare linjedragning som komplement till övriga linjer. Behov av medel för drift och busskostnader 2,1 Mkr.

11.3 Investeringar

(Mkr)	Bokslut 2025	Prognos 2026	2027	2028	2029
Nettoinvesteringar	6 700	73 650	67 807	44 467	74 550
Specificering:		11 Biogasbussar 2 El-led bussar	15 Dieselhybrid Bussar El- kabel depå	9 Dieselhybrid bussar El- infrastruktur	5 El Bussar Elutrustning Laddning

11.3.1 Planerade investeringar

Investeringarna består i utbyten av bussar. De äldsta biogasbussarna byts ut mot nya. En annan kostnadsdrivande investeringspost är underhåll av befintlig fastighet där enbart det som är nödvändigt för att kunna fortsätta bedriva verksamhet genomförs. I övrigt är det utbyten av realtidskärmar som sitter i några av busskurerna samt verkstadsutrustning som finns med bland investeringskostnaderna. Investeringarna är nödvändiga och påföljande avskrivningar ryms inom ram 2026 och 2027 då äldre avskrivningar förfaller. Elkabel, elinfrastruktur och laddstationer behöver installeras i ett av de gamla garagen för att kunna bedriva fortsatt verksamhet utifrån en ny verklighet med El-bussar. El-bussarna som kommer 2026 kan laddas med befintliga laddare och el-kapacitet något som inte räcker till när antalet bussar och kapacitetsbehovet ökar för laddning. Bolaget har reserverat El-kapacitet för att klara utökat behov.

12 Kommunal Norrbotten

Sektion Luleå

Alla förvaltningar har utmaningar med kompetensförsörjning med en låg arbetslöshet på arbetsmarknaden här i Luleå. Därför bör Luleå Kommun erbjuda bättre villkor och höja lönerna, både för att behålla erfarenhet och även för att kunna göra bra rekryteringar. En annan risk för kompetensförsörjningen är bemanningen, därför behöver Luleå Kommun höja den. Inom socialförvaltningen jobbar man nu i 4 veckors schemaperioder. Det ändrade man från 6 veckor för att inte personalen skulle få fler fridagar (enligt det nya avtalet) då det hade kostat pengar att rekrytera fler. Det är ohållbart i längden att personalen inte har nog med fridagar för sin återhämtning. För att kunna ha längre schemaperioder behöver man öka bemanningen. Det hade bidragit till fler lediga dagar och en bättre arbetsmiljö. Mer personal hade också minskat minutjakten inom bland annat hemtjänst och bidragit till en lägre arbetsbelastning och ökad kvalitén på hela förvaltningen. Inom förskolan behöver man minska storleken på barngrupper för att ge personalen rätt förutsättningar att göra sitt jobb och en bättre arbetsmiljö. Räddningstjänsten i Luleå har fått ett större uppdrag och har specialkompetens inom flera områden. Där behöver man också kompenseras med bättre villkor och högre löner.

13 Sveriges Lärare

Luleå

De behov som Sveriges Lärare Luleå ser:

- Möjlighet att ta ut **Friskvård under arbetstid** för samtliga anställda inom Luleå kommun – inte efter verksamhetens förutsättningar då detta skapar orättvisa, olikvärdighet och en upplevelse av exkludering för de medlemsgrupper (som behöver friskvård under arbetstid mest – våra medlemsgrupper främst inom förskolan) och som inte får ta ut detta för sin chef. Att kunna ta ut friskvård under arbetstid skulle sänka sjuktalen, vilket borde innebära en besparing för arbetsgivaren.
- **Färre barn per barngrupp** i förskolan. Utgå från Skolverkets riktlinjer och inte någon lokal beräkningsmodell.
- **Fler vuxna i skolan – öka tiden för skolsköterskor, kuratorer, skolhandläggare och vaktmästare ute på de olika skolenheterna.** Som det är nu är det ofta lärare som får göra skolsköterskans, kuratorns eller vaktmästarens jobb, då dessa springer mellan olika enheter och inte hinner med sina uppdrag. Elever kan behöva hjälp en dag då ex skolsköterskan inte är på plats. Dessa dagar får våra medlemmar -lärarna – springa ännu fortare och göra arbetsuppgifter som inte ingår i vårt uppdrag. **Låt lärarna fokusera på sitt grunduppdrag och det de är utbildade till! Om kommunen vill vara en attraktiv arbetsgivare och få arbetstagarna, i detta fall lärarna, att orka ett helt långt arbetsliv, så är detta ett måste.**
- **Se till att rektorerna inte sparar pengar!** Skolorna ska väl ändå gå +/- noll och inte med ett överskott?! Varje rektor har fått sin budget, att rektorerna inte använder upp pengarna betyder att våra elever inte fått det de kunde ha fått. Måluppfyllelsen hade kunnat öka. De sparade pengarna under 2025 hade kunnat läggas på att förbättra lärares arbetsmiljö.
- **Ge rektorer och lärare möjligheten att möta elevernas behov utifrån kraven i SKOLLAGEN.** De ekonomiska förutsättningarna att lägga en rimlig organisation som omhändertar behoven försvåras ofta/alltid av de ekonomiska ramarna! Skollag och kommunallag krockar å det grövsta! Detta drabbar våra elever och våra medlemmars arbetsmiljö och arbetsbelastning försämras.
- **När elevunderlaget i skolorna minskar** – pressa inte ihop fler elever i färre antal klasser. Detta bidrar INTE till bättre måluppfyllelse för eleverna eller till

bättre arbetsmiljö och arbetsbelastning för lärarna. Det bidrar till det motsatta! Värna rimliga elevgruppsstorlekar även i fritidshemmens verksamhet. Var modiga och ta kostnaden för skolan. Skolan måste få kosta! Det är barnens och elevernas framtid vi pratar om. Minska kriminaliteten? = Mer resurser till skolan! Enkelt.

- **Bekosta utbildning för fler fritidspedagoger/lärare i fritidshem på distans/annan ort**, då denna yrkesgrupp är en brist i vår kommun.
- **Lönetillägg till lärare som arbetar på enheter i svaga socioekonomiska områden.**
- **Gratis influensavaccin till alla lärare** då våra medlemmar arbetar inom kontaktyrken.
- **Se över personalstiftelsens utbud** så att det även passar för ferieanställda (ex. fjällresor som förläggs i september. Ferieanställda har ingen semester att ta ut då).
- **Samverkansdagar för rektorer och fackliga ombud** för att stärka LARS-arbetet på alla enheter. Lägga resurser på detta.

14 Vision

Luleåavdelningen

Förslag:

- Cykelförmån
- Höjt friskvårdsbidrag (lika som regionen)
- Lämna blod på arbetstid
- Ledig dag då man fyller 50 år, 60 år och 70 år i framtiden

Detta för att bli och vara en attraktiv arbetsgivare.

15 Vårdförbundet

För att bli en rik, utvecklande och växande region måste förutsättningar finnas för att alla Luleåbor ska ha en god hälsa och ett gott liv. En snabbt växande äldre befolkning, ökade krav på beredskap och en allt mer pressad ekonomi gör att Luleå kommun står inför ett vägskäl. För att kunna upprätthålla kvalitet, patientsäkerhet och lagstadgade krav inom vård och omsorg krävs strategiska satsningar på sjuksköterskekompetens. För att elever ska lotsas rätt och bli delaktiga i samhällets utveckling krävs satsningar på elevhälsan.

Utan sådana satsningar riskerar kommunen att hamna i en negativ spiral med ökade kostnader, sämre kontinuitet och minskad förmåga att möta framtidens behov. Satsningar på sjuksköterskor är inte en kostnad – det är en investering i kvalitet, trygghet och ekonomisk hållbarhet. Utan riktade insatser riskerar Luleå kommun ökade kostnader, sämre kontinuitet och en minskad förmåga att leva upp till lagstadgade krav och framtidens demografiska utmaningar.

Socialdemokraternas, Vänsterpartiets
och Miljöpartiets förslag till Mål och
budget för Luleå kommun 2027-2029

Inledning

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har en gemensamt mål och budget för 2027-2029. Prioriteringen i majoritetens budget är fortsatta satsningar på skola och omsorg, tillväxt, ökat tempo i klimatomställningen, en levande landsbygd och ett mer inkluderande Luleå. Majoriteten mål och budget innebär att kommunen presterar överskott under hela planperioden med bibehållen skattesats.

Politiska prioriteringar

Välfungerande vardag för alla

Behoven i välfärden kommer att öka under de kommande åren. För att möta de växande behoven i välfärden riktas merparten av de ökade tillskotten i budgeten till nämnderna som ansvarar för de verksamheterna. Satsningarna innefattar generella tillskott och kvalitetshöjning av verksamheterna. Arbetet med att förbättra arbetsmiljön kommer fortsatt vara prioriterat och fler ska ha möjlighet att stanna kvar i välfärdsyrkena efter pension. Majoriteten budgetsätter riktade satsningar mot förskola och äldreomsorgen. Barngruppernas storlek i förskolan minskas genom att de barn som har en 15-timmars placering, från 2027 ersätts som heltidsplacering med full barnpeng. Vilket innebär färre antal barn i grupperna. För att ge alla barn möjlighet till utveckling i förskolan utökas vistelsetiden för de barn som idag har 15 timmarsplacering till 20 timmar.

Inom äldreomsorgen satsas över 35 miljoner på ändrade schemaförutsättningar, så att personal som haft semester inte behöver arbeta in helg samt kompetenscentrum förstärks för att fler medarbetare kan utbildas.

Bra skolvägar för barn ska vara prioriterat. Kommunen ska också investera i att utveckla och förbättra lekplatser under planperioden. Skolor och förskolor ska finnas där barn bor och landsbygden skolor och förskolor ska bevaras

En stark demokrati

Demokratiarbetet ska stärkas och medborgarnas inflytande över kommunen ska öka. Strukturen och uppdraget för de kommunala råden setts över, för att stärka kommunens demokratiarbete. Ungdomsfullmäktige införs för att stärka ungdomars inflytande och ge ökad kunskap i hur unga vill stärka kommunens arbete framåt. Arbetet med de nationella minoriteternas ska utvecklas. Ett uppdrag läggs för att stärka användandet av Luleås ortsnamn på meänkieli, finska och samiska. Kommunen ska i samråd med samebyarna arbeta fram samverkansformer gällande markfrågorna för samtliga samebyar inom Luleå kommun.

Trygg i Luleå

För att öka tryggheten i kommunen kommer arbetet med klottersaneringen tillsammans med polisen och fastighetsägarna att fortsätta. Trygghetsorganisationerna som verkar i Luleå kommer fortsätta stödjas liksom kommunens FREDA-mottagning, EQ-mottagning samt tjej- och kvinnojourerna. Majoriteten vill att Luleå kommun förblir en av Sveriges tryggaste kommuner även år 2040. Kommunen arbetar aktivt med brottsförebyggande åtgärder och samverkar med olika samhällsaktörer för att skapa goda förutsättningar för tillväxt och utveckling. Genom att prioritera trygghet i både nutid och framtid säkerställs en positiv utveckling för Luleås invånare. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet vill att kommunen fortsätter att arbeta aktivt för att skapa en trygg och säker miljö för luleborna. Socialnämnden leder det brottsförebyggande arbetet i nära samarbete med de kommunala förvaltningarna, bolagen, Polisen, civilsamhället och näringslivet. Genom metoden Effektiv Samordning för Trygghet (EST) hålls veckovisa avstämningar och gör kvartalsvisa analyser för att snabbt kunna vidta rätt åtgärder. Ett nytt forum som syftar till att stärka samarbete med civilsamhällesföreningar i trygghetsfrågor har skapats. Arbetet med det kommer fortsätta, samt utvecklas under planperioden.

Blomstrande näringsliv

Näringsidkarnas nöjdhet med kommunens verksamheter prioriteras genom höjd servicenivå för företagarna och förbättrad tillgänglighet. I takt med ökad tillväxt i Luleå kommun har fler bygglovshandläggare anställts för snabbare och bättre service till företagen. Tillståndsprocesserna ska påskyndas och det ska bli enklare att få kontakt med kommunen. Kompetensförsörjningen är en av de största utmaningarna för tillväxten och därför kommer arbetet med att attrahera arbetskraft att intensifieras. Företag som vill växa och etablera sig i Luleå ska få stöttning och vara en fortsatt central del av arbetet för ökad tillväxt. En näringslivsstrategi arbetas fram. Kommunen behöver fokusera på små och medelstora företags möjligheter att växa i hela Luleå kommun.

Klimatsmart och naturpositiv

Tempot i omställningen behöver öka och därför föreslås flera satsningar med en grön profil. Samhällsplaneringen ska styras mot en hållbar och fossilfri kommun 2040. Kommunens beslutade strategi för minska klimatpåverkan och ökad klimatanpassning behöver tas vidare till konkreta handlingsplaner för att förverkligas. Kollektivtrafikens andel av resandet ska öka. Avgiftsfri kollektivtrafik på sommaren för barn tom 19 år är infört från sommaren 2024 och fortsätter vara en viktig möjlighet för barn i hela kommunen. Det ska vara lika billigt att åka buss inom hela kommunen. 1,2 miljoner avsätts i budgeten för att införa samma taxa på länstrafikens bussar inom Luleå kommun som taxan i LLT. Kommunen ska bygga klimatsmart, hållbart och energieffektivt och använda mer förnybar el i sina verksamheter. Förvaltningarnas och bolagens fordon

ska gå på förnybara drivmedel. Kommunen ska fortsätta uppmuntra cirkulär ekonomi. Energi- och klimatrådgivare ska finnas tillgänglig och känd för både medborgare och näringsliv. Det ska bli enklare att välja hållbara färdssätt i Luleå genom satsningar på gång- och cykelvägar och kollektivtrafik. Grönområden ska finnas tillgängliga i alla bostadsområden och biologisk mångfald ska främjas på kommunens grönytor.

Landsbygderna

Föreningslivet på landsbygderna är en viktig partner i utvecklingen av kommunen. Lulebos uppdrag om att bygga på landsbygden kvarstår och arbetet med byggnation av lägenheter i Antnäs ska fortgå. Luleå skärgård ska utvecklas i enlighet med beslutade skärgårdsplanen, så fler kan leva, verka och besöka skärgården. Service på landsbygderna ska öka, företag på landsbygden ska växa och nya arbetstillfällen ska prioriteras. Handlingsplanen för kommunal service på landsbygderna som är beslutad behöver genomföras. För att främja lokal matproduktion har kommunen ökat sina inköp av lokalt producerad mat, och startar en samordnad varudistribution där kommunen upphandlar lager och tvätt av grönsaker och rotsaker. De kommunala skolorna och förskolorna på landsbygden ska bevaras.

Sammanfattning av budgeten

Luleå är en kommun i stark utveckling. Den gröna industriomställningen fortsätter att skapa nya möjligheter för jobb, tillväxt och framtidstro i hela kommunen. Samtidigt står kommunen inför stora utmaningar där behoven inom välfärden ökar, världsläget är osäkert och kraven på klimatomställning, trygghet och samhällsservice blir allt större. Därför fortsätter majoriteten att prioritera investeringar i välfärden, landsbygden, klimatomställningen och ett hållbart växande Luleå. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet presenterar ett gemensamt förslag till plan och budget för 2027–2029 som tar ansvar för både ekonomin och framtiden. Budgeten innebär överskott under hela planperioden samtidigt som skattesatsen lämnas oförändrad.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet presenterar ett gemensamt förslag till plan och budget för 2027–2029. Budgetens prioriteringar bygger på fortsatta satsningar på skola och omsorg, ökad tillväxt, ett högre tempo i klimatomställningen, levande landsbygder och ett mer inkluderande och tryggt Luleå. Majoriteten prioriterar välfärden och riktar merparten av de ökade resurserna till nämnderna som ansvarar för kommunens kärnverksamheter. Under planperioden genomförs satsningar som stärker arbetsmiljön, förbättrar kvaliteten i omsorgen och skapar bättre förutsättningar för barn och unga i hela kommunen.

Prioriterade satsningar för perioden 2027–2029:

- 58,8 mkr för hel barnpeng i förskolan och utökad vistelsetid till 20 timmar
- 45,11 mkr för minskade barngrupper i förskolan
- 90 mkr för att avskaffa ”jobba tillbaka helg” inom äldreomsorgen
- 15 mkr för förstärkt vidareutbildning och kompetensutveckling inom omsorgen
- 9 mkr i höjt stöd till föreningslivet och Ung i Luleå
- 4 mkr till kollektivtrafiken för ökade drivmedelskostnader
- 3,6 mkr för samma taxa på alla bussresor inom Luleå kommun
- 6 mkr i ökat anslag till enskilda vägar på landsbygden
- 6 mkr till bostadsanpassning
- 3,9 mkr för införandet av ungdomsfullmäktige
- 9 mkr för kompetensförsörjningsinsatser till arbetsmarknads- och gymnasienämnden
- 0,3 mkr till offentlig konst

Utöver satsningarna i driftbudgeten genomförs investeringar under planperioden:

- 30 mkr för bredare kaj vid Norra hamnen
- 3,75 mkr för utökad belysning i kommunen

Under planperioden fortsätter också flera viktiga utvecklingsarbeten. Enhetstaxa införs i kollektivtrafiken för att göra det lika billigt att resa i hela kommunen. Avgiftsfri sommartrafik för barn och unga upp till 19 år fortsätter. Kollektivtrafiken byggs samtidigt ut på landsbygden med förstärkningar i både Sörbyarna och Norrbyarna, särskilt till och från Råneå. Kommunen fortsätter även satsningarna på tryggare skolvägar, lekplatser, gång- och cykelvägar samt utveckling av landsbygderna och skärgården.

Sammantaget uppgår satsningarna i driftbudgeten till 71,2 mkr år 2027, 77,4 mkr år 2028 och 104,5 mkr år 2029, totalt 255,1 mkr under planperioden. Budgeten stärker välfärden, förbättrar arbetsvillkoren inom omsorgen, ökar kvaliteten i förskolan, stärker föreningslivet och gör kollektivtrafiken mer rättvis och tillgänglig i hela kommunen. Samtidigt fortsätter investeringarna i hållbar tillväxt, klimatomställning och ett tryggt och attraktivt Luleå för framtiden. Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets budgetförslag är en budget för välfärd, hållbar utveckling och framtidstro i hela Luleå kommun.

Prioriteringar i nämnder och bolag

Kommunstyrelsen

Då kommunen står inför en stor omställning, krävs att många delar av kommunen förnyas och utvecklas samtidigt. Kommunstyrelsen ska i detta arbete stödja och samordna nämnderna och de kommunala bolagens arbete. Arbetet med att förbättra villkoren och bemötandet för företag behöver intensifieras, med fokus på dialog och skapa samsyn med näringslivet om vägen framåt. Då kommunen är beroende av inflyttning, attraktivitet och nationella beslut för att klara omställningen, kommer kommunstyrelsen behöva fortsätta arbeta med en aktiv och samordnad kommunikation för att tydliggöra de behov Luleå kommun och kommunens bolag har i omställningen.

Kommunstyrelsen fortsätter leda arbetet med att utveckla Luleås landsbygder, bland annat genom genomförandet av den beslutade handlingsplanen för kommunal service på landsbygderna och skärgårdsplanen.

Samhällsbyggnadsutskottet

Luleå befinner sig i en stark utvecklingsfas där den gröna omställningen och samhällsomvandlingen fortsätter att driva på behovet av planering, etableringar och bostadsutveckling. För att möta utvecklingen har kommunen genomfört en omorganisation och inrättat ett samhällsbyggnadsutskott under kommunstyrelsen, vilket skapar bättre förutsättningar för ett samlat ansvar inom samhällsplaneringen.

Kommunen fortsätter att prioritera en nära dialog med företag och aktörer som vill investera och utveckla Luleå. Samtidigt stärks planprocessen för att möjliggöra både nya industrietableringar och fler bostäder i ett hållbart och fossilfritt Luleå 2040.

Kollektivtrafiken utvecklas också för att bli mer rättvis och tillgänglig i hela kommunen. Under 2027 införs enhetstaxa, vilket innebär samma pris för resor i stad och landsbygd. Avgiftsfri sommartrafik för barn och unga upp till 19 år fortsätter även sommaren 2026 och skapar bättre möjligheter för unga att resa, delta i aktiviteter och ta sig runt i hela kommunen.

Samtidigt byggs kollektivtrafiken ut på landsbygden. Trafiken i Sörbyarna förstärks från augusti 2026 och i december 2026 utökas trafiken till Norrbyarna, med särskilt fokus på bättre förbindelser till och från Råneå.

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten fortsätter arbetet med att rekrytera personal till Räddningstjänst i Beredskapsstation i Sörbyarna. Under planperioden kommer stationen att byggas och startas.

Sektionen för Myndighetsutövning förväntas få en ökad arbetsmängd under kommande år med anledning av de satsningar som görs i kommunen. Utöver detta så tillkommer nya myndighetskrav i lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Skärpt kontroll och kortare giltighetstid för tillstånd medför utökade tillsyner.

Nya arbetstidsregler innebär ändrat skiftsystem från 4- till 5- skift. Detta för att uppfylla kraven om dygnsvila enligt EU:s arbetstidsdirektiv. Personalmässigt behöver verksamheten utökas med 4 tjänster.

Sverige och Luleå är i en återuppbyggnadsfas av totalförsvaret, där räddningstjänst i höjd beredskap är en viktig del. Planeringsarbetet inom RUHB, Räddningstjänst under höjd beredskap, är omfattande. Räddningstjänsten arbetar idag med grundförutsättningar kring krigsorganisation, säkerhetsskydd, informationssäkerhet och utbildning i ammunitions och minhantering.

Grundutbildning av civilpliktiga brandmän ska påbörjas 2028 och Räddningstjänsten har fått en förfrågan om möjlighet att utbilda civilpliktiga brandmän. Räddningstjänsten vill fortsätta dialogen med MCF. Detta innebär omfattande investeringar och ökade driftkostnader som finansieras genom statliga medel.

Socialnämnden

Inför planperioden 2027–2029 tar socialnämnden tydliga steg för att möta ökade behov och utmaningar inom vård och omsorg. Nämnden har tagit höjd för kostnadsökningar kopplade till fler vård- och omsorgsboendeplatser, nya gruppboendestäder samt en samlad korttidsverksamhet som även omfattar palliativa platser och en mötesplats.

Socialnämndens behov under planperioden uppgår, utöver kostnaderna för det nya löneavtalet 2025–2027, till cirka 50 miljoner kronor årligen. Kostnaderna täcks genom kommunens demografiska modell. Kostnaden för det nya löneavtalet beräknas samtidigt uppgå till 16,3 miljoner kronor och täcks inte av kommunens ersättningsmodell.

Samtidigt fortsätter satsningar på kompetensförsörjning, digitalisering och välfärdsteknik för att säkerställa en trygg, modern och hållbar välfärd för Luleås invånare.

Kompetenscentrum är en viktig del av utvecklingen framåt och en långsiktig investering för både befintliga och nya medarbetare. Satsningen innebär fler utbildare, fler utbildningstillfällen och bättre möjligheter till kompetensutveckling direkt ute i verksamheterna. En tydlig och välfungerande introduktion är avgörande för att nya medarbetare snabbt ska komma in i arbetet och få rätt stöd från start.

I dag utförs ungefär hälften av arbetet inom vård och omsorg tillsammans med brukare av undersköterskor, medan resterande del utförs av vårdbiträden. Samtidigt syns en tydlig utveckling, både nationellt och i Norrbotten, där en allt större del av

omsorgsarbetet utförs av vårdbiträden som generellt har en lägre utbildningsnivå än undersköterskor. Det ökar behovet av introduktion, utbildning och kontinuerlig kompetensutveckling för att säkerställa att omsorgspersonalen har rätt kompetens för att möta brukarnas behov och ge en trygg omsorg med hög kvalitet.

Socialnämnden prioriterar även förbättrad arbetsmiljö och större flexibilitet i verksamheterna. Från och med 2027 får arbetsledande chefer och arbetsgrupper större möjlighet att själva anpassa schemaperiodernas längd utifrån verksamhetens behov och förutsättningar. Målet är att skapa bättre förutsättningar för planering, bemanning och uppföljning samt att ge verksamheterna ett större ansvar och handlingsutrymme i det dagliga arbetet.

Samtidigt förändras reglerna kring helgarbete vid semester. Kravet på att medarbetare ska "jobba igen helg" tas bort från 2027, vilket innebär att semester inte längre behöver lösas genom turbyten mellan kollegor. I stället ska helgbemanningen lösas med annan personal. Förändringen väntas skapa bättre arbetsvillkor, ökad återhämtning och en mer hållbar arbetsmiljö för medarbetarna inom vård och omsorg.

Socialnämnden fortsätter därmed arbetet med att stärka både kvaliteten i verksamheterna och förutsättningarna för att rekrytera, utveckla och behålla kompetent personal inför framtidens växande behov inom äldreomsorg och social omsorg.

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden

Luleå har en mycket god arbetsmarknad och låg arbetslöshet bland såväl vuxna som ungdomar. I Luleå kommun är människorna i centrum för att ta tillvara kompetensen och förverkliga potentialen i alla som bor och verkar här. Arbetsmarknads- och gymnasienämnden spelar en viktig roll i att säkerställa ett brett utbildningsutbud på orten, lyckad integration av nya Lulebor i samhället, och arbetet med kompetens- och befolkningsförsörjning av kommunen och regionen.

Nämnden ska aktivt samverka med arbetsgivare för att säkerställa utbildningar som möter behoven i det lokala näringslivet och förstärker kommunens egen kompetensförsörjning. Nämndens viktiga integrationsarbete stärks bland annat genom vidareutveckling av SFI och tillhörande projekt, satsningar som svenska för föräldralediga mammor och samarbeten med civilsamhället. Nämnden stärker sitt arbete med personer som står långt ifrån arbetsmarknaden i samband med genomförandet av aktivitetskravet.

Nämnden ska tillsammans med socialnämnden undersöka möjligheterna för personer i arbetsmarknadsinsatser att avlasta vård- och omsorgsboenden med enklare uppgifter, detta utgör ett led i differentiering av arbetsuppgifter för att frigöra omvårdnadspersonal för kärnuppdraget och göra välfärdsyrkena mer attraktiva.

Läsåret 2026/2027 blir den första för Luleå gymnasieskola i kvarteret Falken - den nya skolbyggnaden mitt i hjärtat av gymnasiebyn. Satsningen på nya lokaler är viktig för att stärka skolans kapacitet att erbjuda attraktiv och kvalitativ utbildning. Nämndens arbete under mandatperioden med att stärka elevhälsan och skapa trygghet och studiero har gett goda resultat och ska därför fortsättas, likaså arbetet med det kompensatoriska uppdraget.

Barn och utbildningsnämnden

Nämnden tar nu de första stegen mot färre barn i förskolegrupperna. De barn som har en 15-timmars placering, kommer nu ersättas som heltidsplacering. Det innebär att i de grupperna blir det färre antal barn. För att stärka barnens lärande och utveckling i förskolan utökas vistelsetiden för de barn som idag har 15 timmarsplacering till 20 timmar. Förskolan är viktig för barns utveckling i många perspektiv och utökad vistelsetid ger bättre förutsättningar för barnens utveckling och har också efterfrågats av vårdnadshavare.

De demografiska utmaningarna kvarstår med sjunkande antal barn i förskolorna om än det kan noteras att antal födda barn ökat under 2025.

Nämnden fortsätter prioritera att behålla förskolepersonal och personalen kommer att finnas i poolsystem. Därigenom tryggas anställningarna för personalen och kompetensen behålls i verksamheten. Det är viktigt att långsiktigt värna och behålla personalen i verksamheten. Det är förutsättning för en fortsatt hög kvalitet i Luleås skolor.

I grundskolan fortsätter satsningen på resursskolan och antalet elever har blivit fler. Det är en viktig satsning som fångar upp och ger elever ett nödvändigt stöd för att kunna tillgodogöra sig skolgången.

Samarbetet med Socialförvaltningen i det skolsociala teamet har varit framgångsrikt och arbetet fortskrider. Det är en viktig och kompletterande del i elevhälsoarbetet där man också arbetar främjande, men även stödjande till vårdnadshavare

Tunaskolan är under ombyggnad och på den anpassade skolan finns därför elever i åk 7-9 från h-2026 tillfälligt under ombyggnationstiden på Porsöskolan. En avlastning för trångboddheten och ge bättre förutsättningar för elever och verksamhet. Hösten 2027 står anpassade skolans nya lokaler färdiga att tas i bruk på Tunaskolan. Ombyggnad och renovering på Stadsöskolan är i full gång.

Den nya Hertsöskolan tas i bruk hösten 2026 och idrottshallen något senare under hösten. Nya skolor och skollokaler generera också högre hyreskostnader. Kostnader även för avveckling av moduler tillkommer.

Infrastruktur och servicenämnden

Infrastruktur- och servicenämndens ansvarsområde är väldigt brett och har direkt påverkan i människors vardag. Vårt mål är att leverera en service av högsta kvalitet och god tillgänglighet. I ett växande Luleå har nämnden en central funktion för att säkerställa en välfungerande vardag och attraktiva livsmiljöer. Nödvändiga nyinvesteringar ska balanseras mot ökade satsningar på underhåll av befintlig struktur som gator, vägar, byggnader och parker. I nära samverkan med övriga förvaltningar fortsätter arbetet med att utveckla ett hållbart och energieffektivt fastighetsbestånd där bland annat gruppboendestäder, vård- och omsorgsboenden samt skolor färdigställs under planperioden. Högre krav kommer succesivt att ställas på minskad klimatpåverkan från såväl nya som befintliga byggnader och det är ett prioriterat område. Utbyggnad av VA fortsätter enligt plan och kommer under perioden att innebära att ytterligare hushåll på landsbygderna kommer att kunna anslutas till det kommunala nätet.

Inspel från medborgardialoger tillvaratas och nämnden fortsätter förbättra möjligheterna för luleåborna att resa kollektivt och hållbart genom satsningar på utbyggt och förbättrat gång- och cykelvägnät och tillgänglighetsanpassade busshållplatser. Övergången till fossilfria transporter fortsätter genom att nämnden bygger fler laddplatser för kommunal verksamhet.

En attraktiv och trygg kommun har barnens bästa i fokus – därför fortsätter nämnden att prioritera lekmiljöer i såväl stads- som landsbygd. Nämnden satsar miljoner på att skapa bra och trygga skolvägar och genomför trygghetsvandringar med skolbarn.

Säkerhet och beredskap har blivit allt viktigare och kommer att kräva investeringar under perioden, såväl IT-säkerhet som skalskydd. I likhet med andra förvaltningar är kompetensförsörjning en utmaning, inte minst inom IT-sidan. Arbetet med att stärka och utveckla chefs- och ledarskapsrollen fortsätter att prioriteras.

Miljö och byggnadsnämnden

Med den ökade budgeten för bostadsanpassningen kan nämnden bibehålla och fortsätta utveckla en serviceinriktad och rättssäker myndighetsutövning, där nämnden redan förstärkt kapaciteten i tidig dialog och rådgivning (miljö och bygg) för snabbare och tydligare vägledning till företag och invånare. Dessutom kan nämnden fortsätta bibehålla och utveckla rådgivning inom VA, energi och klimat, vilket fungerar både som en service till företag och invånare men bidrar även till kommunens klimat- och hållbarhetsmål. Slutligen har nämnden ökat fokus på luftkvalitet och uppföljning som underlag för åtgärder och samhällsplanering.

- Fortsatt utveckla en serviceinriktad och rättssäker myndighetsutövning

Kultur och fritidsnämnden

Ett rikt kultur-, idrotts- och fritidsliv är en viktig del av välfärden och en grund för ett attraktivt, tryggt och hållbart samhälle. Kultur och idrott skapar gemenskap, stärker

folkhälsan och bidrar till människors livskvalitet genom hela livet. I mötet mellan människor växer tillit, delaktighet och förståelse för varandras olikheter. Kultur- och fritidsnämnden ska fortsätta att utveckla och stärka kultur-, idrotts- och fritidsområdet i nära samverkan med professionella aktörer, föreningsliv och civilsamhälle. Barn och unga är en särskilt prioriterad målgrupp, samtidigt som nämnden värnar ett brett, tillgängligt och inkluderande utbud för alla invånare, oavsett ålder och livssituation. Genom aktiv dialog med invånare och verksamheter arbetar nämnden för att stärka hela Luleås attraktivitet, i både stad och landsbygd. Nämnden ska skapa goda förutsättningar för ett levande föreningsliv, starka kulturverksamheter och en fortsatt utveckling av idrottsytor för ett starkt idrottsliv. Kraften i evenemang, stora som små ska tillvaratas. Evenemang inom kultur och idrott skapar mötesplatser, stärker den lokala gemenskapen och bidrar till ett levande och attraktivt Luleå året runt. Genom ett aktivt stöd och god samverkan med arrangörer och föreningsliv skapas förutsättningar för fler upplevelser och ett rikare samhällsliv.

Utvecklingen och förvaltningen av världsarvet Gammelstads kyrkstad och Friluftsmuseet Hägnan är en viktig del i arbetet med att stärka kulturarvet, besöksnäringen och Luleås identitet. Även utvecklingen av kommunens verksamhet i Luleå skärgård ska bidra till ökad tillgänglighet, attraktiva miljöer och möjligheter till rekreation och upplevelser.

Den konstnärliga gestaltningen av offentliga platser, bostadsområden och andra bebyggelseområden ska fortsatt utvecklas för att skapa attraktiva, inkluderande och hållbara livsmiljöer. Genom konst och kulturmiljöer stärks människors känsla av tillhörighet, trygghet och stolthet över platsen där medborgarna lever och verkar.

Kultur och idrott ska ses som en självklar del av välfärden, den bidrar till social hållbarhet, god hälsa, demokrati och ett sammanhållet samhälle. Som en del i detta arbete genomförs flera konkreta satsningar, såsom investering i ny idrottshall vid Hälsans hus, samt ett utökat stöd till Ung i Luleå och till föreningslivet.

- Utökat stöd till Ung i Luleå
- Utökat verksamhetsstöd till pensionärsföreningar
- Utökat LOK-stöd till idrottsföreningar
- Utökat verksamhetsstöd till kulturföreningar

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden står inför ökade krav till följd av den förändrade lagstiftningen ”Ett ställföreträdarskap att lita på”. För att kunna upprätthålla en rättssäker

handläggning, acceptabla handläggningstider och en god arbetsmiljö prioriterar nämnden flera viktiga områden under kommande planperiod.

Den nya lagstiftningen innebär att nämnden och expeditionen får ett större ansvar och en högre arbetsbelastning, bland annat genom att beslut som tidigare fattades av tingsrätten i större utsträckning flyttas över till överförmyndarnämnden. Samtidigt utökas tillsynsansvaret och kraven på information, dokumentation och uppföljning ökar. Nämnden ser även ett växande behov av utbildning och stöd till ställföreträdare, samtidigt som antalet ärenden fortsätter att öka. Mer omfattande utredningar och ökade krav riskerar att leda till längre handläggningstider, samtidigt som det blir allt svårare att rekrytera nya ställföreträdare.

Mot denna bakgrund prioriterar överförmyndarnämnden att bibehålla en god servicegrad, säkerställa en rättssäker ärendehantering och tillsyn samt skapa förutsättningar för rimliga handläggningstider och en god arbetsmiljö för medarbetarna.

Luleå kommunföretag

Luleå kommunföretag får en mer och mer avgörande roll i styrning och ledning av de kommunala bolagen. Särskilt fokus läggs under planperioden på riskhantering och finansieringsfrågor, då många dotterbolag står inför betydande investeringar. Luleå kommunföretag ska under planperioden fortsätta bidra till samordning, effektivt utnyttjande av resurser och verksamhetsutveckling inom kommunens bolagskoncern.

Ägandet av delägda bolag flyttas från kommunen till Luleå kommunföretag, som ett led att öka ägarens engagemang i bolagen och deras roll i Luleås utveckling.

Luleå Energi

Luleå Energi kommer under 2027 gå in ett förberedande fas inför en stor omställning på värmesidan där anpassningar görs inom fjärrvärmenätet för att kunna ta hand om nya restenergiströmmar och andra energinivåer än tidigare. Även om förändringen i produktion är ett antal år bort så behöver åtgärderna vidtas nu med bland annat en ny ledning över älven vid Bergnäsbron och andra anpassningar. Detta parallellt med fortsatt höga investeringar inom elnätet både genom reinvesteringar i befintligt nät men också anpassningar med koppling till Hertsöfältet gör att det generella investeringsnivåerna bedöms som höga sett till historiken. Detta till trots så kommer bolaget inte vidta några drastiska prisförändringar gentemot kunder inom fjärrvärme och elnät. Bolaget eftersträvar att fortsätta vara väldigt konkurrenskraftigt inom fjärrvärmen, där Luleå Energi idag är billigast i Sverige, samt elnätet där bolaget idag ligger bland de fem billigaste. Vid sidan om detta kommer bolaget också fortsätta sin roll som samhällsaktör med samarbeten och sponsring av samhälle, kultur och idrott samt samarbeten med bland annat LTU och de stora industriaktörerna inom regionen.

Lulebo

Lulebo det kommunala bostadsbolaget kommer att utveckla nya bostäder i både befintliga och nya områden. Bostäder är en viktig förutsättning för att en kommun ska kunna växa. Bolaget arbetar intensivt med underhåll av fastighetsbeståndet och i varje projekt provas möjligheten att tillskapa nya lägenheter. Parallellt pågår projektering av nya bostäder, främst på Kronan i centrala Luleå, samtidigt som arbete med nya lägenheter i Antnäs fortsätter.

Sammantaget kommer bolaget att kunna erbjuda boende med god kvalitet och bra standard.

Ytterligare ett område som prioriteras är boendesociala miljön, livet och livsmiljön mellan husen är viktiga för bolaget samt trygghetsskapande åtgärder i bostadsområdena är viktiga. Det ska vara snyggt och välstädat och trygga miljöer för hyresgästerna.

Luleå hamn

Luleå Hamn står inför en period av omfattande utveckling där kapaciteten successivt byggs ut för att möta de ökade behoven från industrin i regionen. Under de kommande åren kommer investeringar att genomföras i såväl farleder som kajer och logistiklösningar, med målsättningen att möjliggöra större fartyg och effektivare godshantering. Även om flera av de största förändringarna ligger några år fram i tiden kräver utvecklingen att förberedande åtgärder genomförs redan nu, där muddring, förstärkning av infrastruktur samt utbyggnad av järnvägsanslutningar utgör centrala delar. Detta sker parallellt med en kraftigt ökad efterfrågan kopplad till den gröna industriomställningen i Norrbotten, vilket ställer stora krav på att hamnen ska kunna möta industrins behov. Trots detta är ambitionen att fortsatt erbjuda konkurrenskraftiga och effektiva logistiklösningar för både befintliga och nya kunder, samtidigt som detta sker med en hanterbar finansiell risk. Luleå Hamn har idag en stark position som Sveriges största bulkhamn och väntas under de kommande åren bli Sveriges näst största hamn.

Lumire

Lumires verksamhet står inför flera stora utmaningar under 2027. På avfallssidan ligger fokus på införandet av fastighetsnära insamling (FNI) av förpackningar och hur lösningar för bland annat glas- och metallinsamling ska utvecklas vidare. Detta kan påverka verksamhetens kostnader och innebär preliminärt ett behov av att höja insamlingstaxan med cirka 5 procent.

På VA-sidan ökar kapitalkostnaderna i samband med färdigställandet av Östra länken och nya investeringar vid Uddebo avloppsreningsverk. Samtidigt påverkar ett osäkert världsläge priserna på energi, material och kommande upphandlingar. Efter flera intensiva investeringsår ligger nu fokus på att dämpa investeringstakten. Intäkterna

förväntas samtidigt öka genom industrins omställning och ett växande behov av vattenförsörjning till byggprojekt och tillfälliga bostäder.

Utänför de taxefinansierade verksamheterna fortsätter Lumire utveckla sina affärsverksamheter. Satsningar görs inom biogas, återvinning av förorenade jordar och byggmaterial samt vidareutveckling av återbruksverksamheten genom Samlat och Hållbarhetshuset. Målet är att bidra till ett mer hållbart Luleå och samtidigt minska kostnaderna för avfallshanteringen.

Under 2027 väntas även arbetet med tekniskt vatten till Svartön och Hertsöfältet gå in i en ny fas, beroende på resultaten från de utredningar som genomförs under 2026.

LLT

LLT står inför två stora satsningar under de närmaste åren. Det ena är övergången till fossilfri drift av bussarna. Den andra är bygget av en ny depå med utrymme för expansion av busstrafiken.

Bygget av en ny depå är nödvändig dels för att kunna elektrifiera bussflottan då stadsbussar med förbränningsmotor kommer att sluta tillverkas och sluta säljas inom EU i slutet av 2020-talet.

En ny depå är också nödvändig för att kollektivtrafiken i kommunen långsiktigt ska kunna växa och möta de behov som finns i en modern växande stad i form av effektiva miljövänliga och utrymmeseffektiva transporter.

Att införa samma taxa på landsbygden som i stadstrafiken är en viktig landsbygdssatsning. Men den har också betydelse för stadsborna då den kan knyta samman resandet i både stad och land.

Luleå Science Park

Luleå Science Park är en viktig motor för innovation och hållbar tillväxt. Genom att samla företag, entreprenörer, studenter, forskare och offentlig sektor i ett gemensamt innovationsklimat skapas förutsättningar för nya idéer, investeringar och arbetstillfällen. Genom ett aktivt arbete för att attrahera kompetens, investeringar och nya verksamheter bidrar bolaget till att stärka Luleås attraktivitet som kunskaps- och innovationskommun.

Luleå Science Park AB ska också vara en möjliggörare för samverkan mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor. Genom att skapa miljöer där människor, teknik och kreativitet möts stärks innovationskraften och möjligheten att omsätta idéer till konkreta lösningar och nya företag. Det bidrar till ett dynamiskt näringsliv, fler arbetstillfällen och en stark framtidstro i hela Luleå. Utvecklingen av Luleå Science Park är en investering i

framtidens välfärd, kompetensförsörjning och hållbar samhällsutveckling. Där innovation och samarbeten är grundläggande drivkrafter.

Driftsbudget

I nedanstående tabell presenteras Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets förslag till förändringar jämfört med förvaltningens förslag till plan och budget 2027-2029.

Till nämnd (tkr)	För	2027	2028	2029
Kommunstyrelsen	Ungdomsfullmäktige	1 300	1 300	1 300
Kommunstyrelsen/ kollektivtrafik	LLT, ökade drivmedelskostnader	4 000		
Kommunstyrelsen/ kollektivtrafik	Länstrafiken, samma taxa för alla bussresor inom Luleå kommun	1 200	1 200	1 200
Arbetsmarknads- och gymnasienämnden	Kompetensförsörjningsinsatser	3 000	3 000	3 000
Barn- och utbildningsnämnden	Hel barnpeng för alla förskolebarn och utökad vistelsetid till 20 timmar	19 600	19 600	19 600
	Minskade barngrupper		10 100	35 100
Kultur- och fritidsnämnden	Offentlig konst (1%)	100	100	100
	Höjt stöd till föreningslivet och Ung i Luleå	3 000	3 000	3 000
Socialnämnden	Avskaffa arbete tillbaka helg utanför huvudsemester	30 000	30 000	30 000
	Förstärkt vidareutbildning av personal	5 000	5 000	5 000
Infrastruktur- och servicenämnden	Driftskonsekvenser för Norra hamnen mm		100	2 200
	Ökat anslag för enskilda vägar	2 000	2 000	2 000
Miljö- och byggnadsnämnden	Bostadsanpassning	2 000	2 000	2 000
Finansiella intäkter	Utdelning från Luleå kommunföretag	-25 000	-50 000	-50 000
Summa förändringar		46 200	27 400	54 500
Nytt resultat		27 391	13 020	10 815

Beslut om utdelningen ska tas ut beslutas av kommunstyrelsen i samband med delårsrapport 2 respektive år.

Investeringsbudget

Förändringar jämfört med förvaltningens förslag:

Satsning (tkr)	2027	2028	2029
Utökad brygga på Norra hamnen	-7 500	25 000	12 500
Belysning	750	1 500	1 500
Summa	-6 750	26 500	14 000

Budgetramar

Tabell 1: Resultat och kassaflödesanalys

RESULTATBUDGET (TKR)	År 2027	År 2028	År 2029
Nettokostnad nämnder	-6 497 379	-6 626 963	-6 752 972
Nettokostnad finansförvaltning	501 241	338 729	207 868
Avskrivningar	-456 380	-476 706	-495 294
Verksamhetens nettokostnad	-6 452 518	-6 764 940	-7 040 399
Skatteintäkter*	5 644 227	5 924 072	6 199 429
Generella statsbidrag*	847 522	879 479	889 730
Verksamhetens resultat	39 231	38 611	48 760
Finansiella intäkter	86 000	89 000	91 000
Finansiella kostnader	-97 840	-114 591	-128 945
Årets resultat, tkr	27 391	13 020	10 815
Finansiellt mål för kommunen: resultat 1-3 % av skatter och statsbidrag			
1%-gräns	64 917	68 036	70 892
Årets resultat i % av skatter och bidrag uppnår	0,4%	0,2%	0,2%

Kassaflödesanalys	År 2027	År 2028	År 2029
Årets resultat	27 391	13 020	10 815
Återförda avskrivningar*	456 380	476 706	495 294
Återförda pensionskostnader (påverkar ej likviditet)	8 072	22 681	34 026
Kassaflöde från löpande verksamhet	491 843	512 407	540 136
Investeringar	-1 434 150	-1 577 500	-1 267 700
Försäljning mm	100 000	100 000	100 000
Lånebehov*	800 000	890 000	570 000
Övrigt	-3 000	-3 000	-3 000
Kassaflöde från löpande verksamhet	-45 307	-78 093	-60 564
Långfristiga skulder IB år 2026	-1 600 000		
Prognos lån år 2026	710 000		
Prognos IB år 2027	-2 310 000		
Totalt lånebehov 2027-2029	2 260 000		
	År 2027	År 2028	År 2029
Utgående låneskuld efter upplåning, 2027-2029	-3 110 000	-4 000 000	-4 570 000

Tabell 2: Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader

Intäkter	År 2027	År 2028	År 2029
Ränteintäkter	-3 500	-3 500	-3 500
Utdelning Kommuninvest	-2 500	-2 500	-2 500
Borgensavgifter	-30 000	-33 000	-35 000
Utdelning Luleå Kommunföretag AB	-25 000		
Summa finansiella intäkter	-61 000	-39 000	-41 000

Kostnader	År 2027	År 2028	År 2029
Kostnadsränta upplåning	92 000	100 219	111 141
Ränta pensioner	5 840	14 372	17 804
Summa finansiella kostnader	97 840	114 591	128 945

Förändringar intäkter	År 2027	År 2028	År 2029
Utdelning Luleå Kommunföretag AB	-25 000	-50 000	-50 000
Summa finansiella intäkter, inkl förändringar	-86 000	-89 000	-91 000

Förändringar kostnader	År 2027	År 2028	År 2029
Summa finansiella kostnader, inkl förändring	97 840	114 591	128 945

Tabell 3: Finansförvaltningen

Finansförvaltningen

	År 2027	År 2028	År 2029
Pensionskostnader	375 942	401 101	425 469
Återförda pensionskostnader	-263 167	-272 114	-281 366
Lönerevision	113 901	259 101	409 201
Arbetsgivaravgifter	967 726	1 000 629	1 034 650
Återförda PO-pålägg	-969 384	-1 002 343	-1 036 423
Återförda avskrivningar	-456 380	-476 706	-495 294
Återförd internränta	-264 119	-295 311	-323 920
KS, utvecklingsmedel	15 200	15 200	15 200
Övrig finansiell intäkt	-2 500	-2 500	-2 500
<i>Tillfälliga poster</i>			
<i>KF Mål och budget 2026-2028, Ökade driftskostnader för reinvesteringar fastigheter</i>	3 000	3 000	3 000
<i>Behov skolstruktur 2028</i>		52 700	52 700
<i>Behov skolstruktur 2029</i>			14 900
<i>2025/1529 Finansieringsprincipen, aktivitetskrav</i>	17 237	17 212	17 212
<i>2025/1900 Samordnad varudistribution</i>	3 800	3 800	3 800
<i>SOC: löneavtal 2025-2027 uppskattad årlig kostnad*</i>	15 000	15 000	15 000
<i>2024/1289 Nordiskt flygteknikcentrum, driftskostnader</i>	2 000	2 000	
<i>Luleåförslaget, kvar efter fördelad driftskostnad, se nämnder</i>	683	683	683
<i>Samlad uppskattning av intäkter</i>	-60 000	-60 000	-60 000
<i>Övrigt</i>	-180	-180	-180
Summa	-501 241	-338 728	-207 868

*Prioritering från tjänsten

Förändringar finansförvaltningen	År 2027	År 2028	År 2029
Total inklusive förändringar	-501 241	-338 728	-207 868

Tabell 4: Drift och investering nämnder

Drift	Kommunbidrag			Kommunbidrag inkl förändringar		
	År 2027	År 2028	År 2029	År 2027	År 2028	År 2029
KS/Kommunstyrelseförvaltningen	271 918	277 056	281 252	273 218	278 356	282 552
KS/Räddningstjänst	93 019	98 433	99 354	93 019	98 433	99 354
KS/Kollektivtrafik	189 727	194 972	199 925	194 927	196 172	201 125
Arbetsmarknads- och gymnasienämnd	515 184	516 790	527 338	518 184	519 790	530 338
Barn- o utbildningsnämnd	2 019 861	2 049 797	2 051 401	2 039 461	2 079 497	2 106 101
Kultur o fritidsnämnd	428 969	436 021	442 430	432 069	439 121	445 530
Socialnämnd	2 402 149	2 451 745	2 504 370	2 437 149	2 486 745	2 539 370
Infrastruktur- och servicenämnd	451 636	470 408	484 321	453 636	474 508	488 521
Miljö- och byggnämnd	34 525	35 041	35 470	36 525	37 041	37 470
Överförmyndarnämnd	14 156	14 211	14 430	14 156	14 211	14 430
Valnämnd	1 661	1 665	4 671	1 661	1 665	4 671
Kommunrevisionen	3 375	3 424	3 511	3 375	3 424	3 511
Summa nämnder	6 426 179	6 549 563	6 648 472	6 497 379	6 628 963	6 752 972

Investeringar	Investeringsbudget			Investeringsbudget inkl förändringar		
	År 2027	År 2028	År 2029	År 2027	År 2028	År 2029
KS/Kommunstyrelseförvaltningen	12 300	10 200	10 200	12 300	10 200	10 200
KS/Kommunstyrelseförvaltningen, exploatering exkl VA	159 550	150 950	115 400	159 550	150 950	115 400
KS/Räddningstjänst	11 150	33 100	3 250	11 150	33 100	3 250
Arbetsmarknads- och gymnasienämnd	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
Barn- o utbildningsnämnd	167 300	325 300	284 800	167 300	325 300	284 800
Kultur o fritidsnämnd	53 350	72 900	49 000	53 350	72 900	49 000
Socialnämnd	159 000	189 000	159 000	159 000	189 000	159 000
Valnämnd	300	300	300	300	300	300
Miljö- och byggnämnd	500	500	500	500	500	500
Infrastruktur- och servicenämnd	596 350	464 900	347 450	627 100	465 650	348 200
Summa investeringar, skattefinansierade	1 161 400	1 248 750	971 500	1 192 150	1 249 500	972 250
Infrastruktur- och servicenämnd, VA	279 500	302 250	282 200	279 500	302 250	282 200
Summa investeringar nämnder	1 440 900	1 551 000	1 253 700	1 471 650	1 551 750	1 254 450

Tabell 5: Kommunstyrelseförvaltningen

KS/ Kommunstyrelseförvaltningen

Förslag till kommunbidrag			
Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	263 543	268 507	268 507
Förändring prisuppräknig	83	1 063	5 260
Volymmodell, tomträtter	215	215	215
Internränta justering	-2 221	-3 025	-3 025
Finansieringsprincipen	2 175	2 172	2 172
Lönerevision år 2026	5 807	5 807	5 807
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-184	-184	-184
Politiska sekreterare 2026/382	2 500	2 500	2 500
Kommunbidrag 2027-2029	271 918	277 056	281 252

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Ungdomsfullmäktige	1 300	1 300	1 300
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	273 218	278 356	282 552

Förslag till Investeringsbudget			
Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
<u>KS/Kommunstyrelseförvaltningen, se bifogad investeringsfil för detaljer</u>	12 300	10 200	10 200
<i>Lägg in önskad förändring nedan:</i>			
Investeringsbudget inkl förändringar	12 300	10 200	10 200

Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
<u>KS/Kommunstyrelseförvaltningen, exploatering exkl VA</u>	159 550	150 950	115 400
<i>Lägg in önskad förändring nedan:</i>			
Investeringsbudget inkl förändringar	159 550	150 950	115 400

Tabell 6: KS/ Räddningstjänst

KS/ Räddningstjänst

Förslag till kommunbidrag			
Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	88 559	94 212	94 212
Förändring prisuppräkning	148	478	1 399
Internränta justering	-757	-1 326	-1 326
Lönerevision år 2026	2 136	2 136	2 136
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-67	-67	-67
<i>Prioriteringar tjänsteförslag:</i>			
Ändrade arbetstidregler, skift	3 000	3 000	3 000
Kommunbidrag 2027-2029	93 019	98 433	99 354

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	93 019	98 433	99 354

Förslag till Investeringsbudget			
Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
Räddningstjänst, se bifogad investeringsfil för detaljer	11 150	33 100	3 250
<i>Lägg in önskad förändring nedan:</i>			
Investeringsbudget inkl förändringar	11 150	33 100	3 250

Tabell 7: KS/ Kollektivtrafiken

Förslag till kommunbidrag			
Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag LLT, 2026-2028	157 542	161 355	161 355
Kommunbidrag Länstrafiken, 2026-2028	32 443	33 415	33 415
Förändring prisuppräknig, LLT	74	547	4 512
Förändring prisuppräknig, Länstrafiken	0	959	1 946
Korrigerig budget, enligt underlag från Länstrafiken	-482	-1 454	-1 454
Utökning av kollektivtrafik 2025/1745	150	150	150
Kommunbidrag, LLT	157 616	161 902	165 867
Kommunbidrag, Länstrafiken	32 111	33 070	34 057
Kommunbidrag 2027-2029	189 727	194 972	199 925

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
<u>LLT</u>			
Ökade drivmedelskostnader	4 000		
Kommunbidrag LLT 2027-2029, inkl förändringar	161 616	161 902	165 867

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
<u>Länstrafiken</u>			
Samma taxa för alla bussresor inom Luleå kommun	1 200	1 200	1 200
Kommunbidrag Länstrafik 2027-2029, inkl förändringar	33 311	34 270	35 257

Slutligt kommunbidrag kollektivtrafiken	194 927	196 172	201 125
--	----------------	----------------	----------------

Tabell 8: Arbetsmarknads- och gymnasienämnden

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden

Förslag till kommunbidrag			
Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	490 470	487 960	487 960
Förändring prisuppräknning	-76	425	6 783
Demografi tillägg/avdrag, förändring*	3 550	7 451	11 641
Internränta justering	-863	-1 205	-1 205
Finansieringsprincipen	477	533	533
Lönerevision år 2026	11 894	11 894	11 894
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-368	-368	-368
<i>Tjänstens förslag</i>			
Skolstruktur, Falken och gymnasiereception (från Finans)	10 100	10 100	10 100
Kommunbidrag 2027-2029	515 184	516 790	527 338

*Förändringen mellan uppbokningen i budget 2026-2028 till årets beräkning till budget 2027-2029

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Projektmedel	3 000	3 000	3 000
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	518 184	519 790	530 338

Förslag till Investeringsbudget			
Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
Arbetsmarknads- och gymnasienämnden, se bifogad investeringsfil för detaljer	1 600	1 600	1 600
<i>Lägg in önskad förändring nedan:</i>			
Investeringsbudget inkl förändringar	1 600	1 600	1 600

Tabell 9: Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden

Förslag till kommunbidrag			
Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	1 951 360	1 963 865	1 963 865
Förändring prisuppräkning	347	2 754	20 071
Demografi tillägg/avdrag, förändring*	-340	656	-15 056
Internränta justering	-6 454	-7 902	-7 902
Finansieringsprincipen	11 915	27 391	27 391
Lönerevision år 2026	47 212	47 212	47 212
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-1 379	-1 379	-1 379
<i>Tjänstens förslag</i>			
Skolstruktur, behov (från Finans)	17 200	17 200	17 200
Kommunbidrag 2027-2029	2 019 861	2 049 797	2 051 401

*Förändringen mellan uppbokningen i budget 2026-2028 till årets beräkning till budget 2027-2029

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Fullersättning för 15 timmars barn, ev 20 timmars barn	19 600	19 600	19 600
Minskade barngrupper		10 100	35 100
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	2 039 461	2 079 497	2 106 101

Förslag till Investeringsbudget			
Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
Barn- och utbildningsnämnden, se bifogad investeringsfil för detaljer	167 300	325 300	284 800
<i>Lägg in önskad förändring nedan:</i>			
Investeringsbudget inkl förändringar	167 300	325 300	284 800

Tabell 10: Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden

Förslag till kommunbidrag			
Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	415 903	422 685	422 685
Förändring prisuppräknig	203	1 124	7 533
Internränta justering	-2 353	-3 004	-3 004
Lönerevision år 2026	4 762	4 762	4 762
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-141	-141	-141
<i>Luleå-förslaget</i>			
2025/163 Utegyms, driftkonsekvens	75	75	75
2024/959 Badbrygga/hopptorn Norra hamn, driftskons	80	80	80
2024/959 Skicross-bana Måttsund	40	40	40
<i>Tjänstens förslag</i>			
Skolstruktur, sporthall, flyttas från finansförvaltning	8 200	8 200	8 200
Skolstruktur, bibliotek och fritidsgård, flyttas från finans	2 200	2 200	2 200
Kommunbidrag 2027-2029	428 969	436 021	442 430

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Offentlig konst (1 % konst)	100	100	100
Höjt stöd till föreningslivet	3 000	3 000	3 000
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	432 069	439 121	445 530

Förslag till Investeringsbudget			
Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
Kultur- och fritidsnämnden, se bifogad investeringsfil för detaljer	53 350	72 900	49 000
<i>Lägg in önskad förändring nedan:</i>			
Investeringsbudget inkl förändringar	53 350	72 900	49 000

Tabell 11: Socialnämnden

Socialnämnden

Förslag till kommunbidrag			
Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	2 350 272	2 405 233	2 405 233
Förändring prisuppräknig	-419	1 615	20 470
Internränta justering	-8 245	-9 907	-9 907
Lönerevision år 2026	58 489	58 489	58 489
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-1 824	-1 824	-1 824
Demografi tillägg/avdrag, förändring*	-3 614	-9 227	24 543
Finansieringsprincipen	7 490	7 366	7 366
Kommunbidrag 2027-2029	2 402 149	2 451 745	2 504 370

*Förändringen mellan uppbokningen i budget 2026-2028 till årets beräkning till budget 2027-2029

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Avskaffa arbeta tillbaka helg utanför huvudsemester	30 000	30 000	30 000
Förstakt vidareutbildning av personal	5 000	5 000	5 000
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	2 437 149	2 486 745	2 539 370

Förslag till Investeringsbudget			
Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
Socialnämnden, se bifogad investeringsfil för detaljer	159 000	189 000	159 000
Lägg in önskad förändring nedan:			
Investeringsbudget inkl förändringar	159 000	189 000	159 000

Tabell 12: Infrastruktur- och servicenämnden

Infrastruktur- och servicenämnden

Förslag till kommunbidrag			
Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	462 139	492 018	492 018
Förändring prisuppräkning	1 246	3 948	12 845
Volymmodell, förändring*	-2 964	-10 449	-5 433
Internränta justering	-15 361	-21 685	-21 685
Lönerevision år 2026	5 631	5 631	5 631
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-177	-177	-177
<i>Luleå-förslaget</i>			
2024/959 BMX-bana, driftkonsekvens	60	60	60
2024/41 Kyrkbyn kullar, driftkonsekvens	52	52	52
2025/163 Bussfritt torg Kyrkbyn, driftkonsekvens	10	10	10
<i>Tjänstens förslag</i>			
Säkerhet och beredskap	1 000	1 000	1 000
Kommunbidrag 2027-2029	451 636	470 408	484 321

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Ersättning driftkonsekvens Norra hamn och belysning		100	2 200
Ökat anslag för enskilda vägar	2 000	2 000	2 000
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	453 636	472 508	488 521

Förslag till Investeringsbudget			
Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
<u>Infrastruktur- och servicenämnden, se bifogad investeringsfil för detaljer</u>	596 350	464 900	347 450
<i>Lägg in önskad förändring nedan:</i>			
Norra hamnpromenaden	-7 500	25 000	12 500
Ökad belysning efter vägar på landsbygd	750	1 500	1 500
Investeringsbudget inkl förändringar	589 600	491 400	361 450

Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
<u>Infrastruktur- och servicenämnden, VA-verksamhet</u>	279 500	302 250	282 200
Investeringsbudget inkl förändringar	279 500	302 250	282 200

Tabell 13: Miljö- och byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämnden

Förslag till kommunbidrag

Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	33 257	33 866	33 866
Förändring prisuppräknig	-140	-200	229
Lönerevision år 2026	1 529	1 529	1 529
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-48	-48	-48
Internränta justering	-73	-106	-106
Kommunbidrag 2027-2029	34 525	35 041	35 470

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Bostadsanpassning	2 000	2 000	2 000
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	36 525	37 041	37 470

Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
Miljö- och byggnadsnämnden, se bifogad investeringsfil för detaljer	500	500	500
Lägg in önskad förändring nedan:			
Investeringsbudget inkl förändringar	500	500	500

Tabell 14: Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden

Förslag till kommunbidrag			
Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	13 114	13 322	13 322
Förändring prisuppräknig	6	23	242
Lönerevision år 2026	205	205	205
Po-sänkning från 40,66 till 40,51	-9	-9	-9
<i>Tjänstens förslag</i>			
Ny tjänst handläggare	670	670	670
Utbildning, omställningsstöd, ny mandatperiod	170		
Kommunbidrag 2027-2029	14 156	14 211	14 430

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	14 156	14 211	14 430

Tabell 15: Valnämnden

Valnämnden

Förslag till kommunbidrag			
Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	1 691	1 725	1 725
Förändring prisuppräknig	-30	-60	-54
<i>Tjänstens förslag</i>			
EU-val år 2029			3 000
Kommunbidrag 2027-2029	1 661	1 665	4 671

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	1 661	1 665	4 671

Investeringar	År 2027	År 2028	År 2029
Valnämnden, se bifogad investeringsfil för detaljer	300	300	300
<i>Lägg in önskad förändring nedan:</i>			
Investeringsbudget inkl förändringar	300	300	300

Tabell 16: Kommunrevision

Kommunrevision

Förslag till kommunbidrag			
Drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag enligt beslut 2026-2028	3 306	3 373	3 373
Förändring prisuppräknig	19	51	138
Utbildning	50		
Kommunbidrag 2027-2029	3 375	3 424	3 511

Förändringar drift	År 2027	År 2028	År 2029
Kommunbidrag 2027-2029, inkl förändringar	3 375	3 424	3 511

Nya utredningsuppdrag

Användandet av Luleås ortsnamn på minoritetsspråken

Luleå kommun har kommit långt i arbetet med att synliggöra och revitalisera de nationella minoriteterna i kommunen, men det krävs ännu mer. Som ett led i att synliggöra de nationella minoritetsspråken vill majoriteten utreda ett ökat användande av Luleås ortsnamn på minoritetsspråken Meänkieli, Finska och Samiska: Luulaja och Julevu inom Luleå kommun.

Stöd till enskilt vatten och avlopp på landsbygd

För att underlätta bostadsbyggande på landsbygden ska ett kommunalt VA-bidrag utredas, med att hjälpa till med kostnader för att ordna en säker vatten- och avloppslösning. Förslag till beslut ska lämnas till kommunstyrelsen för beslut, innehållande för riktlinjer, krav, ersättningsnivåer, organisatoriskt tillhörighet internt och ekonomiska konsekvenser för kommunen. Bidraget bör gälla för enskilda fastighetsägare eller föreningar med åretruntboende och omfatta anläggande av grundvattenbrunn med tillhörande anslutningsledningar inklusive installation av eventuell vattenreningsutrustning eller avloppsreningsanläggning med anslutande ledningar.

Ändring av löneutbetalningsdag

Ändringen av utbetalningsdagen för kommunanställda från den 27:e till den 25:e är en viktig fråga för många medarbetare och skulle skapa bättre ekonomiska förutsättningar i vardagen. De flesta räkningar, hyror och andra fasta kostnader förfaller i slutet av månaden, och en tidigare löneutbetalning skulle ge ökad trygghet och bättre möjligheter att planera sin ekonomi. Det är också en rättvisefråga, eftersom den 25:e idag är den vanligaste löneutbetalningsdagen på arbetsmarknaden och ibland kan detta innebära en hel extra helg utan lön. Kommunanställda ska inte ha sämre villkor än andra yrkesgrupper. En förändring av utbetalningsdagen kan anses som en liten sak men skulle göra stor skillnad för många anställda.

Förslag till beslut ska lämnas till kommunstyrelsen under hösten 2026, så förändringen kan genomföras 2027.

Yrkande

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet föreslår kommunfullmäktige att:

- Anta Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets förslag till mål och budget 2027–2029.

Luleå den 16 juni 2026

Carina Sammeli (S)

Mathias Karvonen (V)

Evelina Rydeker (MP)